

Nr. 34 - Maart 1997
9e jaargang
Verschijnt 4x per jaar
Prijs per stuk Hfl 6,-

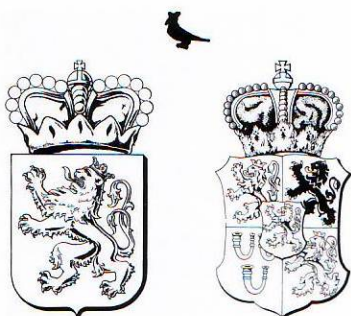
LIMBURGS SCHUTTERSTIJDSCHRIFT

BRAND IMPERATOR
HARTVERWARMEND, HET HELE JAAR DOOR.

Het 'Limburgs Schutterstijdschrift'

Het Limburgs Schutterstijdschrift is een uitgave door en onder auspiciën van de stichting Steun Aan het Schutters- en gildewezen in de beide Limburgen (S.A.S.).

Abonnementen

Het Limburgs Schutterstijdschrift verschijnt 4x per jaar.
 Abonnementprijs Hfl 25,- / BF 480 per jaar bij vooruitbetaling.
 Losse nummers à Hfl 6,- / BF 115 excl. Hfl 3,- / BF 60 verzendkosten.

Bankrelaties

Nederland: Rabobank Heythuysen, rekeningnummer 12.22.15.125
 Postgironummer 2878343
 België: Gemeentekrediet van België Agentschap Kinrooi, rekeningnr. 068-2059877-12.

Redactie-adres en nieuw abonnement

Brouwerslaan 25
 6093 GG Heythuysen.

Druk

Drukkerij Limburgsche Post
 Heerstraat Noord 69
 6099 AW Beegden.

Voorbehoud

Plaatsing van een artikel in dit tijdschrift houdt niet in, dat de inzichten van de schrijver worden gedeeld door de redactie.
 Bij overname van artikelen is bronvermelding vereist.

De redactie stelt het algemeen belang boven het persoonlijk belang en behoudt zich daarmee het recht voor om aangeboden teksten te wijzigen, in te korten of zelfs niet te plaatsen.

ISSN: 1382-0893.

BESTE SCHUTTERS-VRIENDEN,

Ook na de 4e Schuttersdag kunnen we stellen dat dit soort bijeenkomsten in een ruime behoefte voorzien. Ofschoon niet alle vragenstellers tevreden waren met de antwoorden van het 'muzikale forum', gaf juist de duidelijke lezing van Oogmeetskundige Ger Geskus voldoende stof tot nadenken en nadien tot discussie. Ger Geskus heeft ons toegezegd om in de toekomst vaker van zich te laten horen in ons tijdschrift. Hij wil zelfs het OLS bezoeken om daar eenieder in de gelegenheid te stellen een ogentest te laten doen. Wij als redactie hebben al ons programma voor de 5e Limburgse Schuttersdag klaar.

De nieuwste zaak, die ongetwijfeld weer veel en lang stof zal doen opwaaien, is een procedure die is aangespannen voor de Commissie Gelijke Behandeling.

Op 11 februari diende in Utrecht een zaak waarin het dagelijks bestuur van de Schuttersbond Eendracht Born-Echt e.o. ondervraagd werd waarom dames niet mogen meeschieten in de A- en B-zestallen tijdens hun bondsschuttersfeesten. Bondsvoorzitter Jo Herffs probeerde zich krampachtig vast te houden aan "een door de aangesloten verenigingen democratisch genomen besluit". Ook gaf hij aan dat vele schuttersbonden hun doen en laten afstemmen op de standpunten die het bestuur van de OLS-Federatie als "overkoepelende" organisatie dienaangaande inneemt. Het gegniffel van de vele mensen op de publieke tribune had Jo en zijn secretaris er al op moeten duiden dat hun argumenten niet sterk overkwamen.

Toch waardeer ik Jo Herffs dat hij wél de moed heeft weten op te brengen om dit probleem tegemoet te treden. Jammer echter dat Jo Herffs nu de klappen mag incasseren voor een zaak die al minstens 20 (!!!) jaar geleden werd aangekaart binnen het bestuur van de OLS-Federatie. Op 5 oktober 1981 citeerde dagblad De Limburger op de voorpagina: "Het zal er best wel van komen" riep Leo Jans als OLS-President. Bij zijn aantrede als OLS-President citeert dezelfde krant op 5 juli 1986 Lei Stals. Hij zei dat "Straks wellicht vrouwen onder de schietboom op het OLS staan". Zoals gezegd, alle schuttersbonden richten hun handelen naar de OLS-Federatie. Daar is wat voor te zeggen, maar je zou ook het standpunt kunnen huldigen dat het gras van onderop kan groeien. Vanuit een schuttersbond had de discussie en de onderzoeken plaats gehad kunnen hebben over de mogelijkheden of onmogelijkheden van de schietende vrouw op de bondsschuttersfeesten en het OLS. Het bleef veelal bij afspraken binnen enkele schuttersbonden, een echt beleid vanuit de OLS-Federatie is nooit uitgezet.

Het zal pijnlijk zijn, maar alle Federatie-, Bonds- en schutterijbestuurders zullen zich straks gewonnen moeten geven als blijkt dat de Wet Gelijke Behandeling sterker blijkt te zijn dan een "democratisch genomen besluit".

De uitspraak van de Commissie Gelijke Behandeling wordt medio april verwacht.

Pijnlijk is wederom de constatering dat, zonder opzegging en ondanks een herinnering, ongeveer 130 abonnees hun abonnementsgeld voor 1997 niet betaald hebben. Behoort U ook daartoe? Maak dan alsnog het abonnementsgeld over.

Ik wens U wederom veel leesplezier toe.

Wim Pijpers, Hoofdredacteur.

Het volgende nummer van het Limburgs Schutterstijdschrift zal in juni 1997 verschijnen. Kopij en advertenties kunnen aangeleverd worden tot 1 mei 1997 bij het redactie-adres.

Bij de voorpagina: Koningsvogel op het nieuwe schutterslokaal van schutterij St.-Hubertus Beringe. Foto: Jac Willekens.

HOE KWAM SCHUTTERIJ ST.-HUBERTUS BERINGE ONDER EEN NIEUW DAK

Op 18 maart 1995 gaf OLS-President Lei Stals het startsein voor de bouw van een nieuw schuttershuis in Beringe van schutterij St.-Hubertus aan de Hoevenstraat (zie LS nummer 27).

Als het gebouw er eenmaal staat en vanaf 16 augustus 1996 in gebruik genomen is, is het allemaal zo heel gewoon en vanzelfsprekend. Zo is het echter niet.

Om iets vol te houden moet je rekening houden met veranderende omstandigheden, waarmee je na oprichting van een vereniging, dus in dit geval een schutterij, mee te maken krijgt.

Schutterij St.-Hubertus Beringe werd opgericht in 1923. Zij kreeg haar eerste plek in stamcafé/verenigingslokaal "Bairke". Dit café lag op de plaats waar nu het Landbouwbelaan ligt aan het eindpunt van de Noordervaart.

De parochie Beringe is pas opgericht in 1928. Onze schutterij heeft aan de wieg gestaan bij de totstandkoming van de parochie Beringe en heeft vanaf 1928 ook steeds alle activiteiten binnen en buiten Beringe mee opgeluisterd en verzorgd.

In 1944 is door oorlogsgeweld Café Bairke (Hendriks-Teelen) totaal verwoest en niet meer herbouwd. De schutterij kwam toen terecht bij café Piet Steeghs en later bij Tontje Steeghs. Bij al dit soort verhuizingen kwam steeds de drang naar boven van een eigen schutterslokaal. Wij wisten dat dit veel geld zou kosten. Toch gingen we aan de slag om het nieuwe schutterslokaal te verwezenlijken.

Om aan geld te komen haalde de schutterij oud papier op. Zo kwam er geld in het laatje van onze schutterij en werd Beringe verlost van bergen papier. Daarnaast werd er oud ijzer ingezameld. Deze inzet van onze leden, jaar in jaar uit, heeft schutterij St.-Hubertus uiteindelijk geen windeieren gelegd. De schutterij blijft op de ingeslagen weg verdergaan en blijft oud papier en oud ijzer in Beringe verzamelen. Naast deze acties heeft de schutterij altijd spontaan klaargestaan om alle acties en activiteiten in Beringe mee op te zetten, uit te voeren en op te luisteren.

De roep om een eigen clublokaal werd steeds groter en aan het eind van de jaren '60, begin '70 konden we een houten keet kopen. In overleg met de gemeente, werd deze keet geplaatst aan de Hoevenstraat, waar een brede weg van de gemeente lag en het schootsveld nauwelijks problemen met zich meebracht.

Ook het organiseren van schuttersfeesten, zoals bondsschuttersfeesten, was hierdoor mogelijk geworden. Door afsluiting van een gedeelte van de Hoevenstraat en het mogen gebruiken van percelen landbouwgrond werd dit mede gerealiseerd.

Natuurlijk wisten we dat dit houten clublokaal geen eeuwig leven had, vandaar dat men is gaan nadenken over een permanent stenen gebouw. Aangezien de ligging van het houten clublokaal ideaal was, werd in overleg met de gemeente en de Landinrichtingscommissie "Everlose Beek" een perceel grond toegewezen waardoor het mogelijk werd (met recht van opstal aan schutterij St.-Hubertus) een permanent schutterslokaal te bouwen aan de Hoevenstraat. Dat betekende dat met de bouw begonnen kon worden.

Lang en breed was er nagedacht over de vorm, inhoud en gebruiksmogelijkheden van een nieuw schutterslokaal. Vanuit een fantasiegedachte kwam men met de architect tot een model dat via een prachtige, zelfgemaakte maquette het toekomstige schuttershuis in beeld bracht.

Totaal onderkelderd, veel hoeken en aparte gevel- en dakconstructies maakten het geheel tot een apart gebouw en dan ook nog liggend in het buitengebied. De meningen over het gebouw waren verdeeld, maar merendeels positief. Over één ding was men het unaniem eens, namelijk dat het gebouw qua bouw veel extra specialisme en geld zou vragen. Daarvan waren de opdrachtgevers en uitvoerders zich terdege van bewust.

Binnen het bestuur, leden en sympathisanten werd gezocht naar allerlei specialisten. Die hebben we gevonden en die hebben er ook,

overeenkomstig de maquette, een prachtig gebouw van weten te maken. Ontzettend veel vrijwilligers uren hebben bijgedragen aan de uiteindelijke totstandkoming van dit mooie gebouw. Dankzij deze vrijwillig inzet werd de schutterij gevrijwaard voor een financieel debâcle. Naast veel handenwerk, zijn er heel wat mensen en bedrijven geweest die, dankzij hun toeleringen en sponsoring, hebben bijgedragen aan de verwezenlijking van ons eigen schutterslokaal.

Ondanks vorst, regenbuien, zeer hete periodes etc., lag er op 18 augustus 1996 bij de opening een prachtig schuttershuis dat niet alleen qua bouw gereed was, ook de weg naar het lokaal was verhard en de tuinen waren eveneens aangelegd. Daarop stond nog een prachtig kunstwerk dat tijdens de opening werd onthuld. Voorafgegaan door Fanfare St.-Joseph uit Beringe trokken de trotse schutters van de kerk in Beringe naar de Hoevenstraat. Inmiddels hadden zich veel genodigden, buurtbewoners en belangstellenden verzameld bij het schuttershuis.

Als trotse beschermheer kreeg ik de gelegenheid om in relatie tot de opening complimenten uit te delen aan bestuur en leden van de schutterij St.-Hubertus voor de enorme prestatie die zij geleverd hadden. Dit geeft weer een impuls om met vertrouwen de toekomst tegemoet

te zien. Hierin ligt de kracht die nodig is om tradities door te geven.

Via voorzitter Jan Verhaegh werden veel waarderende woorden gesproken aan het adres van de schutterij die nu 73 jaar jong is. Daarbij werd vooral ook de hoop uitgesproken dat de jongeren in dezelfde trant dit verenigingswerk met dezelfde intentie mogen voortzetten.

Pastoor Van Tulder zegende het gebouw en sprak lovende woorden in de richting van de schutterij. Ook Burgemeester Schellekens van Helden sprak lovende woorden over alles wat hier in Beringe door de schutterij tot stand is gebracht en wenste hen veel eendracht en samenwerking toe om wat eenmaal hier is aangezet verder door te zetten. Daarbij deed de burgemeester een beroep op de jongeren om zich aan te sluiten bij de schutterij.

In zijn dankwoord kon je merken dat ook een voorzitter beduusd kan worden wanneer zoveel lof (overigens terecht in dit geval) aan zijn adres wordt geuit. Graag zou ik meer namen noemen. Het gevaar is dan groot dat personen vergeten worden, daarom zeg ik proficiat en bedankt Jan en Alleman.

Er volgde een receptie voor genodigden gevolgd door een goed verzorgde koffietafel voor leden, medewerkers, sponsors en niet te vergeten de buurtbewoners. Tijdens de koffietafel werd nog het woord gevoerd door Wethouder Timmermans, Bondsvoorzitter Louis Litjens en architect Simons. Men maakte nog ouderwetse naaber. 's Avonds was er een receptie gevolgd door een gezellige feestavond.

Daags daarna, op zondag 19 augustus, was het Bondsschuttersfeest. De optocht en het defilé in de bebouwde kom van Beringe trok veel bezoekers.

Om 16.00 uur begon het festijn bij het pas geopende schuttershuis. Honderden mensen waren rondom de schietbomen verzameld. Na afloop van het Bondsschuttersfeest kon men van een in alle opzichten geslaagd feest spreken.

Er heeft inmiddels de reeds langer aangekondigde voorzitterswisseling plaatsgevonden. Op de onlangs gehouden ledenvergadering is met nagenoeg algemene stemmen Wiet Driessen gekozen als voorzitter van schutterij St.-Hubertus. Het zal een zware opgave voor hem zijn om na zo'n actieve periode verder te gaan op de ingeslagen weg. Wiet proficiat. Eén ding is zeker, zorgen met betrekking tot het schuttershuis hoeft je je niet te maken. Zelfs zonder onderhoud te plegen zou je een generatie verder kunnen.

Schutterij St.-Hubertus is met dit schuttershuis in staat gesteld om traditie in vernieuwing door te geven naar en in de volgende eeuw, ook samen met de andere leden verenigd in de Schuttersbond Juliana en de OLS-Federatie en temidden van de Beringse gemeenschap.

Pierre van Horen.

Fotograaf:
Jac. v.d. Beucken

SCHUTTERIJ ST.-HUBERTUS BERINGE; "UIT DE KUNST!"

De weg

Na de rotonde aan het einde van de Noordervaart in Beringe, rijden we ongeveer 100 meter richting Meijel. Hier slaan we rechtsaf en nemen de Hoogstraat. We rijden door tot de eerste bocht. Daar zien we aan de linkerhand de hooggelegen akkers van het golvende landschap. We sturen de auto vervolgens de Hoevenstraat in. Tegen de achtergrond van een bundel hoogspanningskabels in een wolkeloze, blauwe lucht nemen we de steeds duidelijker wordende omtrekken waar van het fonkelnieuwe schuttershuis.

Het ontwerp

Naderbij komend vragen we ons af wat de vormgever van dit "HUIS" voor ogen heeft gestaan toen hij nadacht over het ontwerp. Architect Pierre Simons helpt ons aan een antwoord op die vraag. "Ik dacht aan de kolbak van de leden van schutterij St.-Hubertus, die vind ik namelijk prachtig. Vanaf het begin vond ik de kolbak een bijzonder geschikte vorm voor het schuttershuis; mooi en verwijzend naar de vereniging."

We zijn het er over eens dat het "HUIS" een stijlvolle voornaamheid uitstraalt die recht doet aan de tradities van de schutterij. De toegepaste kleuren groen, de hoofdkleur van Sint Hubertus, en okergeel onderstrepen dit nogmaals.

De entree

Voor het schuttershuis aangekomen laten we de auto tot stilstand komen. "Kijk eens hoe speels de symmetrie onderbroeken wordt door de zeer functionele glaspartij in de rechter gevel", klinkt het achterin. Van binnen uit kan een jury de schietverrichtingen buiten inderdaad uitstekend gadeslaan. Het glas maakt de vorm ruimtelijk en licht. We nemen de tijd om de vorm goed in ons op te nemen. In het midden van de 'kolbak' is naar voren uitgebouwd een ruime entree. Deze breekt de lengtewerking van het ontwerp op een fraaie wijze. Aan de voorzijde is zij ruim van glas voorzien en aan de bovenzijde driehoekig van vorm. Hiervoor is gekozen de symmetrische verhouding 1:1:2 die nog enkele keren is herhaald in het houten raamwerk waarin de ruitjes geplaatst zijn. In dit markante detail zijn de drie prin-

cipes, stijl, schutterskledij en schutterskleuren, waardoor de architect zich heeft laten leiden, duidelijk herkenbaar.

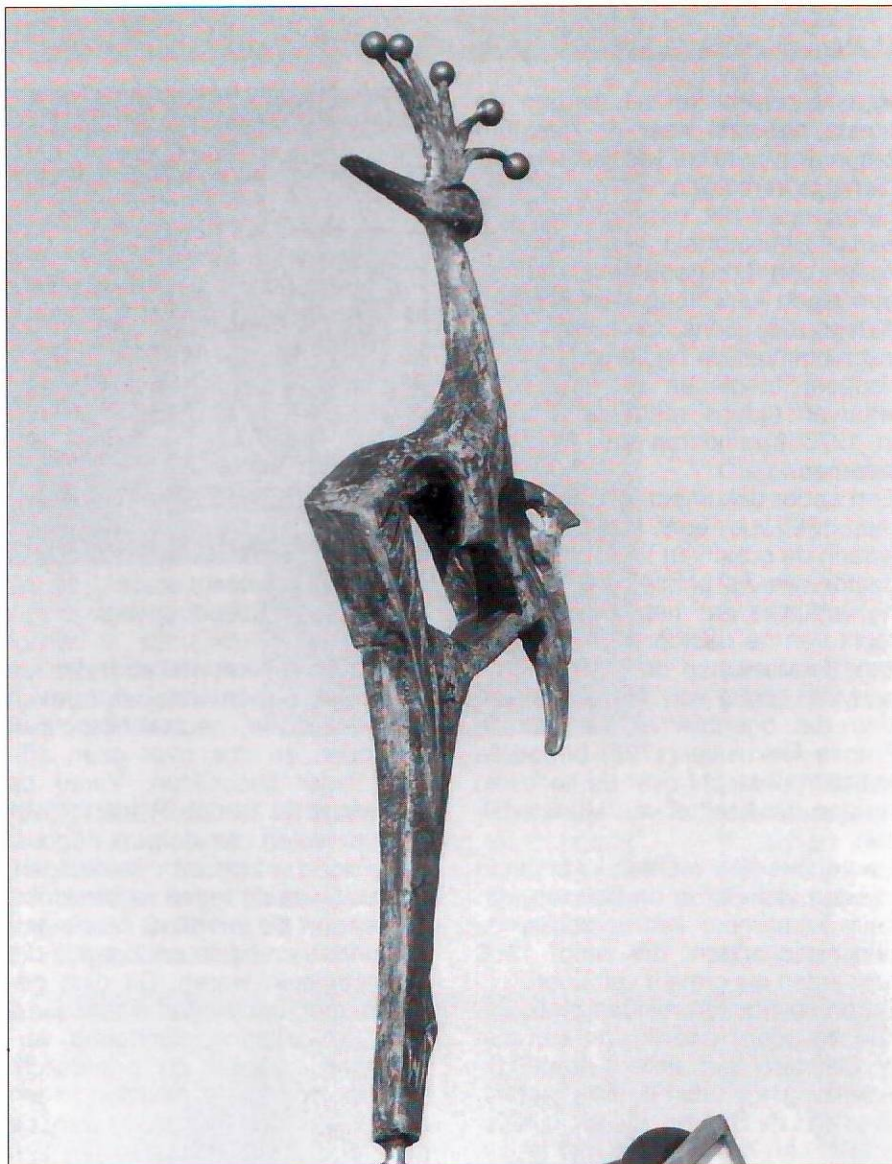
De Koningsvogel

Het "HUIS" is hooggelegen en om de voordeur te bereiken moet men een stenen trap met 6 treden beklimmen. We stappen uit en lopen naar de trap. Dan geven we toe aan de natuurlijke neiging van iemand die een trap oploopt: naar boven kijken. We houden onze pas in. Wat onze aandacht trekt is de anderhalve meter hoge "figuur" op de timpaan boven de voordeur, die kopergroen afsteekt tegen een heldere, blauwe lucht. Aan de bovenzijde ervan bevindt zich een kroontje, of is het toch geen kroontje maar zijn het 5 bolletjes op 5 stokjes in een ongebruikelijke vorm

neergezet waardoor de suggestie van een kroontje wordt gewekt? Hij is op een kop geplaatst waaraan een opvallend grote snavel is bevestigd, die in de richting wijst waar Meijel ligt. Onder de kop bevindt zich een lange, gebogen, naar beneden toe breder wordende hals, die vast zit aan een zeshoekige romp. Deze is echter duidelijker herkenbaar als zeshoek dan als romp. Echter de naar de 8 schietbomen wijzende pluimstaart geeft de zekerheid dat het om een romp gaat. In de romp bevindt zich eveneens zeshoekige opening.

De gedachte van de kunstenaar ligt voor de hand; de romp met de staart verwijst naar het koningschieten, het kroontje op de kop natuurlijk ook. Aan de romp zitten de samengesmolten poten die op de nok van de entree staan.

Het thema

"Het vogelmotief vind ik voor de hand liggend," zegt de in Panningen geboren en getogen beeldend kunstenaar Wim Kömhoff desgevraagd. "Als je let op de bijzonder fraaie uniformen waarmee de schutterijen en schuttersgilden zich vol trots presenteren op een schuttersfeest, zou je in zekere zin kunnen zeggen dat de schutten pronken. Dat was één van de redenen om aan een vogel te denken". Op bijna alle oude kerken vind je trouwens een vogel en deze is daarom voor mij een symbool van broederlijk samenzijn en handhaving van tradities; twee belangrijke doelen van het Limburgse Schutterswezen".

De inspiratie

Op de vraag of hij zelf ook lid is van een schutterij, geeft Wim Kömhoff een ontkennend antwoord. "Ik ga wel eens een kijkje nemen bij de

schuttersfeesten in en in de omgeving van mijn huidige woonplaats Grathem."

We stellen hem de vraag hoe hij op de definitieve vorm is gekomen. Wim Kömhoff: "Ik heb gezocht naar een combinatie van figuratieve en abstracte delen. Kijk die romp is een hele symmetrische meetkundige vorm, een zeshoek, abstracter kan het bijna niet. Aan die zeshoek zit een pluimstaart met kogelgaten, figuratiever kan het niet. Die combinatie vind ik juist mooi. Trouwens als kunstenaar laat ik vaak het figuratieve voor wat het is en let ik voornamelijk op de compositie van eenvoudige vormen als lijnen en bogen en probeer die in een spannend symmetrisch verband te rangschikken. Bij dit kunstwerk was voor dat laatste een grote invloed; het ontwerp van het "HUIS", de plattegrond daarvan is immers ook een zeshoek en het gegeven dat het doel van een schutterij heden

ten dage veel vrijer kan worden ingevuld dan oorspronkelijk, enkele eeuwen geleden. Vandaar de compositie in vrije vorm".

Het gieten

Op mijn vraag waarom hij het kunstwerk een platte vorm heeft gegeven antwoordt hij dat daarvoor twee redenen zijn, namelijk: "Het kunstwerk is heel hoog geplaatst zodat je er niet omheen kunt lopen. Je kunt het alleen maar aan de voorzijde bekijken. Bovendien is het giettechnisch eenvoudiger te maken, waardoor het voor de vereniging, zij het met geldelijke hulp van de Gemeente Helden, betaalbaar bleef. Om die reden ook giet ik het brons zelf."

De prestaties

Nog eenmaal kijken we omhoog. Eén van ons merkt op dat er hier in Beringe aan de Hoevenstraat door drie personen een fantastische prestatie is geleverd. Door schutterij St.-Hubertus omdat zij als schutterij het aangedurfd heeft kunstzinnig talent in te zetten voor de realisering van haar prachtig onderkomen. Door Pierre Simons die originele, architectonische vormgeving combineerde met handige functionaliteit en door Wim Kömhoff, die de artistieke KONINGS-VOGEL ontwierp en in brons goot. Wij beamen het gestelde volmondig en lopen de trap op. We gaan naar binnen en vermengen ons met de gezellige Beringse schutten.

Ton Leenders.

Foto's: Jac Willekens.

**Behoort u tot één
van die 130 abonnees
die niet hebben
opgezegd en ook
hun abonnementsgeld
over het jaar 1997 nog
niet hebben betaald?
Voorkom vertraging
en onnodige kosten
en betaal alsnog!**

SCHUTTERIJ ST.-SEBASTIAAN AS (1)

De historiek van een schutterij op papier zetten is niet denkbeeldig zonder iets af te weten van de voorgeschiedenis van de plaats waar ze tot stand kwam.

Deze regels gelden ook voor As, een plaats gelegen in de Noorder Kempen op de rand van de scheiding van het Kempisch plateau met het Maasland, waarvan in het begin slechts bekend was dat er een schutterij bestond ontstaan volgens omstandigheden uit een ver verleden.

De naam As, toen Ascha of Asghe geschreven, duikt voor de eerste keer op in een dokument uit 1108, toen Albrecht van Saffenberg en zijn zoon Adolf als getuigen aanwezig waren bij een schenking van goederen gelegen te As aan de abdij van Rolduc ('s Hertogenrade).

As had zich toen reeds tot een belangrijke nederzetting ontwikkeld die uitgroeide tot een betekenisvolle agrarische entiteit. Daar stroomde immers de Bosbeek, een levensader die voldoende kracht had om het scheprad van een watermolen in beweging te brengen, die van groot levensbelang was voor de lokale bevolking.

Op een paar boogscheuten vandaar lag Mulheim (Lanklaar), een plaats waar de (latere) St.-Willibrordus de eerste Christenen doopte. Zuidwaarts lag de kapittelkerk van Munsterbilzen. Daar bouwde Odulf naast de kapel van de H. Landrada een kerk toegewijd aan St.-Oda.

Van Munsterbilzen uit werden de eerste priesters naar As gestuurd om in een primitief kerkje de godsdienst te verzorgen.

Gelegen in het centrum van die eerste Christenheid, werd As langzaam een kerkgemeenschap met een eigen kerk, toegewijd aan St.-Aldegondis. Eens tot kerk verheven, mochten de bedienaars er het doopsel toedienen in een vont, waarvan tijdens restauratiewerken in 1973 fragmenten aan het licht kwamen.

Een ander dokument, gedateerd 16 mei 1299, is een ede-dokument waarin de graaf van Loon de eerste pastor van As benoemt en waarin hij verklaart dat het benoemingsrecht van de pastoor te As beurtelings toekomt aan de graaf zelf en aan de abdis van Munsterbilzen. Van dat ogenblik af tot aan de Franse Revolutie (1796) behoorde het patroonsrecht over de kerk van As aan het kapittel van Munsterbilzen.

De vrij-heerlijke rechten kwamen in handen van Baron de Roosen, geheim kamerheer van verschillende prinsbisschoppen, die vanaf 1366 regeerden als graven van Loon.

Baron de Roosen resideerde te Dilsen en door huwelijk van een zijn er dochters met Willem-Arnold de Saeren, gingen de heerlijke rechten over aan de Saeren, die als familie-wapen een schild droeg met op zilver een hert dat tegen een boom opspringt. Een deel van dit wapen is nu nog opgenomen in het tegenwoordige gemeenteschild van As.

Fragment van de Romaanse doopvont.

Het is algemeen bekend dat de prinsbisschoppen van Luik (graven van Loon) de neutraliteitspolitiek huldigden en dus over geen officieel leger beschikten. Vanaf de 16e eeuw tot aan de Franse Revolutie moesten de dorpen, ingeval van nood, zichzelf verdedigen. Meestal was dit tegen rondtrekkende troepen die vooral uit huurlingen bestonden en bij de oorlogen in die tijd betrokken waren. Dit ging gepaard met opeisingen van allerlei aard, inkwartiering, plundering, verkrachting, diefstal en brandstichting. In de meeste gevallen lokten deze misdrijven verzet uit van de gemeentenaren, die dan in een soort milite optrokken tegen de plundersaars.

Men veronderstelt dat deze milities de aanstoot zijn van talrijke schutterijen in onze gewesten. dat dit laatste ook het geval was in As, is niet denkbeeldig, dat meer dan eens in de geschiedenis af te rekenen kreeg met inkwartieringen van vreemde troepen en ons bevestigd wordt door het jaartal 1644 op de halsband van de zilveren vogel van de schutterij, gezien de stichtings-oorkonde ontbreekt, beschouwen wij dit jaartal als oprichtingsjaar van de huidige gilde.

Aan het hoofd van zo'n milite stond gewoonlijk een "capiteyn". Na de burgemeester was hij de voornaamste personaliteit in de gemeente.

As - St.-Aldegondiskerk, gebouwd in 1650 op de grondvesten van een vroegere kapel.

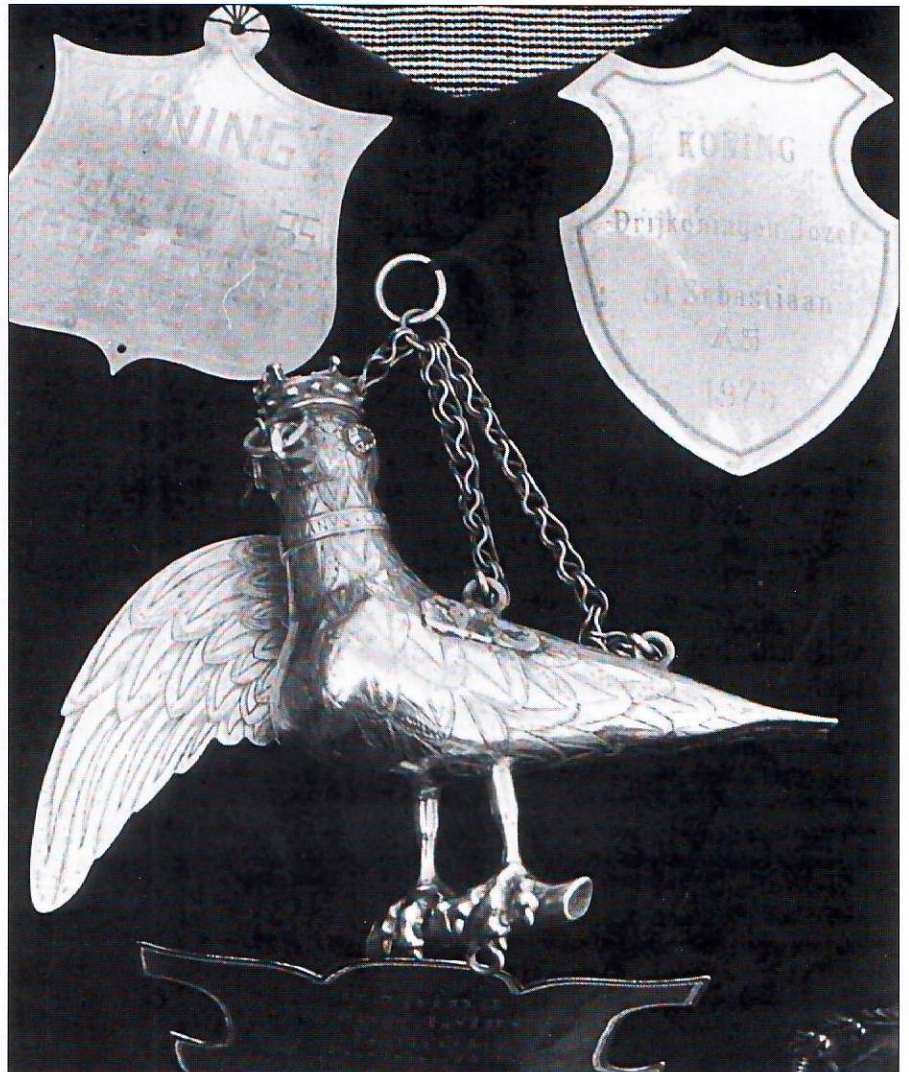
Op ons kerkhof staan heden nog twee grafkruisen van de "capiteyn" Wouter Huveners (overleden 10 december 1661) en van Peeter Gommers (overleden 11 mei 1675). In enkele gevallen verzetten de "capiteyns" (ook huislieden genoemd) zich tegen de plunderslaars en trokken in samenwerkend verband ten strijde tegen de overvallers. Zo nam de milite van As deel aan de noodlottige slachting tegen de Loreinen op Sinterklaasdag 6 december 1648 op de Donderslagse Heide onder Meeuwen. Daar sneuvelde toen ongeveer 400 huislieden, waaronder 21 Assenaren. De secretaris van As, Willen Vander Linden, noteerde in een omstandig verslag hun namen:

"Van desen dorp Asch en Niel isser doot gebleven 21. Giel Nullers, Pouls Maeser, Vaes Neesen, Thijs Lijnen, Reyner Kalen, Peter Boijen, Peter Reijmen, Lee Schonnen, Jaeck Kenens, Jan int velt, Peter Custers, Lee Gijskens, Lee Beckers, Gaspar Hoelmans, Jan Creusen, Pouls Jorissen, Jan Beules, Hendrick Smejss en Aert Moers.

Van deze laatste is op ons ouderkerkhof ook nog het stenen grafkruis te zien met volgend epitaaf:

HIER LIGT BEGRAEVEN AERT MOERS DENWELCKEN ONOSEL DOEDT GEBLEVEN IS A^O 1648 DEN 6 DECEMBR BIDT GODT VOOR DIE SIELE.

Volgens zekere bronnen telde As in 1648 42 woningen waarvoor jaarlijks "een Obolus Ignis" moest geofferd worden. Obolus Ignis betekent zoveel als vuur- of haardgeld.

Volronde zilveren vogel van de schutterij St.-Sebastiaan As, Anno 1644.

Voor ieder huis diende zoveel haardgeld betaald te worden naar rata het aantal schoorstenen. Uit deze berekening kunnen wij concluderen dat tijdens het gevecht op

de Donderslagse Heide bijna de helft van de mannelijke inwoners van As zijn gesneuveld. ('t Vervolgt)

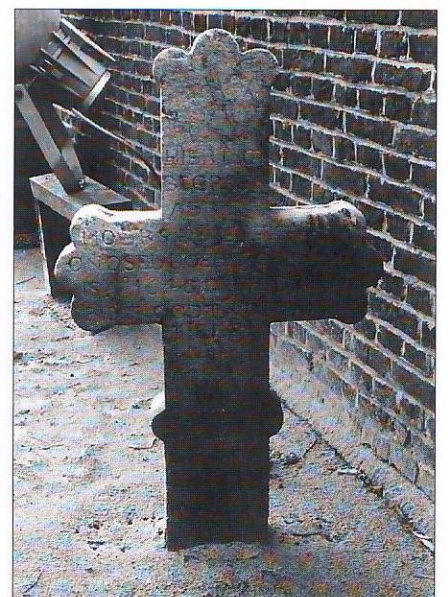
Joannes Daamen, Niel bij As.

Grafkruis van Wouter Huveners.

Grafkruis van Peeter Gommers.

Grafkruis van Aert Moers.

Verhuur van feesttenten

Piet Graef
 Burg. Huybenstraat 3
 6085 ES HORN
 Tel. 0475-582124

JANFRÉ

Voornaamste punten waar u op let bij aanschaf van nieuwe uniformen:

- *Goede kwaliteit
- *Korrekte pasvorm
- *Vlotte levering
- *Betaalbare prijs
- *Behoud van pasvorm
- *Snelle nalevering
- *Uitgebreide service

Dit maken wij voor U.
 Vraag vrijblijvend offerte.
 Maak een afspraak.

**uniformen-
 petten-
 uitmonsteringen**

BRUSSESESTRAAT 124
 6211 PH MAASTRICHT
 TELEFOON 043-3217712

LAARZEN LAARZEN L
 PLUIMEN-VEREN-PLUI
 KOPPELS-RIEMEN-KO
 HOEDEN-SHAKO'S-I
 UNIFORMSCHOENEN
 DANSSCHOENEN DAN
 HISTORISCHE-SCHOE
 GILDESCHOENEN GI
 OVERSCHOENEN G
 HANDSCHOENEN HAN
 OPERA-OPERETTE-SC

VAN BEERS B.V.
 S C H O E N F A B R I E K

Mgr. Völkerstraat 33, 5171 JM Kaatsheuvel NL
 Tel.: (0416) 27 22 54, b.g.g. 27 65 48 - 27 70 72
 Internationaal Tel.: 0031(416) 27 22 54

TONEELSCHOENEN

C. VANGOMPEL N.V.
 METAALBEWERKING

**ERKEND
 WAPENMAKER**

ALLE HERSTELLINGEN.
 VERVAARDIGEN VAN BUKSEN
 KALIBER 12 EN 16 MET
 VERNIEUWD GRENDEL- EN
 AFTREKSYSTEEM.

Boshoekstraat 26 - B-3665 AS
Telefoon: 09-32-89-658174
Telefax: 09-32-89-659353

ER ZAT MUZIEK IN DE 4E SCHUTTERS-DAG

Met "Close-up" opende de drumband van schutterij St.-Severinus uit Grathem deze 4e Limburgse Schuttersdag in het Gemeenschapshuis Baexheimerhof in Baexem, nadat er Nieuwjaarswensen waren uitgewisseld tussen de schuttersvrienden.

SAS-voorzitter Maurice Didden had het al over het eerste lustrum van de Schuttersdag. Hij besloot zijn toespraak met de woorden van Johan van Beverwijk (uit circa 1655): "Het jaar is weder nieuw ... als het maar de geest vernieuwt, dan gaan de zaken wel."

Jan Hendriks leidde ons door de historie van de muziek van het menselijke neuviën, over de tam-tam om een boodschap over te brengen, tot de klaroen. Over de stadspijper en Adolf van Sax, naar de trompetterkorpsen en onze huidige muziekverenigingen. Zijn betoog kwam er op neer dat muziek belangrijk is in de schutterij.

Bèr van Hoef, sprak als voorzitter van de Limburgse Bond van Tamboerkorpsen, over de organisatie van de tamboerkorpsen en wees op de snelle ontwikkelingen. Aandacht voor subsidies en opleiding in conservatoria en muziekscholen. Voor de schutterijen is er de "jonge opstap" van trommelaar tot schutter. Traditie naast nieuwigheden, maar schutterijen brengen vooral muziek op straat en in de feestweide.

Werd de gildetrom niet vergeten, vroeg een toeschouwer. Toch niet, die stond op de voorbereiding maar in de korte voordracht moet de spreker zich beperken.

Gelach was er wel met enkele voorbeeldjes van 'trommeltaal': "Rotte petot, alweer 'ne schut kepot!", zoals het de dag voor de begrafenis van een overleden schutter klonk in Baarlo zo'n 100 jaar geleden.

Tappen uit een ander vaatje na de pauze: "Schieten met de bril of contactlens". Ger Geskus gaf als oogmeet-deskundige een overzicht van de voornaamste oogafwijkingen; ver- en bijziend en "astigmatisme" dat het beeld vervormt en het meeste voorkomt.

Annie Schreuders-Derks' uitspraken dat "vrouwen het zout in de pap zijn" en "mannen wezens zijn die zichzelf niet kunnen helpen" kregen ook achteraf nog commentaar. Haar lessencyclus voor de schooljeugd zou gerust ter beschikking van alle schutterijen mogen gesteld worden. Geen saaie lesstof, maar erg creatief bezig zijn met de vele facetten van het Limburgse Schutterswezen. De kinderen vooral wat laten "doen". Deze facetten kwamen ook goed uit de verf in de diaserie over het "OLS-1996 in Bocholt". De diaserie was een première die vertoond werd door de Fotokring Stein.

Annie Schreuders-Derks

OLS-President Lei Stals kon als een tevreden president terugblikken op 1996 en op deze 4e Limburgse Schuttersdag. In 1997 gaat de aandacht vooral naar het OLS in Kaulille, terwijl de milieuregelgevingen de schutterswereld blijven beïnvloeden. Nog verder vooruit: een trip van Limburgse schutters naar Rome rond de eeuwwisseling. Dagvoorzitter Cor Voorter kon deze mooie namiddag tevreden afsluiten na een gevuld en gevarieerd programma.

Werner Smet.

VIJF EEUWEN SCHUTTERIJ IN WIJLRE

– Door Luc Wolters, Simpelveld –

Een mijlpaal passeren is bij uitstek een ideale gelegenheid om een pas op de plaats te maken en de balans op te maken van gebeurtenissen en bijzonderheden uit het tijdperk dat men tot haar historie heeft gemaakt. Tevens leent de gelegenheid zich ervoor om de huidige positie van de vereniging te bepalen. Schutterij St. Maternus Wijlre kijkt terug op vijfhonderd jaar geschiedenis en doet mededeling van wat haar in de loop der tijd is wederveren.

Oudste document

Volgens volksoverlevering zou de schutterij van Wijlre in 1497 zijn opgericht. We zullen nagaan of dit jaartal gestaafd kan worden met het voorhanden bronnenmateriaal. Wijlre was voor 1800 een Vrije Rijksheerlijkheid. Dit wil zeggen dat de heer van Wijlre zeggenschap had over het dorp. Het oudste archiefstuk van de Wijlrese schutterij is een reglement uit 1612. Dit is de zogenaamde "Schützen Ordnung". Uit dit reglement wordt duidelijk dat de schutterij in 1612 al geruime tijd bestond.

Voortgekomen uit een broederschap

Dat blijkt al uit de eerste regel,¹ die in het Duits van die tijd luidt: "... diese löbliche und nachbarliche Gesellschaft durch unsere Vorfahren seliger anfancklich zu keinem anderen Endt und Intention ufgericht und angestellt alss nur allein Gott dem Almechtigen und dem H.hochwürdigen Sacrament zu Ehren und dan die Procession damit zu ziehen ..."

De schutterij was dus eertijds opgericht ter ere van God en het Heilig Sacrament. Mede gezien het feit dat de schutterij meermaals wordt aangeduid als broederschap is het zaak te achterhalen wanneer een broederschap ter ere van het H. Sacrament in het leven is geroepen. Ten tijde dat pastoor Kettingh in Wijlre parochieherder was, zijn door hem diverse broederschappen opgericht. Een broederschap ter ere van het H. Sacrament zag rond 1500 het levenslicht. Het jaar 1497 uit de overlevering is daarmee zo dicht genaderd dat we dit gerust als oprichtingsjaar mogen beschouwen.²

In 1932 liet de schutterij zich voor de pastorie vereeuwigen. Koning in dat jaar was Leo Ernes en de fiere tambour-maître was Jan Schetters.

De oudste zilveren koningsplaat met het inschrift "I : V : DER : MULEN KONINCK : VAN : WIELDER 1776".

Op 13 juli 1930 vormde de schutterij een erehaag voor de neomist pater Werner H.M. l'Ortye. - Div. foto's: W. Gelders, Wijlre.

Reorganisatie in 1612

De broederschap van het H. Sacrament bleef nog lange tijd actief. In 1612 viel zij onder de schutterij, maar later splitsten de gezelschappen zich, zodat er een schutterij en een broederschap in Wijlre waren. De schutterij gaf uitvoerig blijk van haar bestaan met de bovengenoemde "Schützen Ordnung" uit 1612. Deze werd opgesteld tijdens het Twaalfjarig Bestand, dus gedurende een rustperiode van de Tachtigjarige Oorlog. Tijdens het Bestand was de tijd rijp om de zaken nog eens op een rijtje te zetten en de schutterij nieuw leven in te blazen. In genoemd jaar 1612 verzamelden de oude en de nieuwe koning met de schout en een schepen en zij kozen vervolgens nog vier gedeputeerden uit de schutterij om het bestuur te vormen en te zorgen dat het 34 artikelen tellende reglement werd uitgevoerd door de 101 leden in dat jaar. Tevens werden een secretaris, twee schuttersmeesters en een knecht gekozen.

Het vogelschieten

Dat ze er in Wijlre in die tijd bijzondere gebruiken op na hielden mag blijken uit de volgende korte weergave van het reglement. Op de zondag voor Pinksteren werd in de kerk van Wijlre bekendgemaakt dat op Pinksterdinsdag het vogelschieten wordt gehouden. Op die dag moest elk schutter komen met een goed geweer of een goede stalen boog. Nadat de contributie betaald was verzamelde de schuttersknecht de laadstokken van alle schutters, die hij op de grond gooide en als een soort mikado-spel

één voor één opraapte. Hiermee bepaalde de knecht de volgorde bij het schieten op de vogel. Na een rondje om de kerk werden de openingsschoten verricht door de schout in naam van de heer van Wijlre, dan de pastoor en vervolgens weer de schout, ditmaal voor zichzelf. De nieuwe koning krijgt de vogel omgehangen. Hij betaalt een borg, echter woont hij niet in Wijlre of kan hij de borg niet betalen dan mag hij het zilver niet zelf bewaren.

Processie, H. Mis en koningseten

De processie naar Scheulder moest van begin tot einde gevolgd worden. Driemaal namelijk werden onderweg de namen voorgelezen

van alle schutters om te controleren of iedereen nog aanwezig was. Zoniet betaalde hij een boete. Bij het kapelletje van Scheulder werd een H. Mis opgedragen. De terugtocht liep via Schoonbron. 's Maandags na de processie was de mis voor de overleden schutters. Erna was 't verzamelen geblazen want de koning trakteerde op het koningseten en de landsheer op een ton bier. Op het eten mochten de schutters hun vrouwen meenemen. Terloops werd nog de opmerking gemaakt dat elke schutter in tijd van nood drie loden kogels met kruit bij zich moest hebben. Zo wordt op de valreep buiten de uiterst sociaal en religieus getinte activiteiten ook kort een andere taak van de schutterij aangeduid.

Koningsvogel en zilver

Een schutterij heeft tussen de zilveren platen een koningsvogel hangen. In 1612 in het reglement is er sprake van dat de toenmalige koningsvogel was kwijtgeraakt,³ wellicht door de oorlogsomstandigheden. Er werd besloten een nieuwe zilveren vogel te maken. Echter de huidige vogel, die thans aan het zilver hangt, is van latere datum en is vervaardigd door de Maastrichtse zilversmid Fredericus Wery (1656-1727). Uit de 17e eeuw kennen we enkel de koningen van 1611 en 1612, i.c. Palm Linckens en schout Otto Krup. De oudste koningsplaat dateert uit het jaar 1776, toen I. van der Mûlen de vogel had afgeschoten.

In 1945 vierde harmonie St. Gertrudis haar 50-jarig bestaan. Tijdens het feest werd dit plaatje geschoten. V.l.n.r.: de Amerikaanse Luitenant-kolonel Senecal, de latere keizer Wim Didden, generaal Karel Heiligers en de Nederlandse marine-officier Drost.

De sikkel uit 1809, die de koningsplaat is van De Massen, heer van Wijre. De foto toont de sikkel voor de restauratie. - Fotografie H. Duyx, Wijre

Na de Franse Tijd schoot Jacobus Tulleners als jager in 1809 de vogel af voor Guillaume de Massen, sinds 1803 de heer van Wijre. De

heer schonk een prachtige plaat in de vorm van een sikkel met zijn wapens.⁴

De brand van 1918

Dat er niet veel meer te vertellen valt over de schutterij in de 17e en 18e eeuw komt door het feit dat er veel oude documenten verbrand zijn. De brand ontstond in het schutterslokaal Ackermans, genaamd "Op gen Heuvel". Het schutterslokaal verhuisde naar café Wijnen, waar tevens een kruidenierszaak was gevestigd. Wel zijn er nog diverse koningsschilden uit de 19e eeuw. Geregeld vermeldden koningen op hun zilveren schild dat zij "Schützenkönig der Junggesellen von Wijre" zijn.

In de 19e eeuw

Slechts een paar bronnen berichten ons over het reilen en zeilen van de schutterij in de vorige eeuw. Zo weten we dat de schutters enig landbezit hadden, kadastraal vastgelegd in 1841. Als leden kwamen te overlijden werd er zoals gebruikelijk een schuttersdienst voor hen gehouden (o.a. in 1834 en 1847). De oude vogelstang stond op het kerkhof. In 1854 verzocht het kerkbestuur echter de schutterij haar vogelstang te verplaatsen vanwege een extern conflict.⁵ De stang verhuisde naar de achtertuin van schutterslokaal "Op gen Heuvel" en sinds 1920 achter hotel Heiligers.

In 1952 werd er met in hun midden Wim Didden als keizer en Chr. Wijnands als koning een foto gemaakt voor het schutterslokaal Wijnen.

De Wijlrese schutterij nam deel aan diverse feesten in de omtrek. In 1869 was de schutterij met 68 man present op het schuttersfeest te Simpelveld.⁶ Diverse andere schuttersfeesten werden eveneens bezocht.

De eeuw werd afgesloten met de organisatie van een "Groot Internationaal Schuttersfeest" in Wijlre zelf op 6 juni 1898 met deelname van 18 schutterijen en 4 harmonieën.⁷

Koninklijke erkenning

In 1884 werd door het bestuur van de schutterij het verzoek bij koning Willem III ingediend om "St. Maternus Schutters te Wijlre" als rechtspersoon te erkennen.⁸ Tot dat jaar wordt nergens in de documenten de patroonheilige St. Maternus genoemd. Voorheen was het "de schutterij van het Heilig Sacrament des Altaars"⁹ of gewoonweg "de schutterij".

De erkenning als rechtspersoon hield in dat de schutterij jaarlijks een verslag moest inleveren met het aantal leden, de stand van zaken en de oefeningen die gehouden waren. Van 1891 tot 1898 zijn de samenvattingen van deze verslagen bewaard gebleven.

Wijlre telde in 1889 nog 60 leden maar dit aantal daalde zodat in de daaropvolgende jaren het ledental varieerde van 28 tot 40. Elk jaar werden er zogenaamde oefeningen in de handgrepen (=exercitie met het geweer) en in het marcheren gehouden.¹⁰

In de jaren '20 van deze eeuw bestond schutterij St. Maternus slechts uit een beperkt aantal leden. Maar onder hen waren enkele zeer markante persoonlijkheden. Zoals de kolonel Winand Wijnen met zijn witte Frans-Joseph snor of de tambour-maître Jan Schetters, die met zijn grote berenmuts aan de schuttersstoet vooraf ging. Hij bezocht de opening van het Nederlands Openluchtmuseum in 1919 te Arnhem en nam bij die gelegenheid deel aan een grote folkloristische optocht deel.

De foto van de huidige samenstelling van schutterij St. Maternus Wijlre. Genomen op de binnenvaart van kasteel Wijlre.

Fotografie René Ruipers, Wijlre

Een oud vaandel van schutterij St.-Martinus Wijlre met een afbeelding van de Heilige Martinus, die zijn mantel deelt met de bedelaar.

Vogelschieten

Voor de schutterijen is het jaarlijkse koningsvogelschieten een van de belangrijkste gebeurtenissen. Op die dag wordt namelijk bepaald wie koning wordt en een jaar lang het zilver mag dragen. Maar het moest niet te gek worden vonden de Wijlre schutters, zelfs op deze hoogtijdag niet. In 1928 en 1929 had Wijlre bijvoorbeeld geen koning omdat twee zondagen achtereenvolgend op de vogel geschoten was zonder dat het laatste stukje hout van de paal werd geschoten. In een dergelijk geval bleef het zilver dat jaar aan de schutterij.

Ook konden ze er in Wijlre niet wakker van liggen toen de Struchtse schutters in de jaren vijftig de houten koningsvogel gekaapt hadden. Geen haartje gekrenkte trots, nee, de Wijlrese schutters maakten doodgemoedereerd een nieuwe vogel, die ze op aloude wijze schoten.¹¹

Echter het belang van het koningschap werd zeker niet onderschat. Dat werd duidelijk toen de vereniging in 1950 een nieuwe keizer kreeg in de persoon van Willem Didden. Dat was de trots van de schutterij, statig gekleed in jacquet.

Oud-Limburgs 1974

De grote triomf voor de Wijlrese schutters was ongetwijfeld het winnen van het OLS 1973 te Eys. Dat gaf de Wijlrenaren de gelegenheid te tonen dat het verenigde organisatietalent uit het dorp met tal van vrijwilligers tot zeer veel in staat was. Onvergetelijk was de feesttent, waarin de sfeer bepaald werd door de finale Nederland-W.Duitsland van het Wereldkampioenschap Voetballen.

Buiten de TV-primeur kan Wijlre tevens bogen op de eerste officiële openingsplechtigheid met inspectie en vlaggenparade.

Buiten een absoluut hoogtepunt in 1974 heeft Wijlre met het OLS ook een slechte ervaring gehad. Ondanks tijdige betaling gold de aanmelding voor het OLS in Voerendaal niet geldig en was het Federatiebestuur niet genegen om de Wijlrenaren alsnog toestemming te verlenen hieraan deel te nemen, hoewel het OLS-bestuur die mogelijkheid had blijkens haar statuten.

Hoe het ook zij, de Wijlrese schutterij vormt al jaren een prachtige groep, samengesteld uit personen die de vereniging door dik en dun een warm hart toedragen. Binnen de gemeenschap heeft de schutterij een waardevolle taak met de organisatie van diverse activiteiten en de deelname aan alle belangrijke dorpsfeesten en de processies. Uiteraard mogen we niet de functie van de Wijlrese schutterij vergeten als waardevol lid van de Zuid-Limburgse Schuttersbond. Met haar 75 leden een van de grotere schutterijen in het Limburgse. Een belangrijke steunpilaar voor de toekomst.

Daarom jubilaris, met een verleden van vijf eeuwen, nog vele jaren erbij in goede gezondheid.

Bij gelegenheid van haar vijfde eeuwfeest heeft schutterij St. Maternus een compleet scala van evenementen op het programma staan:

Bij gelegenheid van de Carnavals-optocht namen enkele van de Wijlrese schuttersleden hier op ludieke wijze aan deel.

JUBILEUM-PROGRAMMA

Zaterdag 15 en zondag 16 maart:

Tentoonstelling

Wielderhoes. Zaterdag 14.00 uur officiële opening. Geopend beide dagen van 14.00 - 20.00 uur.

Zondag 27 april:

Koningsvogelschieten

Met een tweede vogel voor het schieten van de burgerkoning. Tevens zullen er tal van schietvormen gepresenteerd worden.

Het weekend van Hemelvaart:

Donderdag 8 mei (Hemelvaart)

H. Mis om 10.30. Vervolgens wordt de schutterij door de harmonie

begeleid naar het feestpaviljoen op het voetbalveld, alwaar tijdens de reünie van oud-leden de diverse jubilarissen gehuldigd zullen worden.

Vrijdag 9 mei

Taptoe: Aanvang 15.00 uur op het voetbalveld. Met medewerking van 7 schutterijen, de harmonie van Wijlre en een showband.

Zondag 11 mei

Receptie: Aanvang 12.00 uur. Feestpaviljoen.

Zaterdag 2 augustus

Drietallen schietwedstrijd. Proefschieten vanaf 14.00 uur. Aanvang wedstrijd 17.00 uur.

Zondag 3 augustus

Bondsschuttersfeest. Met diverse gastverenigingen.

Noten:

1. Mr. K.J.Th. Janssen de Limpens, "Berscheiden betreffende de Rijksheerlijkheid Wylre. II. De Schützen-Ordnung van 1612", in: *Publications SHAL. CXII* (1976) 251-274, m.n. 265.
2. Ibidem, m.n. 256-257. Hierin volgen we de rechtsgeleerde Janssen de Limpens.
3. *Wielder - Wylré - Wijlre tot 31-12-1981*. (Voerendaal/Gulpen 1983) 328-387, m.n. 336-337 en 351-352.
4. Régis M. de La Haye, "Een heer? Geen heer! Wijlre op het breukvlak van de Franse revolutie", in: *Historische en Heemkundige Studies in en rond het Geuldal (HHSG). Jaarboek 1992*. (Valkenburg a/d Geul) 104-115, m.n. 109.
5. Pastoor Fr.G.H.M. Crutzen, "De kerk van Wijlre 1835-1995. Een bewogen geschiedenis!" in: *HHSG. Jaarboek 1995*. (Valkenburg) 213-216 en 247 noot 380.
6. "Schützenbuch der Schützen-Gesellschaft von Simpefeld". jaar 1869.
7. *De Limburger Koerier*, zat. 28 mei 1898.
8. *Wielder - Wylré - Wijlre*, 359-362. In 1914 werd een aanvraag voor Koninklijke erkenning gedaan voor een schutterij genaamd St. Gertrudis. In 1914 was echter de geldigheidsduur van de erkenning voor St. Maternus voorbij. De benaming St. Gertrudis zou derhalve op een verving berusten. St. Gertrudis is de parochieheilige. Uit: Mulken, W. van, *Inventaris van de archieven der gemeente Wijlre 1736-1936*. (Maastricht 1981) p. 102.
9. *Limburgs Schutterstijdschrift*. 25, p. 18 (RAL, Corr. Flament, 1900).
10. Alg. Rijksarchief 's Gravenhage, Ministerie van Oorlog: "verslagen der weerbaarheidsverenigingen" div. inv.nrs.
11. Feestgids ZLF Strucht, p. 89.

HÉT MARKETENTSTERTREFFEN

Met recht dat de kop van dit stukje er zo uit ziet. Het Marketentstertreffen 1996 van de Nederlands-Limburgse marketentsters dat op 17 november 1996 werd georganiseerd door het schuttersgilde St.-Sebastianus uit Sevenum was een puik feest. De inzet, planning, medewerking, invulling en noem maar op was van een zodanig gehalte dat er gerust gesproken kan worden van HÉT TREFFEN. Het mag in de boeken worden bijgeschreven als een van de hoogtepunten van de laatste jaren van ons gilde, maar zeker ook van het Marketentstertreffen zelf.

Vorig jaar werd dit treffen in St.-Huibrechts-Lille gehouden. Van deze vereniging hebben we zeer veel steun gehad en dan met name van Bruno en de onlangs door een noodlottig ongeval overleden Luc Stalmans. Echte schutsbroeders in de waarste betekenis van het woord, zeker gezien na de scheiding die er kwam van de Belgische en Nederlandse marketentsters. Een scheiding die, mijns inziens, eigenlijk alleen door een verschillende beleving van de culturele waarden is ontstaan.

In Sevenum werden de 94 deelnemende marketentsters verguld op

een sprankelend programma en diner. Het tijdschema ging op de tweede zuiver over de bühne.

De H. Mis, gecelebreerd door Pater Karel de Wilde, werd met zeer veel aandacht gevolgd.

De vendeliers van het Kon. Schuttersgilde St.-Lambertus uit Helden gaven na afloop van deze plechtige hoogmis een demonstratie voor de kerkelijke overheid daarbij vergezeld van hun spiezendragers.

In optocht vertrok men daarna naar het gemeentehuis dat welwillend was opengesteld door het college van Burgemeester en Wethouders. Voordat men echter het gemeentehuis binnen kon gaan, moest eerst nog een obstakel worden weggeruimd dat daar door het Serumse gepeupel was neergezet. De bielemannen konden de strijd, die daarbij ontstond, afkopen met een fles sjnaps.

Vooraf Burgemeester Geraedts was zeer verguld met de aanwezigheid van zoveel schoons in 'zijn huis'. De belofte die hij eerder dat jaar had gedaan om elke deelnemster persoonlijk te begroeten deed hij op humorvolle wijze gestand.

In het middagprogramma was er ontspanning door zang en buut,

een zeer waardevolle en interessante spreekbeurt door Mevrouw Riemke de Kroon.

Zij toonde een video over 'echte veldtochten' waarin marketentsters hun werk moesten doen. Verder was er nog een culinaire bijdrage en enkele toespraken. Tegen de klok van vijf kon het middagprogramma worden afgesloten met een voordracht met de overdracht van het Marketentstertreffen aan schutterij St.-Joseph uit Vijlen. Aan de gezichten van de marketentsters kon je aflezen dat ze werkelijk zeer voldaan naar huis konden weerkeren.

Voor dit treffen waren ook de zoe-telaarsters en marketentsters uit de Brabantse dreven uitgenodigd. Deelname en belangstelling was er o.a. uit Den Bosch, Overloon, Gassel en Blitterswijk. Dit gegeven kan mijns inziens zeker tot een onderlinge samenwerking uitgroeien waaraan allen veel plezier kunnen beleven mits op de juiste manier hierop ingespeeld wordt.

Het alternatief programma was voor de deelnemers zeer plezierig ook al was het tijdens het buiten schieten wel koud. Het 'koning-schieten' op een plaat met het logo van de marketentsters werd gewonnen door William Nefkens uit Horst met het 90e schot en de alternatieve oud-Hollandse spelen werden gewonnen door van Rijn uit Maasbree met 920 punten gevolgd door G. Boerboom uit Gassel en Y. Vergoosen uit Simpelveld.

Na zo'n schitterende dag mogen gerust een paar mensen bedankt worden voor hun inzet en ijver. dat dit gevaarlijk is (je vergeet wel eens iemand) daar ben ik me van bewust. Toch doe ik een poging. De voorgangers in de kerk, te weten pastoor van Dommelen en de nieuwbakken pastoor van Kessel pastoor Verhaag i.s.m. pater Karel de Wilde, kerkelijk gemengd koor Sevenum, het gemeentebestuur met aan het roer Burgemeester Geraedts, de Kon. Harmonie "Unie", het geboefte o.l.v. deken Piet Jansen, de schutterijen Wilhelmina Horst, St.-Anna Maasbree en St.-Lambertus Helden, de artiesten, de verzorgsters van de bloemen, de marketentsters zelf natuurlijk, de stuur- en werkgroep, de grondeigenaren in het schootsveld en zou ik iemand toch vergeten zijn:

IEDEREEN hartstikke bedankt.

Overdracht van de voorzittershamer aan de Werkgroep Marketentstertreffen 1997, schutterij St.-Joseph Vijlen.

Jan Verhaag.

KAULILLE KIJKT UIT NAAR 6 JULI 1997!!!

OLS-Feest in volle voorbereiding

In Kaulille zijn al heel wat mensen een hele tijd druk in de weer met de voorbereidingen van het komende OLS. Ze streven er naar om er een stijlvol gebeuren van te maken. In dit kader is het erg belangrijk dat Minister-President Luc Van den Brande en de Gouverneur van Belgisch-Limburg, Mevrouw Hilde Houben-Bertrand, het peter- en meterschap van het OLS-1997 hebben aanvaard.

Zes werkgroepen hebben elk hun verantwoordelijkheden toegewezen gekregen. Een overkoepelende stuurgroep coördineert de werkzaamheden. De organisatoren van het OLS-1997 hebben nu reeds de toezegging van honderden mensen om de feestelijkheden in goede banen te leiden.

De heemkundige kring van Kaulille organiseert een vlaggenactie om het dorp de komende zomer in de kijker te plaatsen en te verfraaien. De heemkundige kring zal bovendien het logo van het OLS-1997 uitwerken in de vorm van een bloementapijt aan de ingang van het feestterrein.

Door het gemeentebestuur werd Els Sleurs aangesteld om een aantal administratieve taken op zich te nemen. Zij werkt op het OLS-secretariaat dat gevestigd is in het Cultureel Centrum De Kroon, Nevenplein 1 in 3950 Kaulille (Tel. 011-621101, Fax 011-441614).

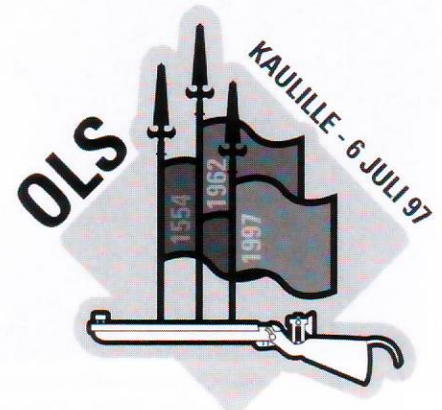

Het logo

Eén van de eerste aandachtspunten die bij de organisatie van een OLS naar voren komen is het uitwerken van een eigen logo. In eerste instantie lagen de meningen over de voorgestelde ontwerpen ver uit elkaar. De een was van oordeel dat de dorpsgemeenschap van Kaulille centraal moest staan, een ander legde de nadruk meer op het schuttersgebeuren. Tony Verlaak verwerkte de verschillende visies tot een aantal bespreekbare onderwerpen en Drukkerij Vaes uit Overpelt gaf de uiteindelijke vorm aan het logo.

In het logo zijn opgenomen:

- de buks, symbool van het OLS;
- de lansen verwijzen naar de schutterijen in het algemeen;
- de vlaggen en kleuren benadrukken het feestelijk aspect en de diversiteit van het gebeuren.

In de wimpels zijn drie jaartallen verwerkt:

1554, het oprichtingsjaar van schutterij St.-Joris Kaulille;
1962, het jaar waarin het OLS de eerste keer in Kaulille georganiseerd werd;
1997, het tweede OLS in Kaulille.

Stand van zaken

Een OLS organiseren vereist een jaar van voorbereiding. Het vergt ook de inzet van vele vrijwilligers.

De reeds eerder genoemde werkgroepen hebben hun eigen werkterrein. Eén maal per maand komen alle werkgroepen samen onder leiding van de stuurgroep. Het doel van deze samenkomst is om de verslagen van de onderscheiden werkgroepen te evalueren.

Na het grote succes in Bocholt zal ook in Kaulille een heus kinderdorp gebouwd worden op het OLS-terrein waar de jeugd zich kan uitleven.

In totaal zijn er ongeveer 30 hectare parkeerruimte voorzien. Alle parkeerplaatsen liggen binnen een afstand van 800 meter van de ingang van het feestterrein.

Aan het einde van het OLS zal een vuurwerk worden afgestoken.

De gehele organisatie van het OLS-1997 ligt volkomen op schema.

Het OLS-Feest 1997 speelt zich hoofdzakelijk af op de terreinen van voetbalclub FC Kaulille en is circa 8 hectare groot.

Bij de 42 schietbomen speelt zich het hoofdgebeuren af. Bovendien worden op het feestterrein drie grote tenten en diverse tapeilanden opgesteld.

Aparte terreinen zijn er voorzien voor vertrek en aankomst van de optocht. Ook voor de mars-, vendel en andere nevenwedstrijden zijn speciale terreinen voorzien.

DE JONGE EN OUDE NOBELE SCHUTTERIJ VALKENBURG Vaandelwijding en inauguratie beschermvrouwe

Op zondagmorgen 15 december 1996 marcheerde de Oude en Jonge Nobele schutterij uit Valkenburg naar de St.-Nicolaaskerk voor de gebruikelijke schuttemis op hun jaarfeest.

Nadat pastoor Jansen alle aanwezigen welkom had geheten, sprak ook president R. Huynen een woord van welkom en vertelde hij dat het Erecomit  van het bondsfeest in juni j.l. de schutterij een nieuw vaandel had geschonken. Dit vaandel werd door de Patronus Spiritualis, pastoor Jansen, ingezegend. Verder haalde hij aan dat in deze H. Mis Mevrouw Marjon Lommaert-Lambriks als beschermvrouwe van onze schutterij zou worden ge inaugureerd.

De genodigden en officieren van de schutterij hadden plaats genomen op gereserveerde plaatsen. De overige leden van de schutterij stonden opgesteld achter het altaar.

Op commando van commandant H. Lebouille kwamen schutters en marketentsters tot voor het altaar. Zij droegen het nieuw Leeuwenvaandel, het Burger-Koningszilver, twee buksen, een tamboer-ma trestok en de zilveren ketens met schilden voor de drie patronussen van onze schutterij.

Al deze symbolen werden door onze Patronus Spiritualis gezegend met voor elk onderdeel een daarop afgestemd gebed.

Gedeputeerde van Cultuur, de heer M. Eurlings, neemt het vaandel aan, om dit vervolgens namens het Erecomit  over te dragen aan kolonel J. Crutsen van de Nobele schutterijen.

Pastoor Jansen spreekt de gebeden voor de inzegening van het vaandel, de buksen, tamboer-ma trestok en het erzilver, behorende aan de diverse Patronussen.

Hierna verzocht de president kolonel J. Crutsen als oudste officier tot voor het altaar te treden om uit handen van vaandrig H. Tabbers de oude vlag in ontvangst te nemen. Crutsen droeg de oude vlag vervolgens over aan luitenant R. Heuts om deze later in het Streekmuseum op te bergen.

Daarna kondigde de president de heer M. Eurlings, gedeputeerde van Provinciale Staten Limburg, aan om het nieuwe vaandel namens het erecomit  over te dragen.

Maar vooreerst hield Deputé Eurlings een toespraak. Hierin benadrukte hij de verbondenheid van de schutterij met de oude kerk, vooral door het beschikbaar stellen van het Schuttenhuis door de Oude Nobele in de 17e en 18e eeuw toen de pastoor door de gereformeerden uit zijn pastorie verdreven was. Maar de spreker ging ook in op de hechte sociale contacten die algemeen in de schutterswereld onderhouden worden en hoe belangrijk dit is in deze wereld van criminaliteit en drugsgebruik. Vervolgens overhandigde de heer Eurlings namens het comité het nieuwe vaandel aan kolonel Sjef Cruksen, die het vervolgens overdroeg aan vaandrig Henk Tabbers.

De president verzocht vervolgens Burgerkoning Frank Hoffman, Beschermheer J. van Rennes, Patronus Spiritualis Pastoor Jansen en tambourmaître Frank Drissen om voor de trappen van het priesterkoor te treden. Na een persoonlijk verzoek aan de volgende personen, legde koning Hans Hoffman van de Oude Nobele het Burgerkoningssilver over de schouders van zijn zoon Burgerkoning Frank Hoffman.

Koning Ger van Leeuwen van de Jonge Nobele legde het erezilver, behorende aan de beschermheer, over de schouders van de heer J. van Rennes.

Kolonel en erelid Sjef Cruksen legde het erezilver, behorende aan de Patronus Spiritualis, over de schouders van de ZeerEerwaarde Heer Pastoor H. Jansen.

En luitenant Fr. Schoonbrood overhandigde de tambour-maîtrestok aan tambour-maître Frank Drissen.

Commandant H. Lebouille laat vaandrig Henk Tabbers vervolgens met het vaandel en Sjef Huijnen met het erezilver behorende aan de beschermvrouwe voor het altaar treden.

De president R. Huynen verzocht erelid mevrouw Marjon Lommaert-Lambriks om naar voren te treden en vervolgt met de tekst: "Mevrouw Lommaert-Lambriks, belooft Gij de eeuwenoude tradities en waarden van de Edele Agtbaere Jonge en Oude Schutterije der Stadt en Vrijheid Valckenborch te bewaren en in stand te houden?" Mevrouw Lambriks antwoordde hierop: "Ja, dat belooft ik".

Mevrouw M. Lommaert-Lambriks neemt de punt van het vaandel in haar handen, om dan de belofte uit te spreken, dat zij zich naar vermogen zal inzetten voor het behoud van de schutterijtradities.

Door de Patronus Spiritualis, pastoor Jansen, en de Patronus Civilis, J. van Rennes, werd mevrouw Lommaert-Lambriks het erezilver, behorende aan de Patrona Civilis, om de schouders gelegd. Hierna werd door het St.-Caeciliakoor ter harer ere nog een lied ten gehore gebracht.

Hierna volgde de gebruikelijke schuttemis waarin marketentster Marlies Hoen de lezing deed.

President Richard Huynen ontwierp het nieuwe Leeuwenvaandel en de indeling en vorm van het erezilver, tevens voerde hij ook de regie van de gehele ceremonie.

Na de H. Mis werd een bezoek gebracht aan de begraafplaats op de Cauberg voor de jaarlijkse herdenking van de overleden leden van onze schutterij.

Afsluitend was er een koffietafel in hotel Voncken, tijdens welke secretaris H. Tabbers zijn jaarverslag voorlas en oud-commandant Frans Janssen gehuldigd werd voor zijn 40-jarig lidmaatschap.

J.G. Cruksen, Archiefbeheerder van de Nobele schutterijen.

DE ST.-MONULFUS EN GONDULFUS SCHUTTERIJEN

DOOR LUC WOLTERS - SIMPELVELD

Heiligen Monulfus en Gondulfus, in: Heiligdomsvaart 1976, Maastricht (Programmaboekje) pag. 43 en 44.

Er bestaat een overeenkomst tussen de schutterij van Rothem (B.), Berg en Terblijt (Nl.) en de beide schutterijen van Maasmechelen (B.) en dat is de naam van de patroonheiligen. Deze vier schutterijen zijn toegewijd aan de Heiligen Monulfus en Gondulfus. Het zijn niet alleen dezelfde Heiligen, die deze schutterijen verbinden en het is zeker geen toeval dat juist in deze dorpen deze patroonheiligen zijn gekozen. Het duidt een bepaalde herkomst aan. Hier zit een bijzondere geschiedenis aan vast, waarvan we U deelgenoot willen maken.

Sint Monulfus en Gondulfus

Wie waren de Heiligen Monulfus en Gondulfus, waar genoemde schutterijen hun naam aan ontleen? Beiden waren bisschop van Maastricht. In de vierde eeuw na Christus was de bisschopszetel, die voor deze streken gevestigd was te Tongeren, verplaatst door St.-Servatius naar Maastricht. Derhalve was St.-Servaas de eerste bisschop van Maastricht. St.-Servaas stierf in 384 en werd in Maastricht begraven. Achtereenvolgens heeft Maastricht eenentwintig bisschoppen gekend, totdat de Heilige Hubertus op zijn beurt de bisschopszetel van Maastricht naar Luik overbracht. Twee van de eenentwintig bisschoppen van Maastricht waren St.-Monulfus en St.-Gondulfus.

De eerste leefde omstreeks 570. Hij startte met de bouw van een mooie kerk boven het graf van St.-Servaas. Er was hem veel aan gelegen om een godsdienstige opbloei te verkrijgen in de steden Luik en Tongeren en daar zette hij zich zeer voor in. Hij overleed in het jaar 595 en werd begraven in de St.-Servaaskerk. Gondulfus volgde hem als bisschop van Maastricht op en voltooide omstreeks het jaar 600 de St.-Servaaskerk, waar zijn voorganger mee gestart was. Ook Gondulfus werd in deze kerk begraven. Beide bisschoppen worden vereerd als de bouwers van de bekende St.-Servaaskerk aan het Vrijthof te Maastricht.¹

Invloed van het kapittel

Ondanks het feit dat de bisschopszetel van Maastricht naar Luik overgeplaatst werd, ontwikkelde het St.-Servaaskapittel, dat niet meeverhuisde maar in Maastricht bleef, zich tot een zeer machtig en invloedrijk orgaan. Het kapittel verzag niet alleen in het bestuur van de St.-Servaaskerk, maar bestuurde ook de wereldlijke goederen die deze kerk verwierf of geschonken kreeg. Zo vielen gehele dorpen onder het bewind van de kapittelkerk, zoals de elf zogenaamde redemptiedorpen of de banken van St.-Servaas. Maasmechelen en Berg waren enkele van de dorpen, die door een door het kapittel benoemde

proost werden bestuurd op basis van wereldlijke rechten. Het kapittel van St.-Servaas was 'heer' van deze dorpen en bestuurde ze. Tevens vielen hieronder Tweebergen (in de stad Maastricht), Heer² (thans gemeente Maastricht) en Hees, Vlijtingen, Sluizen, Koninksem, Grootloon, Zepperen en Berneau (in België).³

Het kapittel van St. Servaas

De leden van het kapittel van St. Servaas waren zeer invloedrijke personen.⁴ In de Middeleeuwen woonden deze kanunniken samen in een soort kloostergemeenschap, maar allengs stapten zij hiervan af. Sedertdien hadden de kapittelleden een eigen groot huis te Maastricht en dikwijls nog een landhuis buiten de stad. De leden van het kapittel hoefden geen priester te zijn of te worden, ze waren wel ongehuwd en gewoonlijk werden zij diaken. De familie betaalde vaak grote bedragen om een vaak jeugdig familielid kanunnik van het kapittel te laten worden. Soms werden er wel bedragen tot fl. 10.000,= voor neergeteld. Het ambt leverde namelijk grote inkomsten op, vaak zo'n fl. 1.000,= per jaar. Het kopen van een dergelijk ambt kreeg daardoor het karakter van een investering in de toekomst. De kanunnik van St. Servaas was een man van stand binnen Maastricht, hij hoefde voor niemand opzij te gaan.

Als teken van hun waardigheid droegen de kapittelleden een hermelijnen schoudermantel. Het bijzonder rijke kapittel werd opgeheven door de Fransen in 1797, die alle kerkelijk bezit confisqueerden.

Kerkelijke rechten

Buiten de bestuurlijke en gerechtelijke zeggenschap over de banken van St. Servaas, had het kapittel tevens kerkelijke rechten in bepaalde parochies.⁵ Zo vielen de kerken van Maasmechelen, Achel, St.-Huibrechtslille, Berg, Rothem, Kaulille onder de geestelijke leiding van het kapittel.

Sommige van de kerken in deze dorpen waren door het kapittel gesticht, van andere werd het godsdienstig beheer overgenomen. Alle kerken in genoemde plaatsen werden gewijd aan de Maastrichtse heiligen Monulfus en Gondulfus. De relieken van deze heiligen werden in 1039 door de bisschop verheven. Derhalve mag verondersteld worden dat nieuwe stichtingen van kerken met deze patroonheiligen pas na 1039 hebben plaatsgevonden.

Hieronder volgt achtereenvolgens een bespreking van de schutterijen in plaatsen, waar het kapittel van St.-Servaas kerken stichtte, die het toewijdde aan de heiligen Monulfus en Gondulfus. Na deze plaatsen waar het kapittel kerkelijke macht had, wordt aandacht besteed aan een tweetal plaatsen waar het St.-Servaaskapittel ook bestuurlijke (=wereldlijke) macht had.⁶

Zoals bekend, hebben de schutterijen dikwijls de naam van de parochieheilige overgenomen als patroon van de schutterij. Een korte rondgang langs de plaatsen waar het kapittel kerken wijdde aan de twee bisschoppen van Maastricht zal dit beeld enkel bevestigen.

Drie plaatsen in het uiterste noorden van Belgisch-Limburg herbergen een door het St.-Servaas kapittel gestichte kerk, gewijd aan de heiligen Monulfus en Gondulfus. Wat had dit voor invloed op de naamgeving van de schutterijen.

St.-Huibrechtslille: thans bestaat er nog maar één schutterij te St.-Huibrechtslille, namelijk St.-Sebastianus, lid van de OLS-Federatie. Er is echter in de 18e- en 19e eeuw tevens een St. Monulfus en Gondulfus schutterij actief geweest, die voor 't eerst in 1708 genoemd wordt.

Kaulille (dit was het zogenaamde "kleine Lille" ten opzichte van St.-Huibrechtslille, dat vroeger doorgaans "Lille" werd genoemd): Kaulille is de enige in het rijtje van plaatsen, waar door het St.-Servaas-kapittel Monulfus en Gondulfus-kerken gesticht werden, waar de parochieheilige niet is overgenomen in de keuze voor de patroon van de schutterij. De schutters van Kaulille kozen namelijk voor de typische schuttersheilige Joris. De schutterij zou uit 1554 dateren en heeft een rijke geschiedenis.

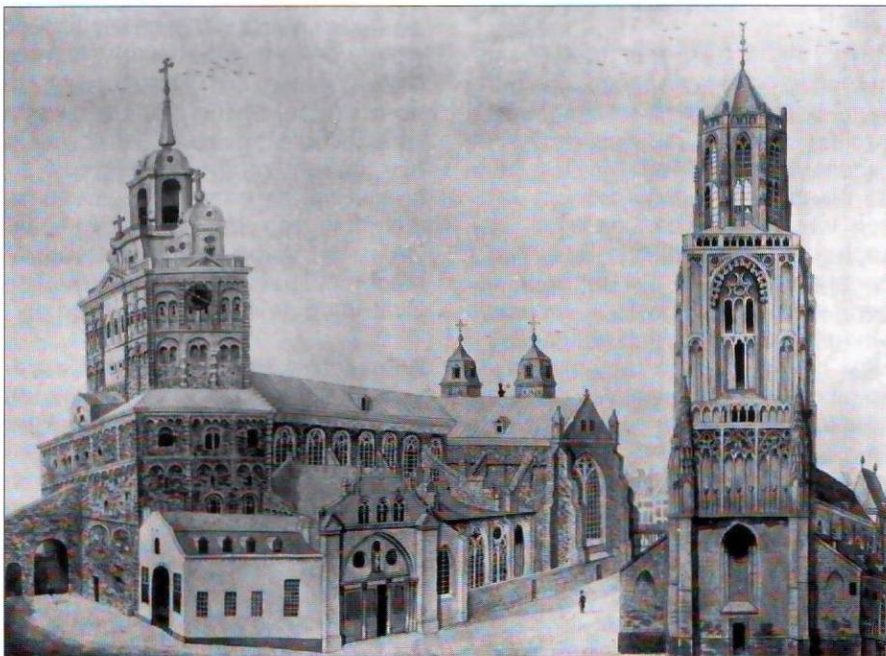
H.H. Monulfus en Gondulfus, met schiethark en buks, in: Feestgids OLS Maasmechelen (1984) pag.175.

Achel: er hebben twee schutterijen in Achel bestaan, namelijk één met patroonheilige St.-Anna en één met de H.H. Monulfus en Gondulfus. Het reglement voor beide schutterijen werd opgesteld in 1755.

Rothem (een dochterkerk van de parochie Dilsen): de geschiedenis van de Rothemse schutterij St.-Monulfus en Gondulfus is uitvoerig beschreven in het Limburgs Schutterstijdschrift door Joannes Daamen.⁷ De oudste zilveren plaat dateert uit het jaar 1597.

Vervolgens twee van de elf banken van St. Servaas, waar het kapittel niet alleen de kerk stichtte, maar die het bestuurdde als Vrije Rijksheerlijkheden. Ook de bestuurlijke invloed van het kapittel doet zich hier gelden, en heeft -zoals zal blijken- invloed op de benaming en de organisatie van de plaatselijke schutterij.

Maasmechelen (eertijds Mechelen a/d Maas). De hogeproost van het kapittel regeerde direct over Mechelen. Waarschijnlijk midden in de godsdienstige troebelen werd de schutterij in 1567 met als patroonheiligen Monulfus en Gondulfus door de hogeproost namens het kapittel opgericht. In dat jaar legden vierentwintig ingezetenen van Mechelen de eed van trouw aan het gezag af. De taak van deze gezworen schutters was duidelijk omschreven. De schutters dienden "te stellen goed ordre, policie en toe-

St.-Servaaskerk te Maastricht, in: Publications, Tome CXVIII (1982) pag. 204.

Enkele wapens getekend van de hogeproosten, met de vogel, in: *Feestgids OLS Maasmechelen (1984) pag. 56.*

zicht in onze heerlijkheid [...] comparerende altijd des noodig zijnde en hun vertoonende met behoorlijk geweer bij commissie van onze officieren om bijstand en hulp te doen; en waar zij noodig en behoorlijk zullen bevinden te gebruiken in straten en bosschen en voorders bij commissie van onzeen momber om alle gewelddoeners, als dieven, straatschenders, vrouwenverkrachters en diergelijke misdoeners te helpen apprehenderen [=gevangen nemen], aantasten en in banden van ijzer te slaan, om naar behooren straffing te doen".⁸ De vogel draagt het jaartal 1609. In 1615 werd de schutterij nieuw ingericht en kreeg deze een nieuw reglement van de Hoogerwaarde heer Engelbertus Boonen, hogeproost van Sint Servaas. Diverse proosten namen deel aan het vogelschieten en bij gelegenheid schonken zij een zilveren schildje met hun wapen aan de schutterij. In 1615 werd de schutterij tevens belast met de bewaking van het bos, opdat er geen onrechtmatig gebruik van zou worden gemaakt door mensen die niet uit Mechelen kwamen. Al in 1615 moesten de schutters in actie komen om vreemd vee uit het bos te

halen. Het werd 's nachts naar Maastricht gedreven om het daar op de markt te verkopen.

Nadien kwam er nog een schutterij in Maasmechelen, die zich van de eerste afscheidde. Deze tweede noemde zich simpelweg St. Monulfus en Gondulfus II.

Berg (thans bekender met de samenvoeging Berg en Terblijt). Berg werd bestuurd door hogeproost en kapittel samen. Zij werden hierin bijgestaan door een rijproost, die de plaats Berg en de overige banken van St. Servaas geregeld bezocht. De schutterij van Berg werd opgericht in 1617. Als patroonheiligen werden de parochieheiligen Monulfus en Gondulfus gekozen.

Het is opvallend dat zowel de schutterij van Berg als die van Maasmechelen hun reglement van de hogeproost en/of kapittel ontvangen binnen het tijdsbestek van twee jaren. Ook in het reglement van de schutterij van Berg wordt duidelijk omschreven dat de schutterij is "tot bewaering van het alderheiligsten in de processie en tot behoudenis der orden in de Heerlijkheid en tot onderstand en garde van het gerigt".⁹

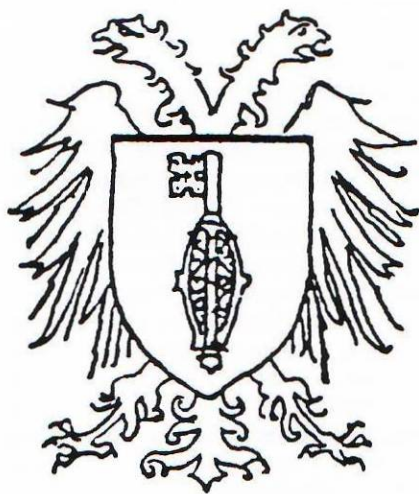
Blijkbaar hechtte het kapittel aan weerbare schutterijen in de dorpen, waar zij het voor 't zeggen had.

Aldus blijkt dat het kapittel van St.-Servaas een bepaalde invloed had op de schutterijen. In plaatsen waar het kapittel kerken sticht gewijd aan de heiligen Monulfus en Gondulfus wordt de parochieheilige dikwijls overgenomen om als patroon van de schutterij te dienen. De invloed van het kapittel op de schutterij is hier indirect, maar verklaart de herkomst van de naam en dus van de identiteit van de schutterij. Daar waar het kapittel de bestuurlijke macht over een plaats heeft, is de invloed op de schutterij tweeledig.

Enerzijds worden wederom de parochieheiligen aangewend voor de naamgeving van de schutterijen, anderzijds uit zich de bestuurlijke zeggenschap van het kapittel hierin dat de schutterijen in deze plaatsen hun reglementen ontvangen van het kapittel. Uit hoofde van hun functie konden de proosten van het kapittel deelnemen aan bijvoorbeeld het vogelschieten en werden de geschillen in het dorp voor hun rechtbank beslecht.

Foto Nachtwachtgilde, OLS Bocholt.

Dubbelkoppige adelaar met in het wapen de sleutel van St. Servaas, in: Pierre Ubachs, 'Hoogproost' in: *De Sint Servaas. Restauratie Info Bulletin*, nr. 2 (1982) pag. 18.

Zo zien we dat enkele schutterijen, die ogenschijnlijk niets met elkaar te maken hebben toch allen een bepaalde gemeenschappelijke achtergrond hebben.

Noten:

1. *Heiligdomsvaart 1976*, Maastricht (Programmaboekje).
2. De heropgerichte schutterij van Heer geeft uiting aan het verleden van het dorp Heer als een van de banken van St.-Servaas. De nieuwe naam luidt namelijk "Schutterij St.-Servaasbank Heer".
3. Pierre Ubachs, 'Hoogproost' en 'De heren van Sint Servaas' in: *De Sint Servaas. Restauratie Info Bulletin*, nr. 2 (1982) 18 en nr. 3 (1982) 27-28.
4. Mathieu Gerardus Spiertz, *Maastricht in het vierde kwart van de achttiende eeuw*. (Assen 1964) m.n. 33-63.
5. Literatuur: H. van de Weerd, "Het Landdekenaat Eyck", in: *Limburg. Maandschrift*. jg. V (1923/'24) No. 6, p. 141-143; VI (1924/'25) No. 2, p. 36-37; No. 4, p. 82-84.
Jules en Maurice Frère, 'Limburgse schuttersgilden', in: *Het Oude Land van Loon*. jg. XV (1960) 5-43.
6. Tevens is er een St. Monulphus en Gondulphus schutterij te Knegsel, Brabant (Ni.) onder Veldhoven.
7. Joannes Daamen, "Schutterij St. Monulfus en Gondulfus-Rotem", in: *L.S.* nrs. 29-32.
8. Jos Donders, 'Grepn uit het historisch verleden van de schutterij St.-Monulphus en Gondulphus Maasmechelen' in: *Feestgids OLS Maasmechelen* (1984) 49-85.
9. Zie uitgebreider hierover in: Luc Wolters, 'De kapitein en de schutters van Berg [...] in: *L.S.* 31 (juni 1996) 36-37.

ADRESWIJZIGINGEN

0092 Opnemen 6e Limburgs DamesSchuttersfeest Leemskuilensstraat 15, 3950 Lozen-Bocholt, Tel. 011-447161 (Nicole Ketelbuters).
0097 Opnemen Bieleman- en Sappeurstreffen 1997, Burg. van Leentstraat 5 5971 AG Grubbenvorst. Tel. 077-3662055 (Jan Sijben).
0350 St.-Severinus Grathem: Wijziging penningmeester in: De Peel 9 6097 NL Heel, Tel. 0475-452210 (Jan Adams).
0416 Kon. Schutterij St.-Lambertus Oirsbeek, secretariaat wijzigen in De Gijselaar 19 6436 AS Amsterrade, tel. 046-4423987 (J.H. Bos).
0442 St.-Sebastianus Puth, secretariaat wijzigen in M.L. Kingstraat 14 6155 LD Puth (Mevrouw Schaap)
0522 Kon. Schuttersgilde St.-Lambertus Helden, secretariaat wijzigen in Burg. van Cannstraat 2 5988 CR Helden, tel. 077-3073379 (D. Jansen)
0840 St.-Sebastianus Heel, secretariaat wijzigen in: Ringweg 36 6097 EE Heel, tel. 0475-572604 (P.A.G.G. Derksen)

TER HERINNERING

Tijdens de najaarsvergadering van de OLS-Federatie in oktober jongstleden, werd door President Lei Stals bij een van de agendapunten aangegeven dat het in de geschiedenis van de OLS-Feesten nog niet eerder was voorgekomen dat:

- Het OLS twee jaar achter elkaar in één en dezelfde gemeente werd gehouden;
- de voorzitter van de organiserende stuurgroepen vertegenwoordigd was in één en dezelfde persoon, te weten de burgemeester van de betreffende gemeente.

In de laatste uitgave van het Limburgs Schuttertijdschrift werd in een van de artikelen nogmaals gewag gemaakt van deze uitzonderlijke situatie.

Deze hierboven beschreven situatie is helemaal niet zo uitzonderlijk als wordt verondersteld. In 1979 werd het OLS georganiseerd door De Koninklijke Schutterij St.-Sebastianus uit Voerendaal op dezelfde locatie alwaar het OLS-Feest van 1995 ook werd gehouden. Onder de bezielende leiding van burgemeester H. Sieben werd door de stuurgroep hard gewerkt aan de organisatie en de totstandkoming van dit immense feest, hetwelk gehouden werd op zondag 1 juli.

Binnen de gemeente Voerendaal zijn drie schutterijen actief, te weten de reeds eerder genoemde schutterij St.-Sebastianus, schutterij St.-Sebastianus uit Klimmen en schutterij St.-Hubertus uit Ubachsberg. Regionaal bekeken is de vereniging van Klimmen lid van schuttersbond St.-Gerardus Amsterrade, terwijl de twee overige schutterijen deel uitmaken van de R.K. Zuid-Limburgse Schuttersbond. Mede hierdoor werd schutterij St.-Hubertus uitgenodigd om als eerste de opocht te mogen openen.

Vanwege het feit dat op deze eerste zondag van juli in Ubachsberg tevens Bronkkermis was, diende St.-Hubertus haar verplichtingen jegens de bevolking van het kerkdorp te vervullen en luisterde de procesie op. Hierdoor kon aldus geen gevolg gegeven worden aan de uitnodiging van haar zustervereniging uit Voerendaal. Onder het nummer 50 werd toen deelgenomen aan de opocht.

Door de beide Limburgse kranten werd in de laatste dagen van de maand juni in duizenden gezinnen

in Zuid-Limburg een extra schutterskrant huis-aan-huis bezorgd. Zoals gebruikelijk werd in deze kranten ook aandacht geschonken aan de mogelijke kanshebbers voor de eindoverwinning te Voerendaal. Volgens diverse kenners werd o.a. het zestal van St.-Hubertus Ubachsberg tot één van de echte 'azen' gerekend. Ook de schutters van St.-Hubertus waren vol zelfvertrouwen, immers zij gaven te kennen dat: 'Wanneer wij in Voerendaal 18 punten schieten, krijgen ze een hele kwaaie aan ons. Dan kunnen ze hun borst nat maken.'

Toen op zondagavond 1 juli 1979 rond 22.00 uur de lichtmeter minder dan 100 lux aangaf, waren nog 8 verenigingen in de strijd voor de eindoverwinning, te weten: St.-Agatha Haelen, de Breidelzonen Kessenich, St.-Hubertus Schaesberg, St.-Stephanus Dieteren, St.-Anna Voorshoven, St.-Antonius Stramproy, St.-Barbara Reuver en St.-Hubertus Ubachsberg.

Op de aansluitende zaterdag toen om 17.00 uur een en ander een vervolg kreeg, hadden de schutters last van een felle wind. Achtereenvolgens verdwenen uit de strijd Haelen, Stramproy, Kessenich, Schaesberg, Reuver en Voorshoven.

Meer dan anderhalf uur bestreden de resterende verenigingen van Dieteren en Ubachsberg elkaar. Na meer dan 60 kavelronden viel tegen 21.00 uur de beslissing, in het voordeel van St. Hubertus Ubachsberg.

Het OLS-Feest bleef voor het eerst, twee achtereenvolgende jaren binnen dezelfde gemeentegrenzen.

Toen de kruitdampen rondom de feestvreugde waren opgetrokken, nam net als iedere vereniging ook schutterij St.-Hubertus de organisatie ter hand door het formeren van een stuurgroep. Voor de diverse secties werden de daarvoor meest geëigende personen aangetrokken. Voor de positie van voorzitter kwam een persoon het meest in aanmerking, namelijk burgemeester Sieben. Hiervoor waren gegronde argumenten, namelijk: oud-inwoner van Ubachsberg, oud-lid van schutterij St.-Hubertus en voorzitter van de stuurgroep OLS-1979. Helaas, vanwege gezondheidsredenen, kon de heer Sieben niet nog een jaar deze kar trekken. De heer Sieben accepteerde wel een functie als adviseur binnen de stuurgroep en was deels de rechterhand van de nieuwe stuurgroepvoorzitter.

Helaas voor hem, alsook voor schutterij St. Hubertus, heeft burgemeester Sieben het OLS-1980 niet mogen beleven tussen ons schutters. Enige maanden voor de grote dag hebben wij de heer Sieben met schutterseer naar zijn laatste rustplaats gedragen.

Mogelijk dat deze oprisser voor velen inderdaad wederom herkenbaar is en dat ondanks alle waardering en begrip, zowel naar de OLS-prases alsook naar de redactie van het Limburgs Schuttertijdschrift, aangegeven wordt dat er een herhaling van de geschiedenis heeft plaatsgevonden.

W.B.A. Hoenen, lid van St.-Hubertus Ubachsberg.

• KRANTENKOPPEN •

8 nov Verbod op entreeheffing nekslag voor evenementen • 15 nov Tanks vernielen parkeerplaats van schutterij Ospeldijk • 16 nov Bijeenkomst van marketentsters • 18 nov Limburgse marketentster poetst schoenen van schutter niet • 19 nov Marketentsters uit de beide Limburgen verzamelen apart • 25 nov Kritiek op jurering muziek tijdens schuttersfeesten • Schutterijen: niet met twaalfallen schieten • 26 nov Bocholt beleeft twee schuttersfeesten • 2 dec Schuttersbond peilt meningen verenigingen • 3 dec Inzegening nieuw vaandel schutterij St. Nicolaas • 4 dec Nieuw vaandel voor schutterij in Heythuysen • 6 dec Zegen voor nieuw vaandel op naamdag St.-Nicolaas • 12 dec St. Michaël (Brachterbeek) wil permanent oefenterrein • 18 dec Muziekkorpsen moeten sociale premies betalen • Belastingdienst houdt dirigenten buiten loonheffing • 20 dec Organisatie Kaulille ligt op schema • Oplossing in zicht voor schulden OLS Stokkem • OLS-president: drie dagen gewoon te lang • OLS in toekomst maximaal twee dagen • 21 dec Bedrijfsvereniging kleedt befaamde muziekkorpsen uit • 4 jan Claim schutters na sluiting museum • 10 jan Contactlens als schuttersvijand • 13 jan Schutterskoningin wordt gekleed in de schoolklas • Schuttersbedevaart in 2000 naar Rome • Voorbereidingen schuttersfeest op schema • Beraad over korter schieten op OLS • 24 jan Schutterij St.-Agatha organiseert TamBourade • 27 jan Schutbroeders • 29 jan OLS blijft op oude leest geschoeid •

Stichting

Limburgs Dames Schuttersfeest

Opgericht 20 september 1996

DE HISTORIEK VAN DE STICHTING L.D.S.

Het idee van het Limburgs Dames Schuttersfeest is gegroeid in Haelen, in 1992. Het kwam van de heren Piet Bergmans en Jan Hendrix, respectievelijk voorzitter en secretaris van de schutterij St.-Agatha Haelen.

Piet Bergmans

De opzet was in eerste instantie het schieten van de vrouwen te bevorderen door voor hen een eigen feest te organiseren daar zij niet mochten deelnemen aan het OLS én omdat binnen de schutterswereld de rol van de vrouw van onschatbare waarde is en bovendien karakteristiek is voor de schutterijen. Haelen hield voor ogen, bij succes, dit evenement jaarlijks te organiseren.

1e LDS 13-9-1992

Organisator: St.-Agatha Haelen
Deelname door 68 damesdrietallen en 30 schutterijen
Winnaar: Drietal van schutterij St.-Martinus Horn met: Annie Knoops, Mariet van Herten en Coby Heynen.
2e plaats: St.-Agatha Haelen;
3e plaats: St.-Martinus Niel bij As.

Maar omdat het 1e Limburgse Dames Schuttersfeest zo een enorm succes kende, en om het nog meer te laten groeien, ook voor meer aanspraak in de regio, vonden de oprichters te Haelen in 1993 het beter om in de toekomst de winnaar van het LDS het volgende LDS te laten organiseren.

2e LDS 19-9-1993

Organisator: St.-Agatha Haelen
Deelname door 83 damesdrietallen en 34 schutterijen
Winnaar: Drietal van schutterij St.-Urbanus Maasniel met: Els Aelmans, Johanna Hendriks en Monica Smeets.
2e plaats: St.-Andreas Melick;
3e plaats: St.-Anna Merum.

Bij de organisatie van het derde LDS in 1994 was de opkomst nog groter dan men verwachtte, getuige de 123 damesdrietallen die inschreven, verdeeld over 45 schutterijen.

3e LDS 18-9-1994

Organisator: St.-Urbanus Maasniel
Deelname door 123 damesdrietallen en 45 schutterijen
Winnaar: Drietal van schutterij Oranje Nassau Roermond met: Francine Schaefer, Agnes Suylen en Josée Schaefer.
2e plaats: St.-Martinus Niel bij As;
3e plaats: Wilhelmina Horst.

Omdat men verwachtte dat aan het LDS in 1995 nog meer schutterijen zouden deelnemen aan de schietwedstrijd en de optocht, had op 10 november 1994 een bespreking plaats onder leiding van de heer Piet Bergmans. Het onderwerp van deze bespreking was: "De organisatie van het Limburgs Dames Schuttersfeest".

Deze bespreking leidde tot de oprichting van een voorlopig overkoepelend comité dat als doel had het LDS in de toekomst te begeleiden en te coördineren ten einde het feest verder uit te bouwen tot een grootschalig evenement in de beide Limburgen.

Het voorlopig comité bestond uit de volgende personen:

Piet Bergmans, oprichter van het LDS

René Maessen, voorzitter van schutterij St.-Martinus Niel bij As, omdat er zich steeds meer Belgisch Limburgse schutterijen inschreven, werd hij aangesproken als verte-

genwoordiger voor België in het comité en ook omdat hij het gebeuren reeds vanaf het eerste ogenblik volgde en met zijn schutterij deelnam.

Jan Geraedts, secretaris van schutterij St.-Urbanus Maasniel, mede-organisator van het LDS-1994

Frans Aelmans, bestuurslid van schutterij St.-Urbanus Maasniel, mede-organisator LDS-1994

Jan Heijligers, voorzitter van schutterij Oranje Nassau Roermond, mede-organisator LDS-1995

Sef Schaefer, secretaris van schutterij Oranje Nassau Roermond, mede-organisator LDS-1995

Harrie Thissen, juryvoorzitter MLSB, zetelt in de Normencommissie en de stichting SAS. Hij werd er bij betrokken om het totale gebeuren van de jurering van optocht en nevenwedstrijden in goede banen te leiden.

Bovengenoemde personen hadden zich voorlopig beschikbaar gesteld om het evenement in 1995 en eventueel in de volgende jaren te begeleiden. Maar het comité was op zoek naar uitbreiding teneinde een bestuur te vormen uit alle aangesloten schuttersbonden van de OLS-Federatie, zodat een zo breed mogelijk overkoepelend bestuur kon ontstaan. Daarom werd bij de uitnodiging, voor deelname aan het LDS-1995, een uitnodiging meegestuurd om nog kandidaten te werven voor een bestuurlijke functie voor een op te richten Stichting Limburgs Dames Schuttersfeest. Opgave van enkele dames was dan ook zeer gewenst.

Het duurde nog tot de dag van het 4e LDS op 24 september 1995 vooraleer de eerste dames zich aan het comité voegden, met name:

Yvonne Janssen-Dijckx, bestuurslid van schutterij St.-Joseph Koningsbosch

Marie-Josée Akkermans-Neyens, bestuurslid van schutterij St.-Hubertus Molenbeersel.

4e LDS 24-9-1995

Organisator: Oranje Nassau Roermond

Deelname door 137 damesdrietalen en 51 schutterijen

Winnaar: Drietal van schutterij St.-Agatha Haelen met: Helmy Kanders, Mia Baetsen en Francis Kersten.

2e plaats: St.-Joseph Koningsbosch

3e plaats: St.-Cornelius Irene Postertolt.

Tijdens de voorbereidingen van het eerste lustrum van het LDS te Haelen, kwam Riet Fleuren-Swinkels, voorzitter van schutterij St.-Thomas van Aquino Blerick, bij het comité. Riet is een dame die algemene bekendheid geniet in het Limburgse Schutterswezen. Voor ons was Riet dé aangewezen persoon om de Stichting LDS in goede banen te gaan leiden.

Ook Lizette Wolfhagen-Cuypers, lid van schutterij St.-Andreas Melick, werd lid van het comité.

Aangezien het LDS een schuttersfeest voor dames was, vonden de heren van het comité dat het Dageelijks Bestuur van de Stichting LDS ook uit dames moest bestaan.

Stichting LDS; Bestuur

Op 20 september 1996 vond de officiële oprichting plaats van de Stichting Limburgs Dames Schuttersfeest. Op deze dag passeerde de notariële akte bij Notaris van Hecke, Houben & Urlings te Roermond.

De bestuursleden van de Stichting LDS met hun functie zijn:

Riet Fleuren-Swinkels, voorzitter
Piet Bergmans, vice-voorzitter
Marie-Josée Akkermans-Neyens, secretaris

Yvonne Janssen-Dijcks, penningmeester

Harrie Thissen, bestuurslid-hoofd jury

Jan Geraedts, bestuurslid-Schietcommissie

René Maessen, bestuurslid-Schietcommissie

Sef Schaefer, bestuurslid-Schietcommissie

Frans Aelmans, bestuurslid-Schietcommissie

Lizette Wolfhagen-Cuypers, bestuurslid-Schietcommissie

Stichting LDS; nader

De stichting draagt de naam: "Stichting Limburgs Dames Schuttersfeest". Zij heeft haar zetel in Haelen. De stichting is opgericht voor onbepaalde tijd. Het doel van de stichting is het jaarlijks organiseren van het Limburgs Dames Schuttersfeest en daartoe middelen te verwerven, alsmede het bevorderen van het schutterswezen en het in ere houden van de oude christelijke schutterstraditie en voorts al hetgeen daartoe rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Uiteraard heeft de "Stichting Limburgs Dames Schuttersfeest" ook geldmiddelen nodig om enig bestaansrecht te hebben en goed te kunnen functioneren. Het laatste LDS werd de Stichting LDS volledig financieel gesteund door schutterij St.-Agatha Haelen. Daarom heeft de Stichting LDS besloten, om met ingang van het LDS-1997, een inschrijfgeld te vragen ten bedrage van NLG 15,- aan alle deelnemende schutterijen.

Secretariaatsadres Stichting LDS: Smeetsstraat 106, 3640 Molenbeersel, Tel. 0032 (0) 89-701038 (Marie-Josée Akkermans-Neyens).

5e LDS 22-9-1996

Organisator: St.-Agatha Haelen
Deelname door 168 damesdrietalen en 60 schutterijen

Winnaar: Drietal van schutterij St.-Laurentius Bocholt met: Nancy Meyssen, Hetty Merckelbagh en Nicole Ketelbuters.

2e plaats: St.-Martinus Niel bij As.

3e plaats: St.-Martinus Kessenich.

Foto van de Stichting Limburgs Dames Schuttersfeest, v.l.n.r.: Riet Fleuren-Swinkels, Jan Geraedts, Lizeet Wolfhagen-Cuypers, Sjef Schaefer, Marie-Josée Akkermans-Neyens, Frans Aelmans, Yvonne Janssen-Dijcks, René Maessen en Piet Bergmans. Harrie Thissen ontbreekt op de foto.

HUISHOUDELIJK REGLEMENT

De Stichting LDS ziet toe op de naleving van hun Huishoudelijk Reglement, door:

- de gouverneurs van Nederlands- en Belgisch-Limburg uit te nodigen voor de openingsceremonie;
- de openingstoespraak te laten houden door de organiserende schutterij;
- de indeling en leiding van de schietwedstrijd te laten verlopen volgens het gestelde in het Schietreglement van de OLS-Federatie;
- de indeling en leiding van de jury van de optocht en de nevenwedstrijden te organiseren. De beoordeling geschiedt overeenkomstig het gestelde in het Normenboekje van de Stichting SAS;

- controle op het vooraf vastgestelde prijzenpakket en de inschrijfgelden;
- met de organiserende schutterij samen te werken, zij doet dit door meerdere bestuursleden van de Stichting LDS de vergaderingen bij te laten wonen.

De Stichting LDS is tevreden dat na vijf jaar Limburgs Dames Schuttersfeest in Nederlands-Limburg nu dit festijn eindelijk in Belgisch-Limburg georganiseerd kan worden. Hetgeen ongetwijfeld de verstandhouding tussen de beide Limburgen in het bijzonder en tussen Nederland en België in het algemeen ten goede zal komen.

Schutterij St.-Laurentius Bocholt heeft, door het organiseren van het OLS-1996, al bewezen dat ze weten wat organiseren is. We hebben er daarom alle vertrouwen in dat het 6e Limburgse Dames Schuttersfeest in 1997 zeker zal slagen.

We hopen dat ook de Nederlandse schutterijen er zo over denken en ook hun deelnemend aantal even hoog of hoger zal zijn als in de voorbije jaren bij de Nederlands-Limburgse organisatoren.

Welkom dus op het 6e LDS dat georganiseerd wordt door schutterij St.-Laurentius Bocholt op zondag 21 september 1997. Het secretariaat van het 6e LDS berust bij Nicole Ketelbuters, Leemskuilstraat 15, 3950 Lozen-Bocholt, Tel. 0032 (0) 11-447161.

Marie-Josée Akkermans-Neyens.

Tentenverhuur

PEETERS-NIES

3640 KINROOI

Heidestraat 45

Tel. 089-56 33 54

Tel. 089-56 58 63

vanuit Ned. 0032-89 56 33 54

vanuit Ned. 0032-89 56 58 63

- * Bekers
- * Standaards
- * Medailles
- * Herinneringen
- * Relatie-
geschenken

ROBIN HOOD b.v.

* NEDERLAND SPORTPRIJZEN

ROERMONDSEWEG 21
6004 AN WEERT
TEL.: 0495-520611
FAX: 0495-520611

GILDE- EN SCHUTTERSZILVER

JUWELIERS - HORLOGES

Jan Andriessen

DORPSSTRAAT 54
5708 GJ HELMOND (STIPHOUT)

TEL. 0492-550792
FAX 0492-522269

Nog steeds fabriceren wij de alom bekende Drummen Buksen voor zeer aantrekkelijke prijzen in de calibers 12 en 16.

Ook verkrijgbaar toebehoren zoals:

- * Slaghoedjes van diverse merken zoals: Hirtenberger, Fiochii, CCI, Federal, etc.
- * Kruitsoorten: TP 103, Vectan BA 10, tegen zeer scherpe prijzen.
- * Hulzen in calibers 12 en 16 precisie gegarandeerd op 0,01.
- * Scherpe aanbiedingen betreffende weegschalen;

Dillon mechanische weegschaal	f 125,00
Dillon digitale weegschaal	f 575,00

Superaanbieding:

- * Tril- en Draaitrommels voor het schoonmaken van de hulzen v.a. f 179,00
Granulaat hiervoor - per zak f 29,50

* VOOR DE WINTERMAANDEN: Nieuw of tweede-hands luchtbuksen

- * Luchtbuksen te koop van de merken: Walther, Anschuts, Diana, Feinwerk bouw en Hammerli, tegen zeer scherpe prijzen. Eventuele inruil mogelijk.

dz

Fa. Maurice Drummen & Zn.
Valkenburgerweg 49
6361 EB NUTH - NEDERLAND
Tel. 045-5241220
Fax 045-5245330

TAMBOURADE IN HAELEN

Haelen - De drumband van schutterij St.-Agatha uit Haelen bestaat dit jaar in september 25 jaar, na haar heropricting door secretaris Jan Hendrix. Als eerste van een reeks activiteiten om extra aandacht op de drumband te vestigen, werd op zondag 26 januari een goed bezochte Tambourade georganiseerd. Hieraan namen deel de jeugddrumband van schutterij St.-Severinus Grathem en de drumbands van de schutterijen St.-Rochus Stevensweert, St.-Antonius Nederweert, St.-Antonius Stramproy en St.-Agatha Haelen.

De tambourade werd zo'n 8 jaar geleden in het leven geroepen door de instructeurs Pieter Linssen, Jo Corstjens en Theo Gielen. Pieter is lid van de eredivisie-drumband van de Harmonie uit Maasbracht-BEEK en instructeur van Altweeterheide en Stevensweert. Jo is slagwerker bij Harmonie St.-Michaël in Thorn ('de Geiten') en instructeur bij Grathem (in november 1996 nog Limburgs kampioen geworden in de 2e divisie), terwijl Theo lid is van St.-Severinus Grathem en instructeur van St.-Agatha Haelen.

Opzet van de tambourade is het dat de korpsen in een ontspannen sfeer, zonder beoordeling, laten horen en tonen wat ze in hun mars hebben. "De leden van een korps leven dan na afloop van de schuttersfeesten en de bondsconcurseren weer ergens naar toe," aldus Theo Gielen.

Voor de instructeurs is het leerszaam te zien wat andere korpsen bijgeleerd hebben. Voor de korpsen die nog niet de top bereikt hebben, vervullen de korpsen uit de hogere divisies een voorbeeldfunctie. Zij geven die andere korpsen immers een goede indruk van wat er allemaal mogelijk is. En uiteraard hoopt ieder organiserend korps weer wat extra aandacht te krijgen binnen de plaatselijke gemeenschap. Eind december 1997 zal de drumband van schutterij St.-Rochus uit Stevensweert de volgende Tambourade organiseren.

Net als waarschijnlijk alle drumbands, kende ook de drumband van St.-Agatha hoogte- en dieptepunten. In 1970 moest de drumband bij gebrek aan leden zelfs he-

lemaal opgeheven worden. In 1971 begeleidde de drumband van Harmonie Philomena de Haelense schutters tijdens de bondsschuttersfeesten. In 1972 nam schutterij St.-Agatha zelfs helemaal niet deel aan de optochten. In september 1972 slaagde secretaris Jan Hendrix erin toch weer een aantal oud-leden bij elkaar te krijgen. Als 16-jarige trad Jo Beckers uit Heythuysen aan als instructeur. Mede dankzij een goede promotiecampagne ging het snel voorwaarts. In 1973 kreeg de drumband haar eerste uniformen en trad de drumband toe tot de Limburgse Bond van Tambourkorpsen. Twee jaar later, schutterij St.-Agatha vierde toen haar 275-jarig bestaan, was de drumband reeds gepromoveerd naar de 1e divisie. In 1978 werd, aangevuld met enkele leden van schutterij St.-Nicolaas Heythuysen, zelfs deelgenomen aan het Wereld Muziek Concours in Kerkrade. In 1983 voegden opnieuw Jan Hendrix en Helmie Vrenken een majorettenkorps toe aan het korps. Twee jaar later ging dit echter weer ter ziele en kreeg ook de drumband een terugslag. In 1990 nam Jo Beckers afscheid als instructeur.

De drumband raakte toen in de versukkeling en gepoogd werd om samen met de Fanfare van Buggenum een gecombineerde drumband op te zetten. Dat werd echter geen succes. In 1991 werd Theo Gielen als instructeur aangetrokken. Onder zijn leiding keerde het animo weer terug. Geleidelijk aan kwamen

er nieuwe leden bij en het korps ontwikkelde zich naar een hoger niveau. Vermeldenswaard is hier zeker de inzet van de familie Kersten. Nadat zoon Marco in 1991 lid was geworden, volgden nadien zijn twee zusjes én vader en moeder! Al met al mag de drumband van schutterij St.-Agatha nu al weer enkele jaren "gezien" worden. Ook voor hen zal het, net zoals dat voor alle korpsen geldt, echter de kunst zijn om dat zo te houden. Een aparte drumband-kommissie houdt zich derhalve bezig met een goede opvang en begeleiding van met name de jeugdleden. De Tambourade, zoals begin dit jaar georganiseerd werd, is één van de onderdelen om te proberen het enthousiasme bij de leden vast te houden en de belangstelling voor de drumband bij de andere jeugd in het dorp te wekken.

Jan Hendrix, secretaris
schutterij St.-Agatha Haelen.

NOTEER ALVAST

In het jaar 2000 zal een internationaal schutterstreffen worden georganiseerd voor alle disciplines uit het Schutterswezen. Schutterijen uit Engeland, Frankrijk, Scandinavië alsook de Japanse ruiters-schutters (yabusame) als de Italiaanse arbaletieri worden dan verwacht.

De organisatie is in handen van het Picardische Musée de l'Archerie te Crépy-en-Valois. Wij houden U op de hoogte.

ST.-MARTINUS BORN STELT JUBILARISSEN VOOR

Math van Pey (80)

Om te beginnen Keizer Math van Pey. Geboren in Limbricht, was daar ook lid van de schutterij. In 1945 ontstond bij een aantal inwoners van Born het idee om de schutterij in ruste nieuw leven in te blazen. Tot deze initiatiefnemers behoorden o.a. Frens van de Pee-reboom, Sjef Geelen, Sjang Breukers, Sjeng Körvers en Math van Pey. Na wat voorbesprekingen werd besloten om op kermiszaterdag, voor de St.-Martinuskermis, een vergadering te beleggen waar de plannen bekend gemaakt zouden worden. Eventuele gegadigden zouden zich dan kunnen opgeven. Op deze vergadering meldden zich, buiten ieders verwachting, maar liefst 140 gegadigden.

Het bestuur werd gekozen, afspraken werden gemaakt en rangen werden toegekend. Math van Pey werd commandant. Aangezien volgens traditie de schutterij kermiszondag een rondgang door het dorp maakte, werd besloten om hiermee maar direct te starten. De volgende dag presenteerde de heropgerichte schutterij (uiteraard zonder uniformen) zich met al haar 140 leden aan de Bornse bevolking.

Ook mevrouw van Pey mag niet onvermeld blijven. Aanvankelijk als toeschouster was ze later twee maal koningin en natuurlijk als keizerin. Verder waren vier kinderen lid.

In 1954 en 1955 had Math van Pey de vogel afgeschoten, zodat er in 1956 voor het koningschieten, tijdens de St.-Barbarakermis, al druk gespeculeerd werd over een eventueel keizerschap. Op de bewuste dag, 8 september 1956, was de spanning dan ook te snijden. Veel mensen waren komen kijken om deze spectaculaire gebeurtenis niet te missen. Math herinnert zich de voorbereiding op het bewuste schot nog als de dag van gisteren. Sjèr Spee was de schutter die vóór Math aan de beurt was. Ondanks diverse adviezen voor Sjèr van omstanders die zeiden: "Loat 'em sjotan veur Math", antwoordde hij: "Noe en nooit, es ich 'em ken aafsjeete, sjeet ich 'em aaf!" Echter zijn schot kon de vogel niet naar beneden halen en dus was het de beurt aan Math.

Toen goed en wel de buks over diens schouder lag, meende hij iets te zien. Hij legde de buks weer af

en liep een rondje om de vogel heen. Hij constateerde dat de vogel van achteren gespleten was. Als de vogel van achteren geraakt werd, zou deze zeker spijten en naar beneden komen. Math legde weer aan en raakte de vogel op de juiste plaats en dus was Math keizer!

Datzelfde jaar werd Math geridderd door loco-burgmeester J. Barbou. Dit gebeurde voor de officiële rondgang door Born van de nieuwe Keizer met Keizerin in het nieuwe Keizersuniform.

Math werd in september j.l., tijdens een eigen feest, vanwege twee redenen gehuldigd. Allereerst omdat hij 50 jaar lid is van de Schuttersbond Born-Echt e.o. (daarvoor kreeg hij de gouden speld met kroontje) en op de tweede plaats vanwege zijn 40-jarig Keizerschap.

Ton Schouten (46)

Geboren in een echte schuttersfamilie te Nieuwstadt, werd Ton (net zoals zijn vader en grootvader) lid van de schutterij van Nieuwstadt. Aangezien zijn moeder een fervent supportster was van het schuttersgebeuren en daardoor regelmatig op de schuttersweide te vinden was, moesten de kinderen wel mee!

In 1956 is Ton als leerling-tambour begonnen. Je mocht destijds pas meetrekken als je zes complete

marsen kon spelen of tijdens niet-officiële gebeurtenissen in het dorp. Opvallend was dat Ton tijdens die periode niet leerde noten-lezen en tellen, maar moest spelen op het gehoor. Op woensdagmiddag werd geoefend o.l.v. Wim Hamers en bij onvoldoende inzet strafexpeditie. Toch had je dat er destijds graag voor over, want het was een hele eer om mee te mogen trekken. Ton's oudste medaille dateert van 1958 en zijn eerste optocht liep hij mee naar het St.-Maartensvuur eveneens in 1958 te Nieuwstadt.

Inmiddels woonachtig in Born, besloot Ton over te stappen en zich aan te melden bij schutterij St.-Martins Born (die toen heropgericht werd). In de woonkamer van Ton hebben zelfs de vergaderingen plaatsgevonden voor de heroprichting. Met andere woorden: ook Ton stond (samen met een aantal andere mensen) aan de wieg van de huidige schutterij. Ook binnen schutterij St.-Martinus heeft Ton een aantal jaren een bestuursfunctie bekleed. Momenteel is hij reserve-commandant met de rang van officier.

Tijdens het onlangs gehouden bondsschuttersfeest bij schutterij St.-Martinus Born kreeg Ton de gouden speld vanwege zijn 40-jarig lidmaatschap van de Schuttersbond Born-Echt e.o.

KOPSTUKKEN X: JO BEEREN

“We moeten bij het organiseren van schietwedstrijden steeds meer rekening gaan houden met de jeugd, die ook nog wel ergens anders heen wil op zondagavond. Om die jeugd te houden, zullen we de lengte van de schietwedstrijden zeer binnen de perken moeten houden.”

Jo (Josef Wilhelmus) Beeren werd geboren op 9 februari 1942 te Neer.

Na de Lagere School, studie in Lager en Middelbaar Tuinbouw Onderwijs. Verder incidentele cursussen over het hetzelfde vakgebied. Beroep: vollegronds-tuinder. Maatschap met zoon. Bedrijf van ongeveer 10 ha.

Hobby: vroeger muntenverzamelen. Later, tot op heden: opbouw collectie ansichtkaarten dorps- en stadsgezichten. Momenteel totaalstand ongeveer 10.000 exemplaren. “Ik reis stad en land af om de laatste kaarten erbij te krijgen.”

Uw eerste contact met de schutterswereld?

Daarvoor moet ik eerst even teruggaan in de historie. In mijn jeugd hadden we in Neer maar liefst vijf schutterijen. Bij drie daarvan moest je “bloedschut” zijn.

(“Bloedschut zijn” houdt in, dat men alleen lid van de betreffende vereniging kan zijn bij aantoonbaar bloedverwantschap van vader op zoon. J.W.)

Bloedschut was ik niet. Wèl van moederskant, maar mijn vader kwam uit Helden. Diens vader was wel weer van Neer, maar hij zat niet bij de bloedschutten. Daarna zijn er twee schutterijen bijgekomen waarvan bij een de beter gesitueerden lid van waren, de burgemeester, de brouwer etc.

Nog later is de “Wedstrijdschutterij” ontstaan, de Oranjeschutters. Neer telde in die tijd dus vijf schutterijen op 2500 inwoners. Dat betekent dat haast “oom ‘t angerste hoes” iemand er lid van moet zijn geweest.

Hoe heten die verenigingen?

De Busseschutten, Broederschap van St.-Martinus, die nog steeds bestaan. Schutterij St.-Sebastianus, de Aoje Sjötte, waar ik zelf lid van ben. Ooit waren er twee schutterijen van die naam, de Oude Schutten en de Jonge Schutten. De Jonge Schutten hebben nog al hun materiaal, maar ze zijn al jaren rustend. De “Oranjeschutters”, onder deze naam gingen de beste schutters uit die familieschutterijen “op wedstrijd”. Later zijn ze samengegaan met de Busseschutten.

De Sacramentsschutten, waar zoals gezegd, “de baeter luuj” lid van waren. (Officiële naam “Broederschap van het Allerheiligst Sacrament”. Opgericht in 1818. Thans niet meer bestaand. J.W.)

En zo kwamen wij aan die vijf schutterijen.

De Busseschutten waren toch ook bloedschutten?

Inderdaad.

Jo Beeren als lid van Trommel- en Klaroenkorps St.-Sebastianus Neer. Tweede rij, tweede van rechts. De foto werd gemaakt in 1958 te Vlodrop.

En bij de Oranje Schutters hoefde men geen bloedverwantschap te hebben?

Nee, toen niet. Ze gingen naar wedstrijden, anderen gingen mee en bij die anderen zaten geen bloedschutten. Ook "in latere jaartallen" kwam het voor dat onze bloedschutten bij de drumband waren van andere schutterijen. Daarna is er wrijving en onvrede gekomen en zijn de schutterijen die op wedstrijd gingen, overgegaan naar de Baarlose Bond "Juliana".

Uw eigen lidmaatschap.

Mijn daadwerkelijk lidmaatschap dateert van 1956. Het jaar tevoren had ik een opleiding gevolgd voor muzikant bij de fanfare. Ik was net zover, dat ik in de groep mee kon spelen.

In 1955 bezocht ik het O.L.S. te Meijel, in gezelschap van twee vrienden van wie één Bloedschut was van vaderskant.

Bij het horen van de marsmuziek van de voorbijtrekkende verenigingen was bij mij het hek van de dam. Dáár moest ik bij zijn. En zo heb ik de fanfare verwisseld voor Schutterij St.-Sebastianus, waar ik altijd lid van ben gebleven.

Zijn ook andere familieleden lid van een schutterij?

Mijn jongere broer is enkele jaren bij de drumband geweest.

Bent U altijd bij de muziekafdeling gebleven?

Aanvankelijk bij de drumband, ja. Tot begin zeventiger jaren. Maar ik schoot wel al mee.

En verder?

In diezelfde tijd waren we toe aan nieuwe uniformen. Vanuit het verenigingsleven, waar ik toen al vrij druk in bezig was, heb ik acties voor die uniformen mede kunnen organiseren. En toen we die eenmaal hadden, bombardeerden ze me meteen tot secretaris-penningmeester van St.-Sebastianus. Zo gaat dat nu eenmaal.

Na de nieuwe uitmonstering ging het steeds crescendo. We kregen na enige tijd een majoretten-peloton, dat inmiddels weer is "aafgezatte gewoore." Maar de schutterij bloeide en ook de drumband floreerde.

Bleef U mee schieten?

Jawel. Ik heb verscheidene keren op de Oude Limburger onder de buks gestaan. Ook wel eens een keer misgeschoten, natuurlijk. Dat overkomt overigens de beste schutters. Van de zenuwen, denk ik. Nog steeds heb ik zeer veel interesse in het schieten als zodanig. Op ieder Bondsfeest schiet ik nog altijd mee.

U bent ook steeds zeer actief geweest in de plaatselijke politiek.

En nóg. In september 1970 ben ik in de Raad gekomen. In 1995 ben ik dus aan één stuk 25 jaar gemeenteraadslid geweest. In 1982 werd ik tot Wethouder gekozen. Tot 1991 gemeente Neer. Na de herindeling in de gemeente Roggel en Neer, vanaf 1994 tot heden.

U vertelde me, dat Uw portefeuille o.a die van Openbare Werken is geweest, meer speciaal de jeugd- en sportverenigingen.

Ja, het verenigingsleven komt in die functie zeer sterk naar voren. In Neer kwam dat neer op een veertigtal verenigingen op 3500 inwoners.

Heeft men U nooit het verwijt gemaakt van wat we nu "belangenverstengeling" noemen? Ik bedoel, uitgerkend een verenigingsman als U wordt wethouder jeugd- en sportverenigingen.

Dat zal men best wel eens gezegd hebben. Het toeval wilde echter, dat er twee wethouders waren, één van de Busseschutten en één van St.-Sebastianus, de Oude Schutten.

Er was dus evenwicht.

Er was evenwicht. Bovendien heb ik alle verenigingen steeds volledig gelijkwaardig behandeld, gewoon uit overtuiging. Ik geloof ook niet dat je je anders zou kunnen blijven waarmaken.

Verdere bestuurscarrière in de schutterswereld.

Tot 1987 secretaris-penningmeester gebleven. In 1972 verzocht om het Bestuur van de Midden-Limburgse Schutters-Bond (M.L.S.B.) te komen aanvullen, als opvolger van de heer Jan Boonen die zijn functie vanwege drukke werkzaamheden neerlegde.

In 1980 Voorzitter van de M.L.S.B. In 1987 voorzitter van St.-Sebastianus, opvolger van de heer Jacques Aan de Boom.

In 1982 tijdelijk Voorzitter van het Schuttersfeest t.g.v. het 750-jarig bestaan van de stad Roermond.

In 1984 lid van het O.L.S.-Federatiebestuur.

SCHIETEN MET TWAALFTALLEN

Heeft u nog schietsectoren?

Gelukkig wel. Op de jaarvergadering van maart 1997 werd voorgesteld of doorgaan met 6-tallen, of met 12-tallen of een verzwaring in het schieten aan te brengen.

Bij de viering van Roermond 750 jaar in 1982. Even een gesprek voor de opening met Wethouder N. Engels.

Uw reactie hierop?

Persoonlijk denk ik, dat we zo'n goed schietmateriaal hebben, dat er haast niets op aan te merken valt. Heel veel ligt echt aan de persoon van de schutter zelf, die kan nu zoveel kogels afschieten als hij wil. Dit in tegenstelling met vroeger toen de verenigingen vaak het geld niet hadden om een onbepaald aantal schoten per schutter te betalen.

In plaats van 6-tallen dus 12-tallen? De buks moet dan 12 x 3.....

Inderdaad. Of vier latten naast elkaar en desnoods ook nog twee doorgangen. Je moet in elk geval twaalf schutters achter de hand hebben, waar je er nu zes hebt. Men heeft mij het 12-tallen-voorstel niet in dank afgenomen, onder verwijzing naar de Bond "Maas en Kempen" of de Weerter Bond "E.M.M."

Daar heeft men een C-klasse naast de bestaande A en B. Mijn antwoord was dat ze dan wel 18 goede schutters nodig zouden hebben, anders zouden ze nooit kunnen winnen. Daar hadden ze zich in vergist.

Hebben nog meer Bonden 12-tallen voorgesteld?

In ons Dekenaat, waar ik sinds 1987 ook voorzitter van ben, hebben we al bijna dertig jaar of nog langer met 12-tallen geschoten.

En...?

Altijd naar volle tevredenheid. En waarom? Er zit geen verplichting aan vast voor een schutter die bij A misschiet of niet misschiet. Bij een 12-tal heb je meer kans om op te werken met een team. Zeer belangrijk hierbij: we hebben op onze schuttersfeesten -goed weer of slecht weer- altijd het schieten rond negen uur 's avonds "uit".

En dan heb je een leuk schuttersfeest.

Plus extra-voordeel: we moeten steeds meer rekening gaan houden met de jeugd, met de toekomst dus. Die jongeren houden we echt niet elke keer tot tien uur, half elf 's avonds op het terrein om te schieten. Die willen op zo'n zondag ook nog wel eens ergens anders heen. Hun meisje vaak ook. Komen ze met de bus, dan moeten ze bovendien nog wachten tot de laatste schutter klaar is. En dan kunnen ze hun avond verder wel vergeten.

Als voorzitter van de MLSB op receptie bij schutterij St.-Martinus Asenray b.g.v. nieuwe uniformen in 1987.

Inderdaad. Bij 6-tallen moet je rekening houden met de tijd van het veranderen. Bij 12-tallen loopt alles gewoon door. Men kan dus minstens een kwartier of een half uur....

Uitsparen. Precies. Maar het is nog in bespreking. Ook in onze M.L.S.B. is het voorstel nog niet aangenomen. Wel op "de Dekenale", zoals ik al zei. Echter, bij kleinere verenigingen kunnen er problemen komen. In onze Bond hebben de schutterijen allemaal op z'n minst drie 6-tallen, dat moet ik erbij zeggen. Stel, dat er een derde 6-tal is dan kan er gewoon met C, dus als 6-tal, geschoten worden. En bij D- of E-zestal ook.

Met 12-tallen schieten is dus voor eerst nog toekomstmuziek?

Ja, maar omgekeerd: in het verleden is in Limburg jarenlang met 3-tallen geschoten. In de dertiger jaren zijn we pas op 6-tallen overgegaan.

SPONSORS

Een ander onderwerp. Het is bij het organiseren van schuttersfeesten steeds meer een kostenprobleem aan het worden: moet het steeds duurder worden?

Vermoedelijk is die trend in België begonnen. Ik zie Meester Creemers nog vóór me, die op een gegeven ogenblik opmerkte: "Onze Reglementen laten niet toe, dat het hele feestterrein wordt afgezet met "reclame-vlaggen", zoals hij het

noemde. Er mag maar een vastgesteld aantal staan, anders gaan we een verkeerde tijd tegemoet." Een paar jaar later zien we dat in Bocholt haast geen sponsors meer te krijgen zijn dankzij Stokkem. En dan de opkomst van de Regionale Radio waar de reclame van Belgisch Limburg op dit moment op drijft, dat slokt ook heel wat geld op. We moeten daar uiteraard heel voorzichtig mee zijn.

NORMEN BIJ-WEDSTRIJDEN

In de M.L.S.B. heeft men de prijzen bij de beoordeling van bijvoorbeeld "Mooiste Koningin", "Mooiste Koningspaar", "Mooiste keizer" etcetera, uitgebreid met de kwalificaties "Ere-, Eerste en Tweede Prijs".

Wat is Uw uitgangspunt geweest in dezen?

Laat ik als illustratie de koninginnen nemen. Ze zijn allemaal heel mooi uitgedost, hebben allemaal een duur kleed aan, ze zijn allemaal 's zondags naar de kapper geweest, ze hebben allemaal prachtige boeketten. Als je dan bij de beoordeling 1, 2 of 3 moet noteren, ben je een knappe als je dat kunt.

Uw antwoord op dit probleem?

Wij hebben voor onze vier Bonds-schuttersfeesten een DIPLOMA bedacht, met daarop aangegeven de feesten met datum, puntenaantal en de prijs die op grond daarvan verkregen is.

Het gaat dus om het gemiddelde van die vier wedstrijden.

Het diploma wordt inderdaad op het einde van het seizoen uitgereikt. Bij een gemiddelde van 9 heb je bij ons een ereprijs, bij een gemiddelde van 8 een eerste prijs en kom je onder die 8, dan moet je het al heel slecht doen, wil je een tweede prijs krijgen.

Overigens kan binnen de prijzen ook variatie voorkomen. Zo betekent "Gemiddeld een 9" een beoordeling van 180 tot 194 punten. De eerste prijs, tien punt minder, heeft eventueel ook een onderverdeling, enzovoorts.

Reacties beoordeelden?

Uiteraard vragen om uitleg van wat er fout is, om, daarvan lerend, de volgende keer beter voor de dag te kunnen komen.

We zijn inmiddels al een jaar of acht met dit beoordelingssysteem bezig en het aantal deelnemers aan de beoordeling voor mooiste koningspaar is gestegen van 7 à 8 naar 18 à 19.

Dus ik bedoel maar....

Toch, met alle respekt, uit jarenlange ervaring als jurylid moet ik zeggen dat het nogal eens voorkomt dat de koningin er perfect en zeer charmant uitziet, dat de koning zich geheel volgens de normen presenteert, maar dat helaas, koningin en koning samen soms helemaal geen eenheid vormen. Totaal tegengestelde kleuren, kleuren die vloeken etc. Er zou toch echt soms, vóór men een koninginnekleed ontwerpt, gelet moeten worden op de kleurbalans met het uniform van de koning. Dat koningsuniform is hierbij bepalend, omdat het niet veranderd mag worden.

Bij "Mooiste koning" zal hij dan waarschijnlijk hoog scoren, maar bij "Mooiste koningspaar" zal de beoordelingsuitslag zeker minder zijn.

Over de jury gesproken, welke mensen vraagt U daar lid van te worden?

Een van mijn eerste daden als pasbenoemd Bondsbestuurslid was me bemoeien met de samenstelling van de jury. Ik heb ze als het ware op de helling gezet.

Uitreiken van een OLS-onderscheiding aan een schutter van Oranje Boukoul op 2 juni 1989.

U kent zelf het verschijnsel: dat was vroeger in elk kerkdorp, om zo te zeggen de schoolmeester, de pastoor en de organist. Ik ging direct juryleden zoeken ver van huis, niet aanverwant met de directe omgeving. Zodoende heb een gezelschap gekregen waar we nu nog steeds mee werken, tot volle wederzijdse tevredenheid.

Wat denkt U van ons Schutterstijdschrift?

Zonder te willen vleien: een unicum. Niet veel organisaties hebben zo'n "deftig" blad. En ik meen "DEFTIG", met hoofdletters geschreven. Tekst, lay-out, alles op niveau. Alleen heel jammer dat zoveel schutters zich er niet op abonneren. Voor de kosten hoeven ze het beslist niet te laten. De redactie bepaalt uiteraard de inhoud van het blad. Die inhoud kan in sommige artikelen best wel eens dwarsliggen maar dat zal dan ook wel bedoeling van de redacteurs zijn.

Inderdaad. Met welgemeende dank voor Uw compliment.

Wat zijn Uw toekomstverwachtingen van het schutterswezen?

Verenigingen komen en gaan. In ons Midden-Limburgse hebben we er, zolang ik erbij ben, enkele verloren. St.-Anthonius Panheel bijvoorbeeld en St.-Christoffel Roermond dat er een tijdje weer geweest is, alvorens opnieuw rustend te worden. St.-Sebastianus Beegden en St.-Aldegondis Buggenum zijn allebei heropgericht. St.-Michaël uit Maasbracht-Beek doet alweer zo'n vijf jaar mee en St.-Andreas uit Maasbracht-Dorp is in oprichting.

Dat klinkt zeer positief.

Zeker. En veel belangrijker: het raakt de jongeren weer, die toch - vergeleken bij vroeger - veel meer andere afleidingen hebben.

Hebt U opmerkingen of suggesties over het O.L.S. als zodanig?

Mijn enige wens is dat het een beetje verdeeld mag worden over de hele provincie. Het moet niet zo zijn, dat er in het Midden- en Noord-Limburgse nogal wat O.L.S-en achter elkaar vallen. België vind ik tegenwoordig--hoe graag ook gegund natuurlijk--wat overvoerd. In Zuid-Limburg zijn er een paar geweest. Samenvattend: het zou eigenlijk eens wat meer "op en neer" door de provincie moeten gebeuren. Dat is eigenlijk ook de bedoeling ervan.

Jo tijdens het schieten om het persoonlijk kampioenschap van de MLSB te Wesseem in 1989.

NOORD-LIMBURGS FEDERATIEFEEST

Over Noord-Limburg gesproken: kan het dat er sprake is of geweest is van een Federatiefeest-Noord? Kunt U mij daar wat meer over vertellen?

Er is inderdaad een voorstel in die richting.

Het is niet van de Bondsvoorzitters uitgegaan, maar binnen de Bonden naar de verenigingen op zich. Onze reactie:

"Laten we eerst eens rond de tafel gaan zitten om te zien wat de mogelijkheden zijn".

Welke Bond is daarmee begonnen?

De Bond Juliana te Baarlo.

Ik moet hier overigens bij vertellen, dat wij er in 1980 zèlf mee hebben willen starten en dat we toen de grootste tegenstand ontmoetten juist van diezelfde Bond Juliana.

Dus ooit in de toekomst een Zuid-èn een Noord-Limburgs Federatiefeest?

Dat is nog niet gezegd. Want waarom is het Federatiefeest-Zuid ontstaan?

Dat is voor iedereen duidelijk: de Oude-Limburger kwam haast niet naar het Zuiden en daardoor is dat feest er gekomen. Een gigantische organisatie.

Ziet U eventueel problemen als er een Noord-Limburgs Federatiefeest zal of zou komen?

Ja zeker. Allereerst het probleem een geschikte datum ervoor te vinden. En er zal allicht een Bondsfeest door moeten vervallen. Het zal allemaal tegen elkaar afgewogen moeten worden, maar op het ogenblik zie ik het nog niet zo zitten.

Velen vinden het Federatiefeest-Zuid door zijn kleinschaligheid intiemer dan het toch wel iets massalere O.L.S.

Inderdaad.

Maar zoals we het de laatste jaren in het Zuiden gezien hebben... Uiteraard viel het feest in de vacantielijd. Maar met achter het vaandel nauwelijks de helft van de leden van de schutterijen meemarcherend, ik weet nog niet of dat zo'n geweldige presentatie is. Daar staat tegenover dat bij een Zuid-Limburgs Federatiefeest, ik dacht dat het in Strucht was, het publiek werkelijk hier en daar zeven rijen dik langs de route, naar de optocht stond te kijken.

Iets totaal anders: wat denkt U van het meeschieten van dames?

Daar heb ik totaal geen bezwaar tegen of moeite mee. Jarenlang--misschien wel eeuwenlang--heeft men niet geaccepteerd dat dames lid van een Broederschap waren. En wat zien we: de Koninginnen en, later, de Marketentsters zijn binnengekomen in de verenigingen en toen kwamen de mannelijke leden er soms schoorvoetend achter aan. Ik maak totaal geen verschil naar sekse. En al maakte ik verschil: de tijd brengt het verschijnsel van mannen en vrouwen als lid met zich mee. Net zo goed als er vrouwelijke voetballers en wielrenners e.d. zijn.

En vrouwelijk militairen.

En vrouwelijke militairen. De emancipatie moet gewoon doorgaan, dat is alles.

Bij het begin van dit gesprek toonde U mij een boekje, door U zelf geschreven, "Schutterij St.-Sebastianus, Neer, 1555-1980", ter gelegenheid van het 425-jarig bestaan van Uw eigen vereniging. Er is daarin sprake van een wel heel bijzondere koningsvogel.

We hadden in de verslaggeving van 1938 van J.A.Jolles gelezen, dat de staart van die vogel afgebroken was vóór 1938. In 1980 vonden we dat de vogel--ter gelegenheid van het 425-jarig bestaan van onze schutterij--toch weer helemaal in orde gemaakt moest worden. Bij de zilversmid kwam bij het oppoetsen van de vogel aan het licht dat hij niet alleen van zilver was, maar ook nog een goudlaag had.

Dat was dus een zeer verheugende ontdekking. Ik mag zeggen dat hij nog steeds in volle glorie aan het koningszilver van schutterij St.-Sebastianus bevestigd is.

Jo Beeren als bestuurslid van de OLS-Federatie tijdens het OLS-1995 in Voerendaal.

Een gouden-zilveren vogel dus.

We zijn er inderdaad best trots op. Ooit hebben we overwogen een reserve-vogel aan te schaffen en deze ergens zorgvuldig op te bergen. Dan ziet echter niemand hem meer. Straks wordt hij misschien vergeten en dan is hij óók weg. We hebben toen besloten: "Wanneer de koning met ere als koning door de straten mag lopen, laat deze koningsvogel dan ook meegaan."

Een mooi einde van dit gesprek, ik dank U.

Leeuwen-Roermond, 25-01-1997.

Drs Jean Walraven.

JEANNY CLEVEN VERSUS SCHUTTERS'BOND 'EENDRACHT' – bij de Commissie Gelijke Behandeling –

Wie op dinsdag 11 februari j.l. vuurwerk had verwacht, tijdens een zitting van de Commissie Gelijke Behandeling in Utrecht, is bedrogen uitgekomen.

Terwijl in Limburg de laatste dag van het carnavalsfeest wordt ingezet, staan in Utrecht Jeanny Cleven van schutterij St. Jan uit Nieuwstadt en het Dagelijks Bestuur van de Schuttersbond "EENDRACHT" Born-Echt e.o. tegenover elkaar om een uitspraak te vragen van deze Commissie Gelijke Behandeling.

Feiten

Tijdens de zitting komen alleen feitelijke vragen aan de orde.

Hoe is de structuur van de Schuttersbond "Eendracht Born-Echt e.o."? Wat zijn de toelatingscriteria voor een lidmaatschap van schutterij St. Jan Nieuwstadt? Hoe gaat het schieten nu precies in zijn werk? Zijn er fysieke bezwaren om een vrouw te laten schieten? Waarom mogen de dames wel meeschieten in de C- en/of D-zestallen, maar niet in de A- en B-zestallen?

De voorzitter van de commissie, mevrouw Gonçalves-Ho Kang You, luistert aandachtig naar de antwoorden en naar het enthousiaste betoog van Jeanny Cleven.

Evenzo aandachtig volgt zij het vraag en antwoordspel tussen commissielid Rodriguez en bondsvoorzitter Herffs. Deze laatste geeft aan dat de bonds- en federatiefeesten gestoeld zijn op tradities, waarbij op democratische wijze de vrouwen in deze zijn buitengesloten van het schieten in de A- en B-zestallen.

Wet

De bondsvoorzitter beklemtoont dat iedere vereniging autonoom is in haar beslissingen, maar dat het bestuur van de schuttersbond alleen de besluiten uitvoert van de algemene ledenvergadering van de bond en die heeft nu eenmaal besloten om alleen maar heren op te stellen in de A- en B-zestallen. Hij benadrukt dat het hier gaat om een democratisch genomen besluit!

Advocaat Wim Wetzels, die Jeanny Cleven bijstaat voor de commissie, dient Jo Herffs van repliek door op te merken dat besluiten herroepen kunnen worden.

Ook commissielid Rodriguez geeft aan dat er hogere normen en waar-

den zijn binnen de democratie, namelijk de rechten die verankerd zijn in de grondwet.

Verweerschrift en pleitnota

Het verweerschrift dat de schuttersbond Eendracht heeft aangereikt, verwijst naar traditie en cultuur om aan te tonen dat de vrouw buitenspel moet blijven staan. Zelfs het priesterschap wordt aangedragen en ook het nationale voetbalelftal komt om de hoek kijken bij het verweer van de schuttersbond.

Verder verzoekt de bond om Jeanny Cleven niet ontvankelijk te verklaren in haar verzoek, omdat niet namens schutterij St.-Jan het woord wordt gevoerd, maar zuiver en alleen op persoonlijke titel.

Deze laatste opmerking wordt teniet gedaan door voorzitter Sef Cleven, die ten overstaan van de commissie bevestigt dat deze procedure wel degelijk met instemming van de vereniging is aangespannen.

De pleitnota die advocaat Wetzels namens Jeanny Cleven en dus schutterij St.-Jan Nieuwstadt indient, toont volgens hem aan dat niet alleen veranderingen in het algemeen, maar evenzeer binnen het schutterswezen in het bijzonder hebben plaatsgevonden. Derhalve is hier niet sprake van het instandhouden van een gevestigde traditie, maar van pure discriminatie.

Het verweer van het priesterambt wordt ontkracht door een arrest van de Hoge Raad dat dit een toegelaten uitzondering is in verband met de vrijheid van godsdienst, welke weer ligt verankerd in de grondwet.

Het uur dat de Commissie Gelijke Behandeling had uitgetrokken is omgevlogen en beide partijen hebben er alles aangedaan om de commissie te overtuigen van hun gelijk. Toch zal de commissie alleen de daadwerkelijke feiten toetsen op hun waarde. Is hier inderdaad sprake van discriminatie en is het schieten in de A- of B-zestallen inderdaad terecht alleen maar voorbehouden aan mannen?

OLS-Federatie afwezig

Opvallende afwezig was de Oud-Limburgse Schutters-Federatie in Utrecht. Je mag als aangesloten bond toch verwachten dat je een steuntje in de rug krijgt als het gaat om zulk een belangrijke zaak.

De uitspraak van de commissie is weliswaar niet bindend, maar kan van invloed zijn voor het hele schuttersgebeuren en op een volgende echt proces. En wat betekent dit voor de Belgische schutterijen die zijn aangesloten bij de federatie? Dient er straks een gelijksoortige procedure gevoerd te worden in België?

Jeanny Cleven wijst de weg waar de Commissie Gelijke Behandeling is gehuisvest.

Had de federatie niet allang haar statuten en reglementen moeten laten toetsen aan de huidige tijdsgeest? Is zij nog een daadwerkelijke afspiegeling van de maatschappij?

Grensoverschrijdend bezig zijn in verenigingsverband betekent per definitie openstaan voor de veranderingen in de maatschappij en evenzeer het koesteren van tradities, maar niet ten koste van in de grondwet verankerde rechten.

In de afgelopen twintig jaar is aan de OLS-federatie al meerdere malen gevraagd om het OLS open te stellen voor de dames. Zowel de huidige president als zijn voorganger zijn al meerdere malen geconfronteerd met deze vraag. Ofschoon beide in het openbaar uitspraken hebben gedaan m.b.t. het schieten van de dames op het OLS, is er nooit sprake geweest van een daadwerkelijk zoeken naar een oplossing.

Wat gaat de schuttersbond Eendracht en de OLS-federatie doen als medio april de Commissie Gelijke Behandeling een uitspraak doet? Wordt die gerespecteerd of zal straks de rechter zich moeten buigen over deze kwestie?

Reacties

- Advocaat Wim Wetzels drukt zich voorzichtig uit in termen als 'positief en gematigd optimistisch', maar heeft zeker géén slecht gevoel na afloop van de zitting.
- Jeanny Cleven vindt dat er een belangrijke stap vooruit is gezet en dat hoewel de uitspraak niet bindend is, deze toch van groot belang is. Vol vertrouwen wordt de uitspraak tegemoet gezien.
- Bondsvoorzitter Jo Herffs wil geen commentaar geven, zolang de uitspraak van de Commissie Gelijke Behandeling nog niet binnen is. Daarna is het woord aan het bondsbestuur en de algemene ledenvergadering van de Schuttersbond Eendracht Born-Echt e.o. Ook dit is een genomen besluit waar hij zich aan wenst te houden.

Tot slot

Dat de hoorzitting op carnavalsdinsdag werd gehouden was puur toeval. Dat realiseerde zich ook de voorzitter van de Commissie Gelijke Behandeling.

Hoewel! Was het in vroegere tijden niet zo dat de nar het recht had om autoriteiten een spiegel voor te houden zonder daarvoor gestraft te worden?!

Tekst/foto: Cor Voorter.

ONDER DE SCHIETBOOM

St.-Joseph Vijlen

Op zondag 26 januari werd te Stramproy onze commandant Jac. Schins, samen met 9 andere schutbroeders opgenomen in de "Edele Eed-Broederschap van de Souvereine Orde van de Rode Leeuw van Limburg en de Heilige Sebastianus. Tijdens een indrukwekkende eucharistieviering, voorafgegaan door hulpbisschop Mgr. A. Castermans werd Jac. Schins deze hoge onderscheiding verleend voor zijn 40-jarig lidmaatschap van schutterij St.-Joseph en het schutterswezen in het algemeen. Jac. is al 30 jaar penningmeester van onze vereniging. Tevens is hij sinds 1976 bestuurslid van de RK Zuid-Limburgse Schuttersbond.

Jac. trad in 1957, op 11-jarige leeftijd toe tot de schutterij als klaroenblazer. Van 1983 tot en met 1988 was hij grenadier en vanaf 1989 tot heden is hij de commandant van "zijn" schutterij.

Tijdens de jaarlijkse feestdag van onze schutterij (dit jaar op 18 oktober) zal hij voor zijn verdiensten intern gehuldigd worden.

Schutterij St.-Joseph heeft sinds 1991 (toen het 90-jarig jubileum gevierd werd) marketentsters binnen haar gelederen. Vanaf het eerste Marketentstertreffen in Valkenburg

liepen zij met het idee rond om ook eens in Vijlen een Marketentstertreffen te organiseren.

Welnu, in 1997 zal dan het 7e Marketentstertreffen op 16 november georganiseerd worden. Ondanks dat er geen geschikte locatie meer voorhanden is in Vijlen, zijn onze marketentsters ervan overtuigd dat dit treffen een geslaagde gebeurtenis wordt. Als locatie van het 7e Marketentstertreffen zal een verwarmd feestpaviljoen geplaatst worden. Ook zal er, in afwijking van vorige Marketentstertreffens, de bevolking gedeeltelijk hierbij betrokken worden. Ook zal er uiteraard voor een gezellig en amusant programma gezorgd worden.

Vanaf deze plaats nodigen wij dan ook nu al alle marketentsters uit voor dit 7e Marketentstertreffen.

Hub Kusters, secretaris.

THEI KOOLEN: KAPITEIN BIJ SCHUTTERIJ ST. GREGORIUS ILLIKHOVEN-ROOSTEREN

Tijdens de jaarvergadering op 10 november j.l. werd Thei Koolen bevorderd tot kapitein der schutterij St. Gregorius te Illikhoven. Binnen de geledingen heeft Thei Koolen diverse functies vervuld. Zo was hij ondermeer buksemeester en vaandrig. In de periode 1986 - 1996 voert hij het secretariaat van de vereniging. In de periode 1987 - 1995 is hij tevens afgevaardigd in het bestuur van de Schuttersbond 'Eendracht' Born-Echt e.o.

Tijdens de bondsfeesten is Thei regelmatig te vinden geweest onder de schietbomen in zijn functie als lid van de schietcommissie. Ook de hoogste eer, het koningsschap van de schutterij, heeft hij mogen meemaken en wel in 1984.

Thei Koolen, heeft zijn functie als secretaris overgedragen, maar heeft wel nog zitting in het bestuur van de schutterij. Zijn bevordering tot kapitein is een teken van erkentelijkheid voor zijn vele verdiensten voor St. Gregorius - Illikhoven en het schuttersgebeuren.

Cor Voorter

Errata

Limburgs Schutterstijdschrift nr 32, pagina 23 - Kavelen: al vrij snel viel de schutterij St.-Martinus Kessenich af (lezen St.-Martinus Kinrooi) en pagina 46 foto = St. Martinus Kessenich.

Even rechtzetten

Naar aanleiding van het artikel in het Limburgs Schutterstijdschrift nr 31 van juni 1996, bladzijde 15, Kopstukken VII, de Mathieu Hendrix, het volgende:

Onder de situatie vóór 1949, het OLS te Wesseem 1948 beweert de heer Hendrix dat schutterij St.-Sebastianus Neer geschoten zou hebben met schutters die van verschillende verenigingen waren. Het gestelde is onjuist, onze opmerking is dat het hier niet de St.-Sebastianus schutterij uit Neer betrof, maar een bondschutterijzestel dat onder de naam van de Sacramentsschutterij deelnam.

Waarom bondschutterijzestel? Welnu, in Neer had men 5 schutterijen St.-Sebastianus (Oude schutten), St.-Sebastianus (Jonge schutten), Bussenschutten St.-Martinus, Sacramentschutters en de Oranjeschutters. Er was een overkoepelende bond van en voor deze vijf schutterijen. Het kwam dan ook wel voor dat men met een zestal van verschillende schutterijen naar een schietwedstrijd ging. Hierin voorzag geen enkel reglement. Door toedoen van vooral de heer Mathieu Hendrix is hier verandering in gekomen.

Jo Beeren, Voorzitter schutterij St.-Sebastianus Neer.

St.-Martinus Houthem

Op het solistenconcours van de Limburgse Bond van Tamboerkorpsen trad een drietal muzikanten van het klaroenkorps der schutterij St.-Martinus Houthem St.-Gerlach voor het voetlicht. Het ensemble gevormd door Maurice Roeloffzen, Sven Kools en Maurice de Lange won als trio de eerste prijs met 51 punten in de Eerste divisie.

St.-Michaël Thorn

Op 7 en 8 september organiseerde de Midden-Limburgse Schutters-Bond de wedstrijd 'Schutter van het jaar te Wesseem'. Hierbij was schutterij St.-Michaël uit Thorn zeer succesvol. Drie, nog vrij kort lid zijnde schutters, wisten drie van de zes titels te winnen, te weten: Wien Joosten 6 punten in de E-klasse,

V.l.n.r. Wien Joosten, Loes Versluis en Math Verstappen

Loes Versluis 121 punten in de C-klasse en Math Verstappen wist zich kampioen te schieten in de B-klasse met 100 punten. Er werd geschoten op bôlkes van 1x1x1 cm.

St. Sebastianus Beegden

Tijdens de jaarlijkse feestavond werd Mevrouw Mieke van Soest-Maas geïnstalleerd als beschermvrouwe van schutterij St.-Sebastianusgilde Beegden. Mevrouw van Soest is de echtgenote van de Burgemeester van de Gemeente Heel. Diezelfde avond kreeg schutter Frits Rijckx de Gouden Kogel uitgereikt vanwege zijn grote verdiensten voor de schutterij.

Bieleman- en Sappeurstreffen

In 1996 vond dit treffen plaats op zaterdag 28 september in Sleker-Echt. Schutterij St.-Antonius was in 1995 de winnaar van het Bieleman- en Sappeurstreffen en mocht dus in 1996 de organisatie op zich nemen. Na ontvangst in café "Het Slekker-hoes" en een korte optocht door het dorp, moesten de deelnemers aan het werk. Ondanks de regenbuien was iedereen actief met timmeren, gooien, kruiwagenrace, handboogschieten, kruisboogschieten, zagen enz. Voor mij was het de eerste keer dat ik kon deelnemen als reserve-sappeur, maar het zal beslist niet de laatste keer zijn.

Na afloop was er een gezellig samenzijn. Het eten, speciaal voor bielemannen en sappeurs, was voortreffelijk. Het was een prachtig verbroederingsfeest met veel dank aan de organiserende schutterij St.-Antonius. Zoals ik al aanhaalde, het was een prachtig feest, maar het kan nog mooier worden.

In 1996 namen de bielemannen en sappeurs van slechts 11 schutterijen deel. Het is natuurlijk jammer als men weet dat er binnen de OLS-Federatie veel meer schutterijen zijn met bielemannen en sappeurs.

Op zaterdag 20 september 1997 gaat schutterij St.-Jan uit Grubbenvorst het Bieleman- en Sappeurstreffen organiseren. Er zullen enkele wijzigingen plaatsvinden in de te leveren prestaties. De organisatoren willen niet alleen voor de deelnemers, maar ook voor andere belangstellenden een nóg groter spektakel van maken. Ook nu zal de verbroedering op de eerste plaats staan.

Opgave is natuurlijk nu al mogelijk bij de secretaris van schutterij St.-Jan Grubbenvorst Burg. van Leentstraat 5 5971 AG Grubbenvorst, tel. 077-3662055.

Jan Sijben.

Orde van de papegaai

Op 16 november vond de investituur plaats van de Nobele Orde van de Papegaai. Dit jaarlijks evenement vond andermaal plaats in het Kolveniershof te Antwerpen. Ofschoon de activiteiten van de Nobele Orde in Vlaanderen omstreken zijn, is er gelijktijdig een toenemende belangstelling te constateren uit het buitenland.

Onder het adellijk patroonschap van John Graaf Marnix van St.-Aldegonde, de Grootmeester van de Orde, werden maar liefst 73 medailles en rangnamingen toegekend.

St.-Joseph Waubach

Bij de oprichting van de Waubachse schutterij in 1888 was er nog geen sprake van een uniform. Tot die tijd droegen de schuttenbroeders van de Koninklijk erkende Weerbaarheidsvereniging St.-Joseph bij officiële gelegenheden een zwart costuum c.q. frak, cilinder en sjerp. De koning was herkenbaar

aan de krans om de cilinder c.q. zijden hoge hoed. Deze situatie bleef gehandhaafd tot 1904.

In 1904 deed het eerste uniform haar intrede in de Waubachse schutterij. Dit was het zogenaamde Transvaalsche Uniform, gedragen tijdens de enkele jaren eerder gevoerde Boerenkrijg in Zuid-Afrika (1899-1902). Het Transvaalsche Uniform was lichtgrijs van kleur en afgezet met een groene bies. De grote hoed was voorzien van een brede rand waarvan één kant omhoog geklapt was. Dit gaf aan het uniform een apart cachet. Het Transvaalsche Uniformen was echter geen lang leven beschoren, want reeds na 5 jaar waren er al plannen om nieuwe uniformen aan te schaffen.

De beide guiden van schutterij St.-Joseph Waubach. Links sergeant Martin Evertz en rechts sergeant Jan Erens. (Foto dateert uit 1994)

Omstreeks 1912 werden aldus nieuwe militaire uniformen aangeschaft. De kleur was grijs, groen afgebiesd met kepi. Dit uniform werd in die periode in de meeste landen gedragen werd door de militairen.

In 1922 koos men voor de uitvoering van wederom een militair uniform dat heden ten dage nog gangbaar is in de Waubachse schutterij. Het model dateert uit omstreeks 1895 en werd toen in het Nederlandse leger gedragen. De kleur was diep donkerblauw, bijna zwart met rode kraag en epauletten. De manchetten waren rood gebiesd.

Ook was het uniform destijds bij de Waubachse schutterij voorzien van borst-/heuptassen. Het hoofddekseel was de kepi.

Na de Tweede Wereldoorlog verdwenen de tassen geleidelijk en werden de uniformen voorzien van fougères, vangsnoeren met kwasten. De kepi werd voorzien van pluimen van zwart paardenhaar. Naderhand verdwenen deze pluimen, behalve voor de officieren.

In het midden van de jaren '60 kreeg elk geüniformeerd lid witte pluimen op zijn kepi. Ook deze verdwenen na enkele jaren, echter weer niet bij de officieren.

In 1982 volgde wederom de introductie van pluimen voor alle wapendragende functies vanaf het vaandel. De kleur van deze pluimen was rood, passend bij het rood van het uniform. Eerst werden de officieren voorzien van grote pluimen en naderhand kregen de soldaten een kleine pluim op hun kepi. Na het 100-jarig jubileum in 1988 kregen de officieren rode hanenveren pluimen.

Op enkele kleine details na is het huidige uniform van schutterij St.-Joseph sedert 1922 vrijwel ongewijzigd gebleven. Dat betekent dat we het 75-jarig jubileum kunnen vieren van ons uniform.

Martin Evertz.

Verschenen

De Geschied- en Heemkundige Kring Kinrooi is een bijzonder actieve vereniging. Naast haar periodiek Dao raostj get, geeft ze elk jaar een kalender uit met prachtige foto's afkomstig van het werkingsgebied van de vereniging. Aan het einde van jaar 1996 verscheen bovendien een prachtig uitgevoerd jubileumboek bij gelegenheid van het 20-jarig bestaan van de Geschied- en Heemkundige Kring. Alhoewel er geen artikelen in staan die handelen over het Limburgse Schutterswezen zijn de vele artikelen alleszins de moeite waard voor diegenen die zich verdiepen in de genealogie, de streekgeschiedenis of de heemkunde. Onze oud-redacteur Drs. Jan Gerits verrijkt het boek met een artikel over Sint Gerlach van Houthem, terwijl onze redacteur Werner Smet vier veldwachters interviewde. Hij levert daarmee een waardevolle bijdrage over het politiewezen in Kinrooi.

Schuttersvriend Peter Korten geeft interessante gegevens over de grensoverschrijdende geschiedenis, terwijl Christ Driessen uit Ell verhaalt over de smokkel Hollandj-Belsj euver en weer.

Voor meer informatie over dit ruim 170 pagina's tellende jubileumboek in A4-formaat kunt U zich wenden tot de Secretaris van de Geschieden Heemkundige Kring Kinrooi, de heer Werner Smet Breeërsteenweg 124 3640 Kinrooi, tel. 089-563132.

Kleiduiven - lood

Met ingang van 1 januari 1998 is het schieten met loodhagel op kleiduiven wettelijk verboden in Nederland. Door deze maatregel wordt het aantal plaatsen waar men met loodhagel op kleiduiven schiet, teruggebracht van circa 300 tot 27.

Een tijdelijke uitzondering wordt gemaakt voor de 27 overblijvende banen. Zij krijgen de mogelijkheid om afzonderlijk met de staat een regeling te treffen waarna uiterlijk 1 januari 2012 ook daar geen loodhagel meer gebruikt mag worden. Mochten er schietbanen zijn waar na 2012 toch nog met lood geschoten wordt, dan moeten daar speciale bodembeschermingsmaatregelen getroffen worden.

Wanneer deze maatregel ook van kracht wordt voor het Limburgse Schutterswezen dan rest de OLS-Federatie nog slechts enkele maanden om een oplossing aan te reiken bij onze Minister van Milieu. De meeste kans van slagen maakt het inzamelen met een metaalde- tector gekoppeld aan een deugdelijke registratie van verschoten en ingezamelde kogels. Echter het loodprobleem voor de Limburgse schutterijen, die nu nog beschikken over een schootsveld, wordt daar- door niet kleiner. Als de bovengenoemde maatregel onverkort gaat gelden voor onze schutterijen dan blijft alleen de kogelvang- er over als alternatief.

Sportvisserij - lood

Sportvissers mogen over enkele jaren geen lood meer gebruiken voor het verzwaren van lijnen. De vissers laten jaarlijks 60.000 kilo lood achter in het water.

Jaarlijks komt er circa 1 miljoen ton lood in het milieu terecht. Daarvan nemen sportvissers en kleiduivenschutters 260.000 kilo voor hun

rekening. Dit maakte het Ministerie van Milieu op 21 januari bekend.

Het ministerie stelt dat lood dat in water of grond terecht komt langzaam uit elkaar valt. Het metaal komt in de voedselketen terecht. Mensen die teveel lood binnen krijgen, lopen hersenschade op.

De grote aantallen die het Ministerie van Milieu opsomt zijn indrukwekkend. Terecht dat er naar mogelijkheden gezocht moet worden die de loodbelasting van het milieu beperken. Door onze schutterijen een "lood boekhouding" op te leggen, kan het Ministerie meer zekerheid krijgen dat er onnodige hoeveelheden lood door de Limburgse Schutterijen in het milieu wordt gebracht. Persoonlijk vrees ik echter dat het te laat is om het Ministerie van Milieu alsnog te bewegen om deze "lood boekhouding" toe te staan voor onze schutterijen.

St.-Sebastianus Voerendaal

Traditiegetrouw werd het nieuwe schuttersjaar begonnen met de viering van het Patroonsfeest van St.-Sebastianus. Dit gebeurde op 12 januari j.l. De H.Mis werd opgeluisterd door het Schumanskoor en leden van de schutterij. Tijdens deze H. Mis werden de overleden leden herdacht.

Na de H. Mis was er een koffietafel voor alle leden met hun partner. Hierna werd de feestvergadering gehouden. Tijdens deze vergadering stonden een drietal jubilarissen centraal, te weten de heren Ralph en Ivo Eussen (beide 121/2 jaar lid) en de heer Sjeng Boumans welke 40 jaar lid van onze vereniging is. Namens de OLS-Federatie ontving de heer Boumans de OLS-medaille. De heren Eussen ontvingen uit handen van de voorzitter eveneens een zilveren medaille.

Hierna waren er nog diverse toespraken o.a. van de burgemeester, in zijn hoedanigheid van voorzitter van het ere-gilde en de heer Erdkamp als Beschermheer. De heer Broer Smeets huldigde als schietmeester de winnaars van het onderling kampioenschap.

De dag werd afgesloten met een feestavond. Tijdens deze avond werd onze eigen Prins Carnaval uitgeroepen. Er werd afscheid genomen van Prins Arno I. Jo Slijpen werd als Prins Jo I uitgeroepen. Het

was een gezellige avond waarbij ook de twee carnavalsverenigingen van Voerendaal (CV De Naate en de Kaatboere) aanwezig waren.

Het nieuwe koningspaar Roger Oerlemans en Relana Beckers gingen deze dag voor het eerst als koning en koningin mee. Roger wist op zondag 1 september 1996, tijdens het jaarlijkse koningsvogel- schieten, het laatste stuk van de vogel naar beneden te halen waar- door hij Koning 1997 werd.

Voor Roger, lid van het klaroen- korps, is het de eerste keer dat hij van het koningschap mag gaan genieten.

Marie-José Peeters, secretaris.

Lezing over de schutterijen van Horst

In Horst zal er op 24 maart a.s. een lezing worden gehouden over de Horster schutterijen. De voordracht wordt verzorgd door mr. Th.J. van Rensch en draagt als titel "Broederschap- en schutterijen in Horst van de Middeleeuwen tot in de twintigste eeuw". De lezing wordt gehouden op initiatief van de Kring Horst van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap.

Schutterij van Heer

De nieuwe schutterij van Heer, waarvan wij eerder berichtten dat er plannen waren tot heroprichting, krijgt thans vaste voet aan de grond. Men heeft aansluiting gezocht bij de bond Berg en Dal. Momenteel wordt er hard aan gewerkt om een groter ledental te bewerkstelligen. Mede hiervoor en met als doelstelling om de Heerder bevolking meer bij dit gemeenschapsgebeuren te betrekken is er een ledenwerfavond gehouden. De schutterij heeft niet in het voetspoor kunnen treden van de voormalige schutterij St. Gerardus, die eertijds in Heer bestaan heeft, maar reeds lange tijd ter ziele is. De nieuwe naam van de schutterij van Heer luidt St. Servaasbank. Voor deze naam is gekozen omdat Heer vroeger een dorp was, een zogenaamde bank, die bestuurd werd door het kapittel van St. Servaas van de St. Servaaskerk in Maastricht (zie het artikel elders in dit blad over de St. Monulfus- en Gondulfusschutterijen).

St.-Sebastianus Mheer

Schutterij Sint Sebastianus uit Mheer heeft het jaar 1997 ingezet met het traditionele "sjuttersmaol". Op vrijdag 17 januari hebben leden, vrienden en bekenden van de schutterij kunnen genieten van een heerlijke warme maaltijd, die sinds mensenheugenis bestaat uit "knien mit sjproete". Het hoogtepunt van deze jaarlijkse feestavond was ongetwijfeld de huldiging van een drietal jubilarissen, waaronder Sjeng Senden en Jef Willems, die beiden het feit herdachten dat zij vijftig jaar geleden lid werden van schutterij St.-Sebastianus.

De voorzitter zorgde voor de interne huldiging, waarin hij een uitgebreid overzicht gaf van de verdiensten die beide jubilarissen hebben gehad voor de schutterij.

Sjeng Senden, die met zijn 78 jaar de nestor van de vereniging is, is nog steeds actief als erevoorzitter. Het voert te ver om alle verdiensten van dhr. Senden hier te memoreren. We noemen enkele: 34 jaar voorzitter van schutterij Sint Sebastianus, 27 jaar vice-voorzitter van de Bond Berg en Dal, 27 jaar bestuurslid van de OLS-Federatie, koning in 1947, 1948 en 1955 en thans 11 jaar erevoorzitter.

Jef Willems is nog steeds actief geüniformeerd lid en op de laatste ledenvergadering werd hij zelfs benoemd tot kolonel. Jef, die eenmaal koning was in 1976, is meer de man van het werk achter de schermen. Ontelbare vrije uren heeft hij opgeofferd aan werk dat moet worden opgeknapt om feesten te doen slagen.

De twee gouden jubilarissen ontvingen voor hun vele verdiensten de gouden herinneringsmedaille van de vereniging. De echtgenotes van de jubilarissen werden uiteraard ook uitbundig gefêteerd en kregen als dank een prachtig bloemenboekje overhandigd.

De koperen jubilaris **Edward Stam** werd natuurlijk ook letterlijk en figuurlijk in de bloemetjes gezet en ontving uit handen van de voorzitter de herinneringsmedaille voor 12½ jaar trouwe dienst.

Op het "maol" waren ook aanwezig de voorzitter van de Zuid-Limburgse Schuttersbond Jacob Gorissen en zijn hadden een verrassing voor de beide gouden jubilarissen in petto.

Huldiging tijdens het feestelijke "maol". Erevoorzitter Sjeng Senden krijgt door bondsvoorzitter Jacob Gorissen de bondsonderscheiding in zilver opgespeld.

De zilveren bondsonderscheiding is de passende huldiging voor kolonel Jef Willems als waardering voor 50 trouwe lidmaatschapsjaren.

Zowel Sjeng Senden alsook Jef Willems werden vereerd met de nog niet zo lang geleden ingestelde bondsonderscheiding in zilver.

Namens de jubilarissen dankte de erevoorzitter in hartelijke woorden voor de huldiging die hen ten deel was gevallen. Inmiddels hadden de nieuwe klaroenblazers zich opgesteld en lieten de aanwezigen horen wat zij tot nu toe geleerd hadden. Zij kregen hiervoor een hartelijk applaus, dat hen zeker zal stimuleren op de ingeslagen weg voort te gaan. Nadat de voorzitter allen had bedankt die dit "maol" mogelijk hadden gemaakt, volgde een spontane receptie voor de drie jubilarissen. Onder de klanken van een disc-jockey werden nog enkele uren gezellig bij elkaar doorgebracht.

SINT SEBASTIANUSKERMIS

In hetzelfde weekend, op zondag 19 januari, toog de schutterij "au grand complet" naar de kerk, waar om 10 uur een H.Mis werd opgedragen voor alle levende en overleden leden van de schutterij. In deze H.Mis werd speciaal aandacht besteed aan Sint Sebastianus, patroonheilige van de schutterij en tevens tweede patroon van de parochie Mheer. Leden van de schutterij assisteerden pastoor Wenders waar nodig, als misdienaars, voorlezer of met het ophalen van de schaalcollecte. De tamboers zorgden mede voor de muzikale opluistering.

Na de preek werd voor 't eerst in de historie van de Mheerder schutterij een drietal leden, die het afgelopen jaar benoemd waren tot officier, officieel en plechtig beëdigd. Eén voor één legden achtereenvolgens **Jack de Roo**, **Pierre Senden** en **Huub Willems** de officierseed af op het vaandel van de schutterij. Hierna kregen zij uit handen van de voorzitter als officiersteken een sabel uitgereikt.

Jack de Roo en Pierre Senden zijn voorlopig nog officier-titulair omdat zij hun functie bij het tamboerkorps nog blijven uitoefenen. Huub Willems zal wel met ingang van dit jaar als 2e luitenant meemarcheren in de gelederen.

Aan het einde van de H.Mis werden alle aanwezigen in de gelegenheid gesteld om de relikwie van de heilige Sebastianus te vereren onder de klanken van de Kon. harmonie St.-Cecilia uit Mheer. Na afloop maakten beide verenigingen, schutterij en harmonie, samen een muzi-

kale rondgang door het dorp, waarbij de plaatselijke horecagelegenheden uiteraard met een bezoek werden vereerd. Dit was dan het begin van een heel gezellige Sebastianuskermis.

INSTALLATIE NIEUWE KEIZER

Zoals inmiddels bekend heeft schutterij Sint Sebastianus uit Mheer sinds het afgelopen jaar een nieuwe keizer in haar midden. 82 Jaar heeft de schutterij hierop moeten wachten. De gelukkige is **Pieter Scholtes**, die het gepresteerd heeft om drie opeenvolgende jaren het laatste restje van de houten koningsvogel af te schieten. Het seizoen 1996 heeft de nieuwbakken keizer nog vol moeten maken als koning 1996. De officiële installatie kan namelijk pas plaatsvinden als de koning voor 1997 bekend is. Het koningsvogel zal op Hemelvaartsdag 8 mei geschoten worden en de installatie van de nieuwe keizer zal gebeuren op Pinkstermaandag 19 mei 1997. De plechtigheid vindt plaats tijdens een H. Mis in de parochiekerk om 10 uur en aansluitend zal het nieuwe keizerspaar een receptie worden aangeboden, waar allen de gelegenheid geboden wordt hen te komen feliciteren.

Wim Senden.

St.-Georgius en St.-Sebastianus Beesel

Zaterdag 18 januari was voor onze schutterij broederschap St.-Georgius en St.-Sebastianus een feestdag. Op deze dag werd het jaarlijkse St.-Sebastianusfeest gehouden. Er werd begonnen om 13.30 uur met een H.Mis voor de leden en de overleden leden van de schutterij. Aansluitend was er een rondgang door het dorp met bezoek aan enkele cafés. In café Janissen, waar al jaren de schietbomen staan opgesteld, werd een koopakte getekend voor de aankoop van een stuk grond. De heer Janissen verkocht aan de schutterij een stuk grond waar de schutterij in de toekomst de schietbomen en een eigen gebouw wil neerzetten. Het koopcontract werd ondertekend door de heer Janissen en namens de schutterij door voorzitter Op het Rood en secretaris van Lomm. Dit alles werd begeleid door notaris van Lier. 's Avonds werd een goed verzorgde koffietafel genuttigd. eveneens aanwezig was Jo Beeren die als

voorzitter van de M.L.S.B. maar liefst 11 jubilarissen kwam huldigen. De jubilarissen zijn: Maan Crins, 50 jaar lid waarvan meer dan 40 jaar schietmeester. Hij behoorde vele jaren tot de OLS-selectie o.a. in de jaren 1952 en 1956.

Jac Crins, 50 jaar lid behoorde eveneens jaren tot de OLS-selectie.

Sef Janissen, 50 jaar lid. Hij is vele jaren commandant en lokaalhouder geweest. Was koning in 1979 en behoorde tot het zestal dat in 1981 het OLS won. Hij maakt nog steeds deel uit van de OLS-selectie.

Jo Peeters, 40 jaar lid behoort ook tot de OLS-selectie en was koning in 1960.

Ger Crins, 25 jaar lid is achterop-schut in de OLS-selectie. Is thans belast met o.m. het onderhoud en het inschieten van de buksen.

Har Crins, 25 jaar lid, behoorde tot het zestal dat in 1981 het OLS won. Hij maakt nog steeds deel uit van de OLS-selectie. Is reeds vele jaren bestuurslid en vice-voorzitter, is verder buksmeester en lid van de opstelcommissie.

Mevrouw Catrien Crommentuyn, 25 jaar lid. Zij was o.m. belast met de begeleiding van de majoretten en miniretten. Is altijd een goede schutster geweest. Zij houdt momenteel de resultaten van onze vereniging bij.

Ruud van Lomm, 25 jaar lid. Begonnen bij de drumband, is bestuurslid en tevens secretaris vanaf 1985. Behoort tot de selectie voor het OLS en is tevens lid van de opstelcommissie.

René Simons, 25 jaar lid. Is altijd lid geweest van de drumband en is hiermee maar liefst tweemaal gepromoveerd.

Jan Theunissen, 25 jaar lid. Is altijd lid geweest van de drumband en is hiermee liefst tweemaal gepromoveerd. Ofschoon Jan woonachtig is in Grevenbroich (Duitsland) bezoekt hij toch trouw iedere week de repetitie

Zijn vrouw Els is reeds 12½ jaar lid van de drumband.

Alle jubilarissen kregen een OLS-medaille. Els kreeg een verenigingsonderscheiding.

WIJ FELICITEREN

RODE LEEUW VAN LIMBURG

Zonder ophef of een officiële aankondiging is de huidige secretaris van de OLS-Federatie, Jac van der Vorst uit St.-Odiliënberg, kanselier-zegelbewaarder geworden van de Edele Eed-Broederschap van de Souvereine Orde van de Rode Leeuw van Limburg en de H. Sebastianus. Op 26 januari werd Van der Vorst opgenomen in de Orde van de Rode Leeuw. Zijn voorganger was Fried Schrijvers.

Jac van der Vorst

INVESTITUUR RODE LEEUW

Tijdens een plechtige Eucharistieviering op 26 januari werden de navolgende personen opgenomen als Schutbroeder in de Edele Eed-Broederschap van de Souvereine Orde van de Rode Leeuw van Limburg en de Heilige Sebastianus:

H. Claessen	St.-Joseph Stein
Ben Cox	St.-Lambertus Neeritter
Wil Esselaar	St.-Martinus Born
Albert Janclaes	O.S.V./EGS-secretaris
Herman Janssen	St.-Servatius Raam
Pierre Janssen	Jonge en Oude Nobele Valkenburg
Frits Knapen	St.-Lucie Nederweert
P. Notermans	St.-Paulus Epen
Jac. Schins	St.-Joseph Vijlen
J. Sijstermans Sr.	St.-Sebastianus Spekholzerheide

Opgenomen als Officier van de Rode Leeuw:
 Jac van der Vorst Pr. Hendrik St.-Odiliënberg
 Secretaris OLS-Federatie
 Secretaris M.L.S.B.

Opgenomen als kapelaan van de Orde van de Rode Leeuw:
 H. Notermans Pastoor te Stramproy

Bevorderd tot Officier van de Rode Leeuw:
 W.W.H. Corten St.-Salvius Limbricht

Bevorderd tot Groot-Prior van de Rode Leeuw:
 E.G.G.M. Mutsaerts Pastoor te Nederweert.

SCHUTTERSKONINGEN

Hub Meurders (156 sch)	Heilig Kruis Grevenbicht
P. Michon	St.-Sebastian Schimmert
Roger Oerlemans	St.-Sebastian Voerendaal
Joep Schrömpges	St.-Georgius &
	St.-Sebastianus Beesel
Rijk Valize	Wilhelmina Nieuwenhagen

Stramproy 26 januari 1997: Investituur Souvereine Orde van de Rode Leeuw van Limburg en de H. Sebastianus.

JUBILARISSEN*12½-jarig lidmaatschap*

Raymond Collaris	Wilhelmina Nieuwenhagen
Tiny Collaris	Wilhelmina Nieuwenhagen
Sjeng Deguelle	Wilhelmina Nieuwenhagen
Leon Goyen	Nobelen Valkenburg
Patricia Koornneef	St.-Hubertus Gulpen
Michel Lebouille	Nobelen Valkenburg
P. Michon vaandeldrager	St.-Sebastiaan Schimmert
Edward Stam	St.-Sebastianus Mheer

25-jarig lidmaatschap

W.E.J. Caalders	St.-Paulus Roggel
G.J.M. Crins	St.-Georg & Sebast. Beesel
H.G. Crins	St.-Georg & Sebast. Beesel
C. Crommentuijn-Peeters	St. Georg & Sebast. Beesel
Mevr. M.F. Faasen-Mans	St.-Antonius Tegelen
G.J. Frenken	St.-Paulus Roggel
L.H.C. Gabriëls	St.-Ansfried Thorn
Theo van Hall	St.-Lambertus Helden
A.Th.J. de Groen	St.-Lambertus Helden
A.H. Kuypers	St.-Paulus Roggel
J.J.M. Linders	St. Antonius Nederweert
R.G.M. van Lomm	St.-Georg & Sebast. Beesel
J.J.P.M. Metsemakers	St.-Paulus Roggel
M.W.M. Mooren	St.-Paulus Roggel
Jan Ortmans	St.-Sebastianus Eys
N.G.M. Peeters	St.-Sebastianus Laar
P.J. Puts	St.-Paulus Roggel
P. Raeven, tamboer	St.-Sebastiaan Schimmert
Frits Rooyakkers	St.-Lambertus Helden
R. Sevriens	St.-Antonius Sleek-Echt
R.G.J.M. Simons	St.-Georg & Sebast. Beesel
Arnold Sommers	St.-Lambertus Helden
G.M. Stultjens	St.-Willibrordus Meijel
J.H.M. Theunissen	St.-Georg & Sebast. Beesel
G.H. Tulleman	St. Antonius Nederweert
Alphons Vleugels	St.-Paulus Vaals
W. Vrancken	St.-Antonius Sleek-Echt

40-jarig lidmaatschap

P.A. Alards	St.-Barbara Reuver
Piet Beckers	St.-Paulus Vaals
P. Bemelmans, generaal	en vice-voorzitter van St.-Sebastiaan Schimmert
Math Berger	St.-Sebastianus Eys
P.L. Goeden	St.-Paulus Roggel
L. Goossens, officier en penningmeester-	schietmeester van St.-Sebastiaan Schimmert
Frans Janssen	Nobelen Valkenburg
Maurice Kerkhofs, voorzitter	St.-Sebastiaan Schimmert bondsvoorzitter St.-Gertrudis Amsternade en vice-voorzitter Zuid-Limburgse Schuttersfederatie
G.J.N. Korsten	St.-Paulus Roggel
Miel van Loo	St.-Sebastianus Eys
Piet van Loo	St.-Sebastianus Eys
A. van Mierlo	St.-Sebastiaan Grote Brogel
F. Moonen, officier	St.-Sebastiaan Schimmert
J.L.M. Peeters	St.-Sebastianus Voerendaal
G. Pinxten	St.-Sebastiaan Grote Brogel
M. Raeven, officier, bestuurslid en	materiaalverzorger van St.-Sebastiaan Schimmert
J. Schrooten	St.-Sebastiaan Grote Brogel
Sjo Vluggen	St.-Sebastianus Eys
Mevr. Th.Vranken-Dillen	St.-Laurentius Meeswijk

50-jarig lidmaatschap

Albert Collaris	Wilhelmina Nieuwenhagen
H.H.H. Crins	St.-Georg & Sebast. Beesel
J.H. Crins	St.-Georg & Sebast. Beesel
Johan Eykenboom	St.-Sebastianus Eys
J.W.H. Janissen	St.-Georg & Sebast. Beesel
R. Mertens	St.-Laurentius Meeswijk
M. Pannemans	St.-Laurentius Meeswijk
Sjeng Senden	St.-Sebastianus Mheer
Jef Willems	St.-Sebastianus Mheer

60-jarig lidmaatschap

Sjeng van Chruchten	St.-Sebastianus Herkenbosch
---------------------	-----------------------------

Schutterij St. Paulus huldigt jubilarissen

In januari werden twee leden van de Vaalser schutterij gehuldigd in verband met hun 40- en 25-jarig lidmaatschap. In 1957 werd Piet Beckers lid. Al in 1960 wist hij de koningsvogel af te schieten. In de loop der jaren bekleedde hij alle bestuursfuncties met uitzondering van het voorzitterschap. In 1982 werd Piet benoemd tot lid van verdienste. Thans is hij officier. Bij gelegenheid van zijn jubileum werd hij onderscheiden met de erepenning van de gemeente Vaals in zilver. Alphons Vleugels is 25 lid van St.-Paulus. Het schieten is een grote hobby. Beide zonen liet hij bij hun geboorte inschrijven in de schuttersgelederen en vrouw Corrie maakt deel uit van het damescomité.

Wiel Dackus, St.-George Simpelveld

Eénmaal per jaar wordt binnen de Simpelveldse gemeenschap een persoon gehuldigd met bijzondere verdiensten. Ditmaal viel de zogenaamde "Gala-orde" toe aan Wiel Dackus, die voorzitter en bieleman van schutterij St.-George Simpelveld is. Wiel is 20 jaar uitbater van Hotel-Café Oad Zumpelveld, dat thans het schutterslokaal is. Tal van bestuursfuncties bekleedde hij, waaronder het voorzitterschap van de VVV.

Andy Sintzen, jeugdprins van Eys

De jeugdprins van carnavalsvereniging de Össkes va Ees is Andy Sintzen. De 12-jarige Andy speelt klaroen in de drumband van schutterij St.-Sebastianus Eys. Hiermee toont de schutterij eens te meer aan hofleverancier van de Eyser prins te zijn.

Jacob van Gelderen, St.-Sebastianus Spekholzerheide

In de gemeenschap van Kerkrade-West verleent "d'r Vasteloavends Verain" eens het jaar de "Joode Sjteer" aan een persoon die veel voor de gemeenschap heeft gedaan. Jacob van Gelderen is de nieuwe Joode Sjteer-drager van 1997. Hij is sinds 1977 keizer van St.-Sebastianus Spekholzerheide en werd vorig jaar bij gelegenheid van zijn 50-jarig lidmaatschap van de schutterij opgenomen in de Edele Eedbroederschap. Van Gelderen stamt uit het Belgische Haine (1928) en kwam door zijn vrouw Annie Degens bij de schutterij. Hij was mijnwerker, buschauffeur en kastelein.

Pastoor Brunott St.-Sebastianus Klimmen

Sinds vijf eeuwen is pastoor Bruno Brunott (72) de eerste pastoor die koning 1996 werd van de broederschap St.-Sebastianus Klimmen. De band tussen pastoor en schutterij is zeer nauw en daarom is besloten om pastoor Brunott als vervolg op zijn koningschap een vaste functie binnen de broederschap te geven: hij wordt geestelijk adviseur.

NAAD SCHOENMAKERS: KEIZER VAN HET ST.-LANDRICUSGILDE IN ECHT

Naad Schoenmakers bereidt zich in stilte voor op zijn keizerschap van het Schuttersgilde St.-Landricus uit Echt. Op zaterdag 28 september 1996 wist Naad voor de derde achtereenvolgende keer de koningstitel voor zich op de eisen. Na het volbrengen van zijn plichten als koning in het komende seizoen, staat hem dan zijn keizerschap te wachten. Zo schrijven de reglementen van het gilde het voor.

De 43-jarige Naad Schoenmakers heeft al een actieve schuttersloopbaan achter de rug. Deze startte hij bij schutterij St.-Antonius Slek Echt, waar hij o.a. in de rang van vaandrig en commandant heeft meegemarcheerd. Ook bij deze schutterij wist hij driemaal het koningszilver voor zich op te eisen en wel in 1975, 1979 en 1990. Door omstandigheden kwam aan zijn lidmaatschap bij deze vereniging een einde. Het bloed kruipt waar het niet kan gaan en Naad is actief betrokken bij de heroprichting van het Schuttersgilde St.-Landricus in de gemeente Echt. Naast zitting in het bestuur te hebben is hij in alle geleidingen actief bij het gilde. In 1994 schiet Naad dan vervolgens zijn eerste en in 1995 zijn tweede koningsvogel naar beneden. En september 1996 volgt de derde keer op rij. De keizerstitel komt hem toe als ook dit seizoen als koning wordt volbracht. Verder heeft de vereniging een jaar lang de tijd om in alle rust de installatie van de keizer voor te bereiden, wat echt geen luxe is. Naast zijn baan bij de gemeente Susteren is Naad actief binnen de OuderenUnie 55+ en de carnavalsvereniging De Lollige Buk in Dieteren. Saillant detail. In 1975 was hij Prins Carnaval in Dieteren en Schutterskoning bij St. Antonius. Nu in 1997 is hij President bij de carnavalsvereniging en keizer bij het schuttersgilde St. Landricus. Vol vertrouwen ziet Naad het nieuwe en voor hem laatste schuttersseizoen als koning tegemoet. Daarna wacht hem de keizerskroon, die hij ook met gepaste trots zal dragen.

Tekst/foto: Cor Voorter

UNICUM IN HOLTUM

Het afgelopen jaar vond in Holtum het jaarlijks terugkerend koningsvogelschieten plaats. Dit gebeurde niet zoals in de voorgaande jaren op de Holtummer Markt, maar op de nieuw ingerichte lokatie op het voetbalterrein. Na overleg met de plaatselijke voetbalclub, gemeente e.d. én door inspanningen van bestuur en leden, beschikt schutterij St.-Martinus na een lange reeks van jaren weer over een kogelvanger. Deze keer vond er geen burgerschieten plaats; dat zal dit voorjaar gehouden worden. Tevens zal dan de nieuwe lokatie feestelijk worden geopend. Onder toezicht oog van het college van B&W, raadslid de heer J. Hendriks en Bondsvoorzitter Jo Herffs, brandde al snel tussen de leden de strijd los. Wie zou het komend seizoen het koningszilver mogen dragen?

Na het 88e schot kwam de vogel naar beneden. Paul Meuwissen, sinds 2 jaar lid van het nieuwe veel belovende trompetterkorps viel deze keer de eer te beurt. Na dankzegging aan het 'oude' koningspaar, Lian en Leon Janssen, werden Paul en zijn echtgenote Truus als het nieuwe koningspaar geïnstalleerd.

Die avond werd in het gemeenschapshuis niet alleen om het nieuwe koningspaar gefeest, maar werden diverse jubilarissen gehuldigd door de bondsvoorzitter. Aan Pierre Strijkers, officier, werd de gouden OLS-Federatie onderscheiding uitgereikt wegens 50 jaar lidmaatschap. (Hij schonk bij deze gelegenheid de schutterij een nieuwe trompet).

Jean Maessen, geweerdager, en Serve Leinders, tambour, ontvingen beiden wegens hun 25-jarig lidmaatschap de zilveren OLS-Federatie onderscheiding. Henk Verheijen werd onderscheiden met de oorkonde van de Bond Eendracht wegens zijn 25-jarig jubileum als tambour-majoor. Tot zijn grote verrassing werd hij dezelfde avond door de leden van de schutterij geëerd bij monde van Beschermer Mr. Cas van Heugten, met het Kruis van Verdiensten, wegens zijn bijzondere inspanningen als voorzitter én tambour-majoor van schutterij St.-Martinus. Dit kruis wordt maar zelden en in slechts bijzondere gevallen uitgereikt. Tevens werd het gehele muziekkorps door Cas geëerd met een zilveren draaginsigne voor de in het afgelopen seizoen neergezette prestaties.

Al deze gebeurtenissen werden tot in de kleine uurtjes op gepaste wijze gevierd in het gemeenschapshuis te Holtum.

Tot grote verrassing werd het koningspaar ook uitgeroepen tot prinsepaar 1997 van de Karnavalsvereniging de Katers.

WIJ GEDENKEN

Wiel Mooren, lid van St.-Antonius Nederweert. Overleden 7 november in de leeftijd van 65 jaar.

Huub Loven, Gildebroeder en Rotmeester van St.-Catharina 1480 Weert. Overleden op 22 november in de leeftijd van 66 jaar.

Harrie Gootzen, lid van St.-Andreas Melick. Overleden op 30 november in de leeftijd van 73 jaar.

Pietje Silvrants, lid, oud-bestuurslid en oud-lokaalhouder van de Bussen Schutten (Broederschap van St.-Martinus) Neer. Overleden 10 december. Hij werd 67 jaar.

Pierre Welters, lid, oud-bestuurslid en mede-oprichter van St.-Rochus Stevensweert. Begiftigd met de OLS-onderscheiding in goud met het kroontje. Overleden op 19 december in de leeftijd van 75 jaar.

Sef Vinken, lid van St.-Rochus Stevensweert. Begiftigd met de OLS-onderscheiding in zilver.

Thei Aan den Boom, 65 jaar lid van St.-Sebastianus Neer. Overleden te Neer op 22 december. Op 24 december zou Thei 81 jaar geworden zijn.

Ton Alberts. Geb. te Holtum-Born 27 november 1942. Instrukteur, lid en oud-koning van St.-Hubertus Ubachsberg en instrukteur bij St.-Sebastianus Klimmen. Jurylid bij vier schuttersbonden. Lid Normencommissie SAS. Overl. Maastricht 22 december 1996.

Pierre Ruijten, ere-lid en oud-vice-voorzitter van St.-Joris St. Joost. Bijna 40 jaar was hij de stuwende kracht van Fluit- en trommelkorps schutterij St. Joris. Overleden op 28 december. Hij werd 81 jaar.

Charel Jennekens. Lid van St. Mauritius Strucht sinds 1949. Overleden op 63-jarige leeftijd, Schin op Geul 9 januari 1997. Voorzitter 1969-1983. Secretaris-penningmeester 1962-1968. Koning 1959, 1974 en 1989. Officier. Begiftigd met de Koninklijke Onderscheiding in de Orde van Oranje Nassau in zilver.

Zef Schoutrop, lid van schutterij broederschap van het Heilig Kruis Grevenbicht. Overleden op 15 januari in de leeftijd van 74 jaar.

Betsie Stienen-Helwegen, meer dan 15 jaar lid van St.-Martinus Linne. Overleden 16 januari op 48-jarige leeftijd.

Piet Derikx, lid van St.-Sebastianus Neer. Overleden op 25 januari in de leeftijd van 84 jaar.

Rie Broens. Gedurende 27 jaar instructeur van de drumband van St.-Laurentius Spaubeek met diverse hoogtepunten. Overleden op 49-jarige leeftijd, Beek 25 januari 1997.

Theo Wolfs. Majoor van de Aartsbroederschap der Koninklijke Schutterij St. Sebastianus Gronsveld. Overleden op 51-jarige leeftijd, Gronsveld 7 februari 1997.

Sjeng Alleleijn, Erelid van St.-Paulus Vaals. Koninklijk onderscheiden en OLS-medaille in zilver en goud. Overleden op 7 februari in de leeftijd van 96 jaar.

IN MEMORIAM LUC STALMANS

Op 7 november overleed Luc Stalmans ten gevolge van een ongeval. Luc was voorzitter van de Koninklijke Schutterij St.-Sebastiaan uit St.-Huibrechtshille. De 'gul' (zoals de schutterij genoemd wordt in St.-Huibrechtshille) was een deel van Luc's leven, als een opdracht, een roeping ...

Toen de schutterij in het begin van de jaren '50 weer geactiveerd werd, was Luc een van de jongeren die

het heft in handen nam. Mede onder zijn leiding, eerst als bestuurslid en later als secretaris, werd de schutterij een begrip. Toen in 1980 de voorzitter, Jozef Stalmans, stierf, was het een logische zaak dat Luc hem opvolgde.

Via allerlei verenigingen en zelfs de politiek was Luc voor heel St.-Huibrechtshille van grote waarde. Toch nam de schutterij wel een heel bijzondere plaats in zijn hart in. Niets was Luc te veel om zijn schutterij te steunen of het nu ging om hulp aan het trommelkorps, het ophalen van oud papier of om gasten iets meer te vertellen over zijn schutterij, Luc was er steeds en zette zich met heel zijn ziel in. Luc was een man die tijd noch moeite heeft gespaard om zijn schutterij uit te bouwen tot een fijne en stijlvolle vereniging. Naast de schutterij heeft zijn hele gezin altijd een belangrijke rol gespeeld in zijn leven. Wij wensen echtgenote Jet en alle achterblijvende familieleden veel sterkte toe om dit grote verlies te dragen.

IN MEMORIAM TON ALBERTS

Op 28 december was de enorm drukbezochte uitvaart in de kerk te Welten, begeleid door de beide schutterijen van Ubachsberg en Klimmen en bijgewoond door vele afvaardigingen uit de schutterswereld. Een trompettist van St.-Sebastianus Klimmen zorgde ondanks een vrieskoude temperatuur voor een perfect gebalzen "Last Post".

Bijgaand de rede uitgesproken bij de begrafenis van Ton Alberts door dhr. L. Lardinois, voorzitter van schutterij St.-Hubertus Ubachsberg

Vandaag nemen wij afscheid van onze instrukteur en lid

TON ALBERTS

Hij was in 1989 koning van St.-Hubertus Ubachsberg, waarvan het zilveren koningsschild een eeuwige getuige zal blijven. Meer dan 16 jaar was hij instrukteur. Onlangs op het patroonsfeest hebben wij hem nog gehuldigd en bedankt voor zijn inzet bij ons trompetterkorps en de opleiding van de leerlingen, niet wetend dat dit het afscheid was, dat hij voor 't laatst ons korps nog mocht dirigeren. De aanschaf van trompetten zorgde ervoor dat hij de laatste tijd zeer veel energie heeft moeten steken om de muziek en de opleiding om te schrijven. Hoe dikwijls hebben wij in spanning naast elkaar gestaan, wachtend op de uitslagen bij deelname aan een bondsconcoors. Ton, we kijken met veel respect terug op hetgeen je met ons trompetterkorps hebt weten te presteren. De twee sousafoons zullen St.-Hubertus altijd blijven sieren.

De kennismaking met St.-Hubertus was voor hem de kennismaking met de schutterswereld. Als het dreigde bergafwaarts te gaan, zorgde hij weer voor een nieuwe impuls.

Ton was tevens instrukteur bij St.-Sebastianus Klimmen. Dat korps wist hij uit te breiden tot Jachthoornen trompetterkorps. Hiermee wist hij eveneens vele hoogtepunten te bereiken. En voorheen was hij instrukteur van Kon. St.-Sebastianus Voerendaal. Middels deze drie korpsen was Ton dé instrukteur van "Groot-Voerendaal". Zoals eenieder je kende was je actief op alle fronten: organiseren, aansturen, het beleid mede bepalen, dat was je leven.

Mede-oprichter en voorzitter van alle muziekcommissies en jurylid bij de Zuid-Limburgse Federatie en bij de Bonden Eendracht Born-Echt, Bond Gerardus-Amstenrade, Zuid-Limburgse Bond-Eys en Bond Berg en Dal. Lid van de Normencommissie van de Stichting Steun aan het Schutters- en Gildewezen. De solisten die hij jureerde wist hij altijd te motiveren en te stimuleren. Altijd was er een woord ter geruststelling. Muziekopleiding geven aan kinderen was zijn levenswerk.

Tijdens het Federatief concours in 1990 hebben wij Ton mogen huldigen b.g.v. zijn 40-jarig lidmaatschap van de F.K.M., 20 jaar instrukteur, waarvan 10 jaar bij St. Hubertus.

Als voorzitter van de commissie Public Relations bgv. het 150-jarig bestaan van St. Hubertus schreef hij in het programmaboekje deze woorden:

*Er zijn verschillende manieren waarop een mens zijn gevoelens kan uiten
Eén van de mooiste is muziek.*

*Degene die ons de muziek brengt als componist en
degene die deze muziek op adequate wijze weergeeft,
dragen hiermee bij tot vreugde van velen.*

Ton bedankt namens alle schutters, namens alle muzikanten en collega-juryleden. Bedankt namens St.-Sebastianus Klimmen, maar zeer zeker namens de schutters van "Gen Berg".

Zo aanstonds zullen wij hem met schutterseer ten grave dragen. Dit zal volgens traditie gebeuren; salvo's, geweerschoten en het spelen van "The Last Post".

Wij zullen je dankbaar en met veel respect in onze herinnering houden.

Bedankt Ton.

Broederschap St.-Sebastianus Klimmen
Schutterij St.-Hubertus Ubachsberg

DANKBETUIGING

Voor iedereen die getuige is geweest van de manier waarop wij in zo grote getale van Ton afscheid hebben genomen, moge het duidelijk zijn dat het voor ons onmogelijk is alle schuttersvrienden persoonlijk te bedanken. Daarom willen wij via deze weg onze dank uitspreken aan allen die ons, op welke wijze dan ook, hun blijk van medeleven hebben doen toekomen.

Al deze reacties zijn voor ons het bewijs van waardering voor Ton's gedrevenheid voor de schutterswereld en vanuit die gedachten putten wij moed om zonder hem verder te gaan.

Via hem hebben wij mogen ervaren wat het betekent deel uit te maken van een hechte vriendenkring. Buitenstaanders zijn daar op de overweldigende begrafenisplechtigheid ook even deelgenoot van geweest.

Schutters alle lof en nogmaals bedankt!

Tiny Alberts-Spee.

LIMBURGS OUDSTE SCHUTTER OVERLEDEN

Hij stond al geruime tijd te boek als Limburgs oudste actieve schutter. Hij sloeg geen schuttersfeest over en toen hij niet meer kon marcheren sloeg hij het schouwspel gade vanuit een stoel, met een flinke sigaar in de mond. Als "schuttersopa" zal menigeen hem nog lang heugen. Sjeng (Johannes Hubertus) Alleleijn uit Vaals, geboren in het jaar 1900, was schutter in hart en nieren. Hij werd geboren in Crapoel, een dorpje tussen Gulpen en Slenaken als Benjamin in een gezin van negen kinderen. Na diverse baantjes als paardeknecht, voerman en stoker op de Staatsmijn, in de bouw werd hij glazenwasser.

Van jongs af aan werd hij door het schieten aange trokken. Al op jeugdige leeftijd ging hij mee op jacht. Met enige kameraden richtte hij een schietclubje op. Op 16-jarige leeftijd schoot hij zich in Bocholtz met de flobert tot Limburgs kampioen. Sjengs broer Hubert Alleleijn wist hem over te halen zich aan te sluiten bij de schutterij van Moresnet (B). Hubert Zinken recruteerde hem voor de schutterij St.-Hubertus van Gulpen. Het schieten was zijn lust en leven. In Vaals richtte hij met nog twee anderen de windbuksvereniging op. Sjeng Alleleijn schoot 't liefst met de zware buks. Maar wie hem met de zware buks, windbuks of flobert wilde verslaan moest van goeden huize komen. Toen het minder ging met de schutterij van Moresnet, werd Alleleijn lid van schutterij St.-Hubertus Gemmenich. Bij de schietwedstrijden daar werd hij zelfs keizer van de schutterij, temeer daar in de Belgische Oostcantons voor de punten geschoten wordt als het erop aan komt een koning danwel keizer te schieten. Hij slaagde erin drie opeenvolgende jaren het koningschap te bemachtigen.

Inmiddels maakte Sjeng in 1950 zijn overstap van de Gulpense schutterij naar St.-Paulus Vaals. Niet alleen woonde Sjeng in Vaals, maar tevens pachtte hij de jacht van Vaalsenaren. Bovendien scheelde het hem een hoop gesleep met het geweer van Vaals naar Gulpen en vice-versa. In Vaals werd Alleleijn laatste man in het schietzestal en hij nam als tambour-maître de drumband onder zijn hoede.

Ook Sjengs vrouw Sophie Kamps had hart voor de schutterij. Ze liet bij geen enkel schuttersfeest verstek gaan en maakte naam als "oma" van de Vaalser schutterij. Ze werd in 1989 met schutterseer begraven. Nog met een dikke negentig jaar achter de kiezen marcheerde Alleleijn nog "sjtolz" met zijn Vaalser schutters mee. Al ruim veertig jaar was hij laatste man in het zestal, tot in 1993. Liefst meer dan vijftientig jaar was hij schietmeester en bestuurslid van de "Paulussjutse".

Als schietmeester zorgde Sjeng voor het gieten van de kogels. Deze bezigheden werden overgenomen door zoon Hubert, maar niets kon Sjeng ervan weerhouden om met zijn snorfiets zijn zoon te assisteren. Bij gelegenheid van zijn 40-jarig schuttersjubileum bij St.-Paulus Vaals werd Sjeng Alleleijn onderscheiden met de eremedaille in de Orde van Oranje Nassau in zilver. Limburg heeft een zeer markant schutter verloren. Schuttersopa Sjeng heeft echter in de loop der jaren al een zodanig legendarische status opgebouwd, dat hij ongetwijfeld nog zeer lang in ere gehouden zal worden.

Luc Wolters

Over Sjeng Alleleijn werd o.a. het volgende geschreven, waarvan bij het bovenstaand stuk dankbaar gebruik is gemaakt:

1. Jan van Lieshout, 'Limburgs oudste schutter negentig', in: *Limburgs Dagblad*. zat. 10 maart 1990, pag. 29
2. Hans Jussen, 'Koninklijk zilver voor Limburgs oudste schutter Alleleijn', in: *Drielandenpost*. wo. 14 maart 1990, pag. 1.
3. Arthur Cransveld, 'Schutterij St.-Paulus Vaals, in: *Limburgs Schutterstijdschrift* nr 5, dec. 1989 pag. 28 en *Limburgs Schutterstijdschrift* nr 7, juni 1990, pag. 32.

GEDICHT

St.-Joas, 8 april 1995

De sjutterie St.-Joris is in 1919 opgerig
Eigelijk ut doargoan van un eerder bestoan
Ut goaf St.-Joris toen un ganz nuj gezig
Det noa uit valle toch sjteeds weer opnûj is opgestoan

Door de joare hear is tur natuurlik van alles gebeurdj
Idderein droag zien sjteinke biê
en de sjutterie ging greuje
Mit vaandel en kostuum wordt de hanjel opgefleurdj
Tot un gezelsjap, det ut leave regelmoatig deej bleuje

In 1934 wordt ut fluit- en trommelkorps opgerig
Doomit waas ut muzikaal verhoal biejein
Veur de sjutterie kwaam toen de top in zig
Mer in de joare '40-'45 veel de hanjel oêt ein

Det woar ut einde veur de sjutterie
Ut fluit- en trommelkorps heël toen nog standj
Dea sjoane tiêd veur de sjutterie waas toen verbie
Ze stjonge verloare en versjlage aan de kantj

Ut fluit- en trommelkorps is toen allein verder gegange
Gooje en sjlegte tiêje wisselde zich aaf
Ut heël ze op de bein, die gedrevenheid, det verlange
Sukses kwaam en ging, soms bergop en soms bergaaf

Mér zonger sjutterie onbrook aan ut gehiêl tog get
Veûl van os hubbe dur lang noa oêt gekeke
In mei 1994 heat de sjutterie de iêrste stappe gezet
En det ut good waas is al gebleke

Allemaal hoape weer op un lang en eeuwig bestoan
Ig wuns ug veûl sukses veûr noê en later
Det muziek en St.-Joris nog lang same moge goan
En noê sjei ig oêt want anges kriege weer geine kater

Thea.

INHOUDSOPGAVE

Artikel	pag
Colofon + Voorwoord	1
Hoe kwam schutterij St.-Hubertus Beringe onder een nieuw dak	2
Schutterij St.-Hubertus Beringe; "Uit de kunst!"	4
Schutterij St.-Sebastiaan As (1)	6
Er zat muziek in de 4e Schuttersdag	9
Vijf eeuwen schutterij in Wijlre	10
Hét Marketentstertreffen	15
Kaulille kijkt uit naar 6 juli 1997	16
Nobelen Valkenburg; Vaandelwijding en inauguratie beschermvrouwe	18
De St.-Monulfus en Gondulfus schutterijen	20
Ter herinnering	24
Krantenkoppen	24
De historiek van de stichting L.D.S.	25
Tambourade in Haelen	29
Noteer alvast	29
St.-Martinus Born stelt jubilarissen voor	30
Kopstukken X: Jo Beeren	31
Jeanny Cleven versus Schuttersbond 'Eendracht' - bij de Commissie Gelijke Behandeling -	36
Onder de schietboom	37
Wij feliciteren	43
Wij gedenken	46
Gedicht	48
Inhoudsopgave	48
Redactie/Correspondenten	48

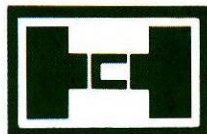
REDACTIE / CORRESPONDENTEN

- ★ Hoofdredacteur: Wim Pijpers p/a Postbus 1192 6040 KD Roermond; Tel. 0049-2434 929204, fax 0049 2161 5655718
- ★ Drs. Jos Gerits Soppestraat 12 6176 AM Spaubeek; Tel. 046-4432296, fax 046-4435548.
- ★ Piet Hermans Hegstraat 13 6001 EW Weert; Tel. 0495-544548.
- ★ Jean-Pierre Schobben Postbus 106 6440 AC Brunssum; Tel/fax 045-5256116.
- ★ Werner Smet Breeërsteenweg 124 3640 Kinrooi; Tel. 089-563132.
- ★ Jos Thomassen Eikenlaan 32 3630 Maasmechelen; Tel. 089-767789.
- ★ Cor Voorter Maj. Evanslaan 1 6114 KR Susteren; Tel. 046-4491539.
- ★ Drs. Jean Walraven Borgeind 21 6041 AP Roermond; Tel. 0475-318124.
- ★ Drs. Luc Wolters Dr. Schweitzerstraat 4 6369 XL Simpelveld; Tel. 045-5442585.
- ★ Correspondent schuttersbond Juliana: Mat Nellen, Postbus 8020, 5993 ZG Maasbree; Tel. 077-4651626 (privé) of 077-3071980 (zaak). Fax: 077-3075564.
- ★ Correspondent Midden-Limburgse Schuttersbond: W.F.M. Versluis Toomstraat 11 6017 CV Thorn; Tel. 0475-562999.
- ★ Correspondente schuttersbond St. Gerardus-Amstenrade: Yvonne van de Wall Antoniusstraat 84, 6166 XL Geleen; Tel. 046-4755123.

HENDRIK
VAN DER PUTTEN

SLAGHOEDJES
SCHUTTERIJKRUIT
REPARATIE
HERLAAD APP.

Zwartbroekstraat 28
Roermond
Telefoon 0475-330688

Mr Cas van Heugten

ADVOCaat EN PROCUREUR

Rijksweg Noord 214, 6136 AE Sittard
Telefoon: 046-4528899 – Telefax: 046-4528900

Algemene rechtspraak, civiel recht, strafrecht,
sociaal verzekeringsrecht, adviezen, incasso's, slachtofferhulp,
verkeerszaken, letselschades, schaderegeling met verzekering-
maatschappijen en contacten met Duitse en Belgische advocaten.

Heerstraat Noord 69
6099 AW Beegden (NL)

Telefoon 0475-57.16.51
Telefax 0475-57.28.91

HERSTEL UW TRADITIE IN ERE: KEVELAERER VAANDELS: RESTAURATIE EN NIEUW.

KEVELAERER FAHNEN + PARAMENTEN GmbH

Kapellenplatz 27, 47623 Kevelaer 1 / BRD
Telefoon: 02832-5734 / Fax: 02832-50075

Wij hebben de vakkennis en kunde in huis om nieuwe vaandels te vervaardigen en oude vaandels te restaureren.
Wij gebruiken de meest zeldzame, kostbare en functionele materialen om via hand- of machineborduurwerk en de onmisbare kunsthistorische achtergrond een ambachtelijk werkstuk van allure af te leveren.

U kunt ook contact opnemen met:
Stadelmaier Nijmegen B.V., Postbus 1011, 6501 BA Nijmegen
Telefoon: 024-3224384
Fax: 024-3232255

LIMBURGSE BIER SPECIALITEITEN
VAN DE MERGELLANDBROUWERIJ

**GULPENER
SJOES**

LIMBURGS
'KONINGSPAAR